

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR Tidaholm, Lidköping, Götene

Missionshusinventering inom Svenska Missions-
kyrkan i Västra Götaland av Stig Florén

Skaraborg 2

Missionshusinventeringen inom Svenska O issionskyrkan i Västra Götaland

Arkitekt Stig Florén, Uddevalla, har sedan 1997 inventerat missionshus, missionskyrkor, sommarhem, ungdomsgårdar och lägergårdar tillhöriga församlingar anslutna till Svenska Missionskyrkan (SMK) i Västra Götalands län.

Arbetet med inventeringen har utförts på ideell basis. Svenska O issionskyrkan (numera Equmeniakyrkan), Västra Götalandsregionen/Västarvet och Länsstyrelsen i Västra Götalands län/kulturmiljöenheten har på olika sätt stöttat arbetet med inventeringen.

De enskilda objekten finns registrerade i Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister. Inventeringsmaterialet är arkiverat hos Västarvet. Rapporterna publiceras och tillgängliggörs i PDF-format genom Länsstyrelsens rapportserie.

Byggnadsdokumentära färgbilder i rapporterna är generellt tagna av Stig Florén. Övriga bilder och illustrationer utgörs av material från föreningsarkiv och från privatpersoner.

Rapportnr: 2014:34, bilaga 8

ISSN: 1403-168X

Rapportansvarig: Mats Herklint

Omslagsfoto: Immanuelskyrkan, Tidaholms kommun

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, kulturmiljöenheten

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotland under Publikationer/Rapporter.

Förord

I takt med den ökade religionsfriheten växte under 1800-talet fram en stark svensk frikyrkorörelse. Så framgångsrik blev väckelsen att dess fysiska uttryck – missionshusen, bönehusen, frikyrkorna – kom att bli utmärkande inslag i landskapet såväl på landsbygden som i städerna. Störst bland frikyrkosamfunden är Svenska Missionskyrkan, numera en del av Ekuмениakyrkan.

Till skillnad mot Svenska Kyrkans kyrkobyggnader som omfattas av kulturmiljölagen, har frikyrkorna inte getts någon uppmärksamhet i bevarandelagstiftningen. Många missionshus och missionskyrkor har försvunnit genom rivning eller försäljning. Det har inte heller gjorts några systematiska försök att dokumentera dessa innan det varit för sent. I själva verket förvaltar frikyrkan ett värdefullt kulturarv bestående av såväl anspråkslösa gamla missionshus som konstnärligt påkostade och arkitektoniskt gestaltade kyrkorum. Frikyrkans kulturarv berättar viktig samhällshistoria om hur väckelserörelsens folk levde och arbetade, bad och firade sin gudstjänst.

På initiativ av arkitekt Stig Florén och förre distriktsföreståndaren för Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland, Pär Sandstedt, påbörjades 1997 ett arbete med att inventera missionsbyggnaderna. Varken Stig Florén eller Pär Sandstedt kunde då ana hur omfattande och tidskrävande detta arbete skulle komma att bli. I början av 2000-talet vände sig Stig till Regionmuseet (numera Västarvet) för att få hjälp med att systematisera dokumentationen. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har stöttat genomförandet med bl a bidrag till vissa omkostnader.

Samarbetet, men framför allt tack vare Stig Floréns enastående ideella arbetsinsats, har resulterat i att inte mindre än 627 missionshus och missionskyrkor inom Västra Götalandsdelen av distriktet kunnat identifieras och dokumenteras. Inventeringen är kommunvis uppställd och följer huvudsakligen de gamla länsområdena inom Västra Götaland; Göteborgs- och Bohus län, Älvsborgs län samt Skaraborgs län.

Av länets 49 kommuner ligger samtliga utom Mellerud, Färgelanda, Åmål, Bengtfors, Dals-Ed samt Tranemo och Svenljunga kommuner inom Svenska Missionskyrkans Västra Götalandsdistrikt. Eftersom Ekuмениakyrkans västra region numera även omfattar Dalsland kommer inventeringen efterhand förhoppningsvis att kunna kompletteras med dessa kommuner.

Originalhandlingarna från inventeringen finns deponerade i Västarvets arkiv i Vänersborg, tillgängliga för intresserade. Större delen av materialet är även inlagt i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Västra Götaland, våren 2014

Mats Herklint
Länsstyrelsen

Karl-Arne Karlsson
Västarvet

Urban Erestam
Ekuмениakyrkan

Innehållsförteckning

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I

TIDAHOLM del 1, sid 5

TIDAHOLMS MISSIONSHUS
IMMANUELSKYRKAN TIDAHOLM
BERGSHYDDAN TIDAHOLM
DARETORPS MISSIONSHUS
DARETORPS MISSIONSKYRKA
MOBACKENS MISSIONSHUS
KLÄMMESBO MISSIONSHUS
FRÖJEREDS GAMLA MISSIONSHUS
FRÖJEREDS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I

TIDAHOLM del 2, sid 33

KUNGSENA MISSIONSHUS
EKEDALENS MISSIONSHUS
EKEDALENS MISSIONSKYRKA
DIMBO MISSIONSHUS
DIMBO MISSIONSSAL
SUNTAKS MISSIONSHUS
FOLKABO MISSIONSHUS (Valstads
missionshus)
BÄCKS MISSIONSHUS
VÄTTAKS MISSIONSHUS
KYMBO MISSIONSHUS
KÅREMONS MISSIONSHUS
STENÄNGS MISSIONSHUS
ELMERYDS MISSIONSHUS
VELINGA MISSIONSHUS
MADÄNGS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL

1, sid 59

IMMANUELSKYRKAN, LIDKÖPING
LIDKÖPINGS MISSIONSKYRKA
TRUVEGÅRDEN
HASSLÖSA MISSIONSHUS
SKOGSHYDDAN

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL

2, sid 80

STENHAMMARKYRKAN
GÖSSLUNDA MISSIONSHUS
KAFFEKVARNEN
SKALUNDA MISSIONSHUS
TOLSJÖ MISSIONSHUS
RACKEBY MISSIONSHUS
GÄRDEVIKENS MISSIONSHUS
VIOLALOKALEN
ULLERSBRO MISSIONSHUS

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL

3, sid 104

BERGS MISSIONSHUS
KÅLLANDSÖ MISSIONSKYRKA
KÅLLANDSÖ NORRA MISSIONSHUS
KÅLLANDSÖ VÄSTRA MISSIONSHUS

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL

4, sid 116

ÖRSLÖSA MISSIONSHUS
MÅNSLUNDA MISSIONSHUS
MELLBY MISSIONSHUS
LOVENE MISSIONSKYRKA
GILLSTADS 1:A MISSIONSHUS
GILLSTADS 2:A MISSIONSHUS
JÄRPÅS MISSIONSKYRKA
HÄGGESLEDS MISSIONSHUS
FRIELS MISSIONSHUS
KARABYBERGS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS I GÖTENE KOMMUN, sid 147

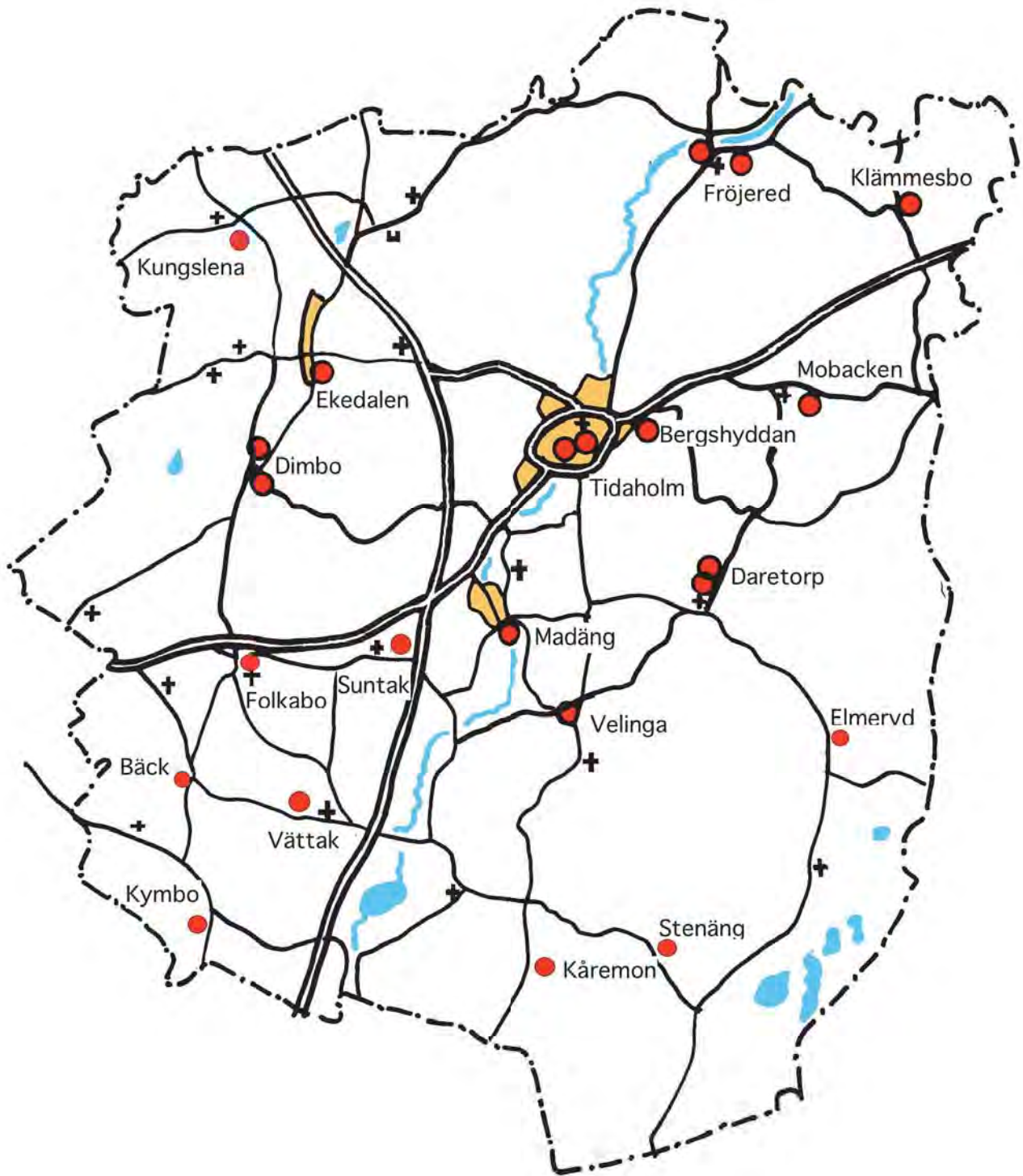
VÄSTERPLANA MISSIONSHUS
KÄLLBY MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKA
BRÄNNEBACKENS SOMMARHEM
STRÖMSBORGS MISSIONSHUS
ÖSTERPLANA MISSIONSHUS
BJÖRSTORPS MISSIONSHUS
ÅRNÄS MISSIONSFÖRENINGSSAMLINGSLOKALER
FORSHEMS MISSIONSHUS
MÅNSTORPS MISSIONSHUS
KINNE-VEDUMS MISSIONSHUS
BYSLÅTTERNA MISSIONSHUS
FULLÖSA MISSIONSHUS
KESTADS MISSIONSHUS
KESTADS MISSIONSKYRKA
HAGGÅRDENS MISSIONSHUS
KINNE-KLEVA MISSIONSHUS
SÄTRA MISSIONSHUS
GÖTENE MISSIONSKYRKA
ESSGÄRDE SAMLINGSSAL
SKÄLVUMS 1:A MISSIONSHUS
SKÄLVUMS 2:A MISSIONSHUS
BROBY MISSIONSHUS
SKEBY MISSIONSFÖRENINGSSAMLINGSLOKAL
LUNDSBRUNNS MISSIONSHUS
BRUNNSKYRKAN I LUNDSBRUNN
LUNDSBRUNNS KURORT
ÅSBOTORPS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **TIDAHOLM** del 1

Tidaholms Missionshus
Immanuelskyrkan, Tidaholm
Bergshyddan, sommarhem
Daretorps Missionshus
Daretorps Missionskyrka
Mobackens Missionshus
Klämmesbo Missionshus
Fröjereds gamla Missionshus
Fröjereds Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2012*

Tidaholms kommun

Missionshus och missionskyrkor

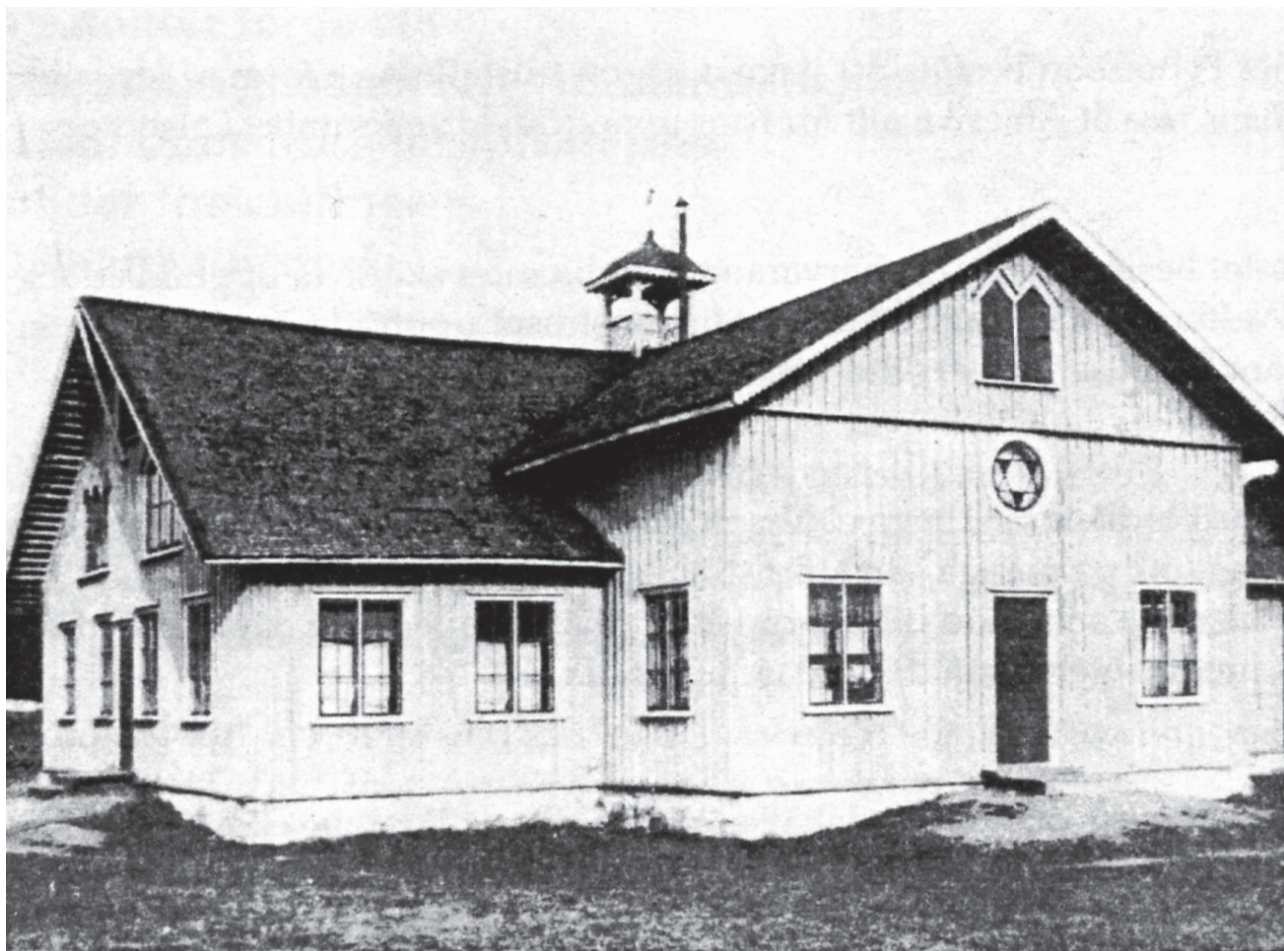
Tidaholms kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK och/eller Västergötlands Missionsförening

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Tidaholms Missionshus	1873	1902	700	Rivet
2	Immanuelskyrkan Tidaholm	1902	-	240	I bruk
3	Bergshyddan, sommarhem	1939	2011	80	Samlingssal
4	Daretorps Missionshus	1871	1963	100	Museum
5	Daretorps Missionskyrka	1963	-	150	I bruk
6	Mobackens Missionshus	1883	1999	100	Bostad
7	Klämmesbo Missionshus	1926	-	100	I bruk
8	Fröjereds g:a Missionshus	1877	1910	1300	Rivet
9	Fröjereds Missionshus	1910	-	100	I bruk
10	Kungslena Missionshus	1913	?	100?	Rivet
11	Ekedalens Missionshus	1911	1987	80	Rivet
12	Ekedalens Missionskyrka	1987	-	50	I bruk
13	Dimbo Missionshus	1879	1929	100	Ateljé
14	Dimbo Missionsal	1930	2006	60	Fritidshus
15	Suntaks Missionshus	1920?	1975	60?	Bostad
16	Folkabo Missionshus	1925	-	100?	I bruk
17	Bäcks Missionshus	1920-t?	1960-t	100?	Rivet
18	Vättaks Missionshus	1904	1970-t	100?	Bostad
19	Kymbo Missionshus	1890	2002	100?	I bruk
20	Kåremons Missionshus	1896	1976	100?	Bostad
21	Stenängs missionshus	1873	1976	100?	Bostad
22	Elmeryds Missionshus	1909 ?	1972	100?	Bostad
23	Velinga Missionshus	1882	1990	100?	Förråd
24	Madängs Missionshus	1922	-	100	I bruk

Del 1: 1 - 9 Del 2: 10 - 24

TIDAHOLMS MISSIONSHUS

Tidaholms Missionshus.

Läge:

Tidaholms kommun, Missionshusgatan, Tidaholm.

Fastighetsbeteckning: Gazellen 1-3.

Ägare: Tidaholms Missionsförening.

Tidaholm, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Redan på 1850-talet öppnade baron Hans Henrik von Essen sitt hem på godset Tidaholm för konventiklar då väckelsens kolportörer medverkade. Sommartid hölls möten i godsets park, och von Essen upplät också en vindsvåning i en av flygelbyggnaderna vid Tidaholms gamla gård för samlingarna. Även Agnetorps kyrka i Tidaholm uppläts enstaka gånger, då kända talare som C O Rosenius kom på besök.

Tidaholms Missionsförening lär ha bildats 1868, och 1873 uppförde föreningen ett missionshus i Tidaholm, stort nog att rymma 700 personer. Von Essen upplät en tomt för missionshuset mot en årlig avgift av 2 kronor. Enligt vad som berättas anskaffade han även virke till huset.

Många andra skänkte också material och egen arbetskraft till bygget.

Trots att missionshuset var så stort rymde det inte alltid de skaror som samlats för att delta i mötena, och 1898 beslöt man att söka efter en lämplig plats för ett nytt, större missionshus. När detta stod klart 1902 såldes det gamla missionshuset. Det revs senare.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening, sångkör.

Källor:

- *Tidaholms Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1972.

- *Jubileumsskrift, Tidaholms Missionsförsamling 1872-2002*, utgiven av församlingen 2002.

Interiör av missionshuset.

IMMANUELSKYRKAN TIDAHOLM

Immanuelskyrkan från väster.

Läge:

Tidaholms kommun, Karlavägen 1, Tidaholm.

Fastighetsbeteckning: Fagotten 13.

Ägare: Tidaholms Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Tidaholm, Immanuelskyrkan markerad med rött.

Immanuelskyrkan från öster.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen hade sedan 1873 haft sitt hem i det gamla missionshuset på Missionshusgatan i Tidaholm, men trots att huset rymde 700 personer var det inte tillräckligt rymligt för församlingens behov. 1898 gav församlingsstyrelsen två med-

Kyrksalen.

lemmar i uppdrag att kontakta disponenten vid Tidaholms bruk för att få en lämplig tomt för ett nytt missionshus. Man fick också löfte om en tomt, men i tomtkontraktet tycks ha funnits en paragraf som krävde att endast lutherska läran fick predikas i byggnaden. Församlingen protesterade mot detta och lyckades efter överläggning med disponenten få en ändring till stånd.

Efter omfattande insamlingsarbete och anbudsupphandling startades kyrkbygget 1901, och i september 1902 stod den nya Immanuelskyrkan klar. Byggnadskostnaden uppgick till drygt 25.000 kronor inklusive kyrkbänkar och arbeten på tomten. Kyrkan projekterades av P A Petersson från Värsås.

1908 beslöt församlingen att måla kyrkan utvändigt och lilla salen invändigt samt att anlägga en trottoar från Karlavägen till kyrkans båda huvudingångar. 1910 beslöts att måla även stora salen i kyrkan och att installera elektriskt ljus.

Kyrkan har byggts om vid flera tillfällen. 1926 höjdes estraden, den höga predikstolen togs bort så att det blev större utrymme för sångare, och en dopgrav an-

Kyrksalens fond sedd från läktaren.

ordnades. Genom att ta bort väggen mellan köket och rummet bakom estraden erhöles ett rum för junioreernas arbetsmöten.

1931 försågs kyrkan med central-värme, som 1959 kompletterades med oljeeldning.

Gammal bild av Immanuelskyrkan.

1954 renoverades kyrksalen varvid vägarna delvis kläddes med hårda träfiberskivor, en ny flyttbar predikstol anskaffades och altaret flyttades fram för att användas som nattvardsbord. De manliga församlingsmedlemmarna fick i uppdrag att gemensamt genomföra dessa arbeten. En piporgel med 6 stämmor inköptes. 1961 var det återigen dags för en ombyggnad varvid ett hobbyrum för ungdomarna anordnades i källarvåningen. I kyrksalen flyttades bänkarna om så att det blev två bänkkvarter och en mittgång.

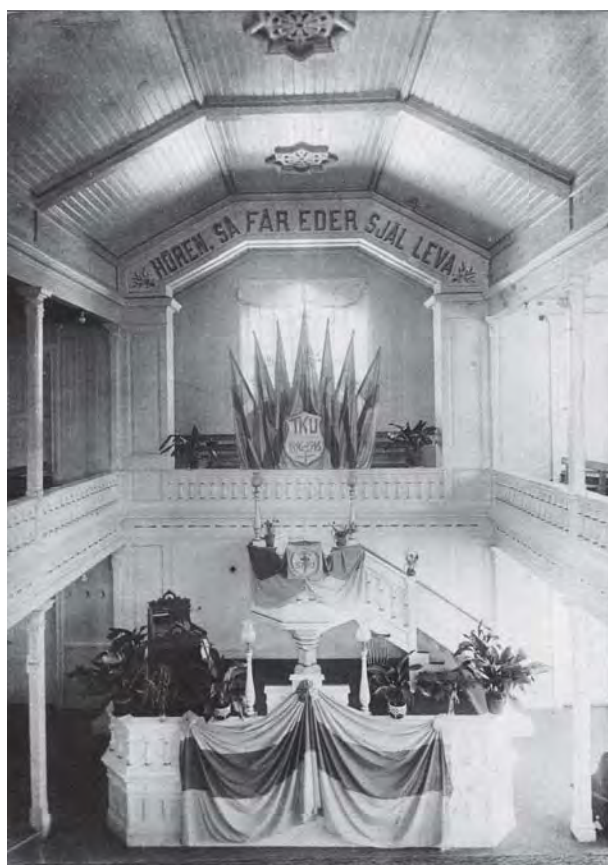
1977 svarade församlingens SMU för att den gamla pastorsbostaden ställdes i ordning till rum för ungdomsarbetet.

1982 målades kyrkan om utvändigt. Med 22 röster mot 5 beslöt församlingen att färgen skulle vara blå.

1985 renoverades kyrksalen, varvid estraden sänktes och flyttades fram, kyrksalen målades om, nya bänkar anskaffades och entrén byggdes om. Man var mån om att den gamla stilen på kyrksalen skulle bibehållas, och konsulent Yngve Johansson anlätades för att medverka vid utformningen.

Ursprunglig utformning av kyrkans fond.

Kyrksalen 1916 .

Kyrksalen omkring 1935.

Församlingssalen.

Styrelse- och studierum.

Ungdomsvåning.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av träpanel, tak av slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

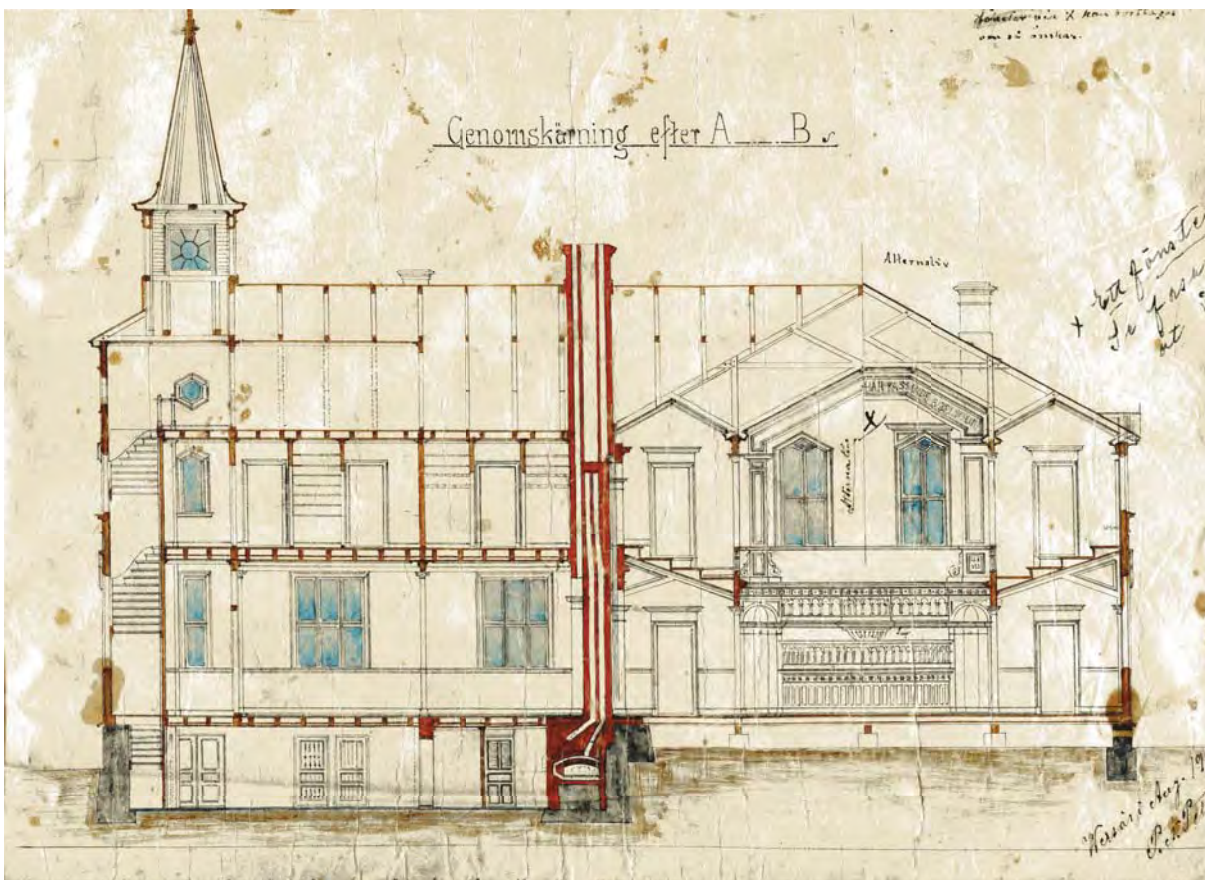
Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonår, konfirmationsundervisning, kör, musikförening, syförening, sociala syföreningen, pensionärsverksamhet, studieverksamhet.

Källor:

- *Tidaholms missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1972.
- *Jubileumsskrift, Tidaholms Missionsförsamling 1872-2002*, utgiven av församlingen 2002.
- *Läsarna, 1800-talets folkväckelse och det moderna genombrottet* av Gunnar Hallingberg 2010.
- *Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun* av Erik Holmström och Elisabet Orebäck Krantz 1989.

Fasad mot väster.

Genomskärning.

BERGSHYDDAN TIDAHOLM

Sommarhemmet Bergshyddan från söder.

Läge:

Tidaholms kommun, Agnetorps socken, Hellidsberget, 2 km väster om Tidaholms centrum.

Fastighetsbeteckning: Dalslund 1:2.

Ägare: Tidaholms Missionsförsamlings ungdomsförening.

Besök: 21012 03 22.

Tidaholm, Bergshyddan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

1939 inköpte ungdomsföreningen en tomt på Hellidsberget väster om Tidaholm med vidsträckt utsikt över omgivningen och uppförde där samma år ett sommarhem. Engagemanget från medlemmarna var stort och man beslöt med 34 röster mot 1 att varje föreningsmedlem såvitt möjligt

skulle offra en dagsinkomst per månad till sommarhemmet under ett år framåt. Sommarhemmet fick namnet Bergshyddan och kom att bli en stor tillgång för församlingen och dess ungdomsarbete.

1971 överläts Bergshyddan till en stiftelse med en styrelse från församlingen, SMU, kommunen och en idrottsförening. Genom bidrag från AMS och enskilda kunde Bergshyddan renoveras och få ny tillfartsväg. 1977 byggdes en veranda på huset. 2011 såldes Bergshyddan till kommunen, men församlingen har fortsatt möjlighet att använda den till bland annat scoutarbetet.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongplintar, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av asbestcementplattor, senare utbytta mot betongpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, ungdomsverksamhet.

Källor:

- *Tidaholms Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1972.
- *Jubileumsskrift, Tidaholms Missionsförsamling 1872-2002*, utgiven av församlingen 2002.

Gammelt foto av Bergshyddan.

Från söder.

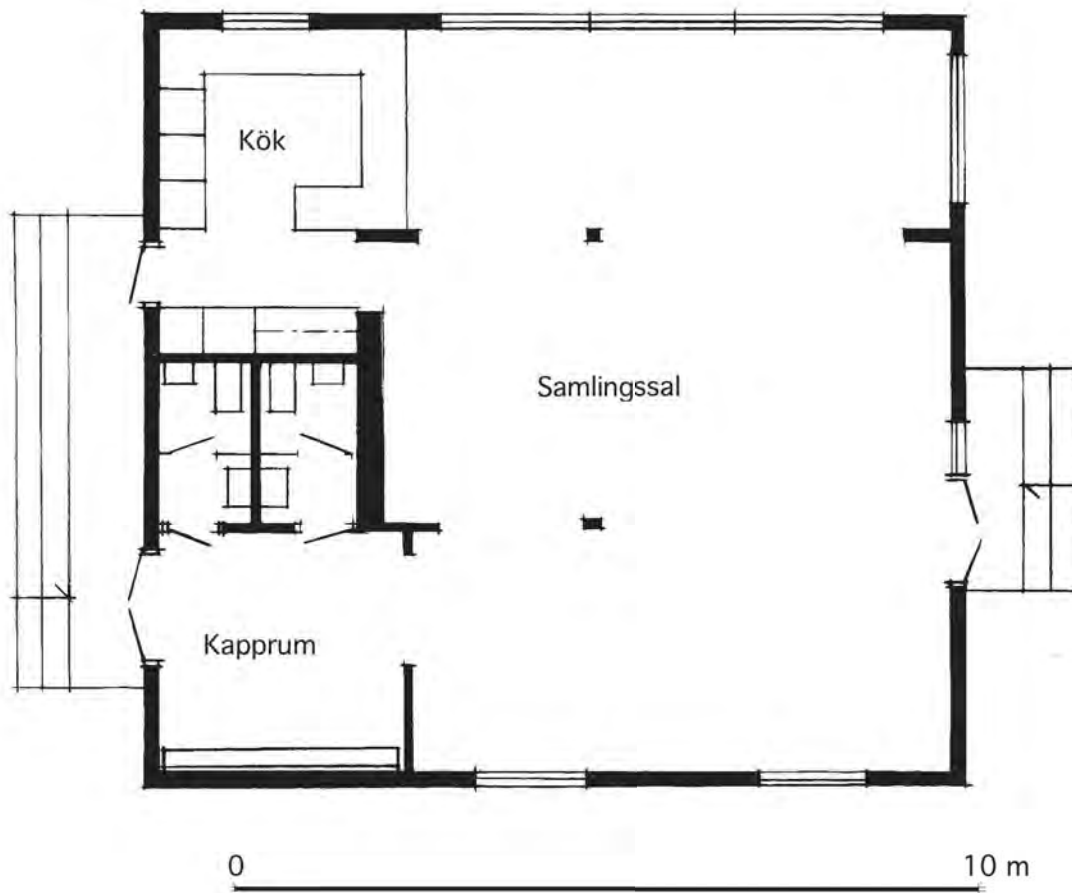
Från öster.

Verandan.

Från nordost.

BERGSHYDDAN efter ritning av C G Falk

DARETORPS MISSIONSHUS

Daretorps missionshus 2011, flyttat till Västergötlands Museum i Skara.

Läge:

Tidaholms kommun, Daretorps socken, Törestorp, en km norr om Daretorps kyrka.

Ägare: Daretorps Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Trakten kring Daretorps kyrka, missionshusets ursprungliga läge markerat med rött.

Uppgiftlämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Baksidan av huset.

Huset före flyttningen.

Foto: Adolfsson 1962.

Kyrksalen 2011.

Gammal målning som visar hur kyrksalen såg ut före flyttningen.

Byggnadens historia:

Redan på 1850-talet hölls fria andliga möten i Daretorp. Mötena hölls i hemmen och ofta i Haddängens gård. Från 1860-talet leddes verksamheten av skräddarmästaren Carl Gustav Pettersson. Han tog initiativet till att Daretorps Missionsförsamling bildades. Församlingen höll till att börja med sina sammankomster i Petterssons hem, men behovet av en rymligare lokal gjorde att man började samla pengar till ett missionshus. Trots att det 1866 - 68 var nödår med missväxt och

svält, samlade församlingen till sitt bygge och byggnadsarbetena påbörjades troligen 1870. 15 juli 1871 stod missionshuset klart och togs i bruk av församlingen.

Arbetskostnaden för huset uppgick till 600 kronor, timmer och bräder inköptes för 200 kronor, fönster och dörrar 40 kronor. Arbetlönen för att sätta stenfoten uppgick till 15 kronor och upptimringen av stommen till 50 kronor. Framkörning av stenen kostade 33 öre per dag medan dagsverken betalades med 1 krona per dag. Inredningen av missionshuset var till att

börja med mycket enkel. Eldstad fanns inte i stora salen. Däremot fanns spisar i den lägenhet som inreddes i husets norra del. Snart satte man dock in en kamin i stora salen. Bänkarna bestod av stockar på golvet på vilka smala bräder lades ut. Något ryggstöd fanns inte. Belysningen bestod av fotogenlampor. Väggarna var klädda med tapeter. 1914-18 användes gasbelysning i missionshuset.

Några förändringar gjordes under årens lopp, bland annat byggdes kyrksalen till med ett kor där ingången tidigare fanns, och en ny ingång togs upp på ena långsidan, men husets form och stomme bibehölls i övrigt. Även fönstren och de flesta dörrarna bibehölls fram till 1963 då församlingen byggde ett nytt missionshus och flyttade sin verksamhet dit.

Församlingen hade tänkt riva sitt gamla missionshus, men Skansen i Stockholm hade hört talas om det gamla missionshuset som skulle rivas och ville ta hand om det och flytta det till Skansen. Sakkunniga från Skansen kom och ledde nedmonteringen och märkning av delarna. Materialet lades sedan in i en ödeladugård i väntan på att transporteras upp till Stockholm. Så småningom ändrade dock Skansen sina planer och återskänkte materialet som blev liggande i ladugården. I slutet av 1970-talet hörde Västergötlands Museum i Skara av sig och var intresserat att uppföra missionshuset i sin fornby vid museet. Genom att AMS och Landstinget medverkade ekonomiskt blev det möjligt att flytta materialet till Skara och uppföra huset där. Det tillbyggda koret byggdes inte upp utan huset återfick sin ursprungliga utformning med ingång från gaveln.

Missionshuset återinvigdes 1982 på sin nya plats i fornbyn, där det kan användas både för gudstjänster och för andra samlingar.

Byggnadsmaterial:

Grund av tuktad natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd med liggande träpanel, invändigt med hyvlad panel, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening. Bygdens Blåbandsförening höll också sina möten här i början av 1900-talet.

Bibelspråktavlan över predikstolen.

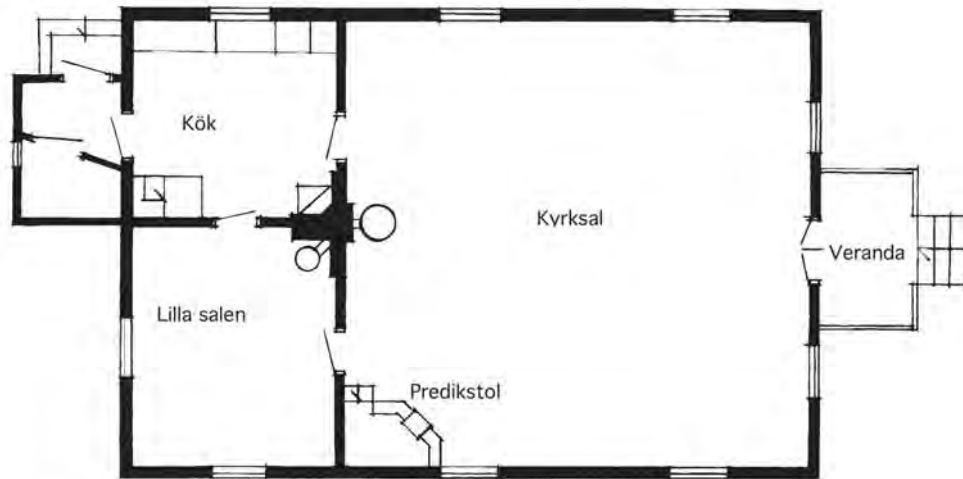

Orgeln.

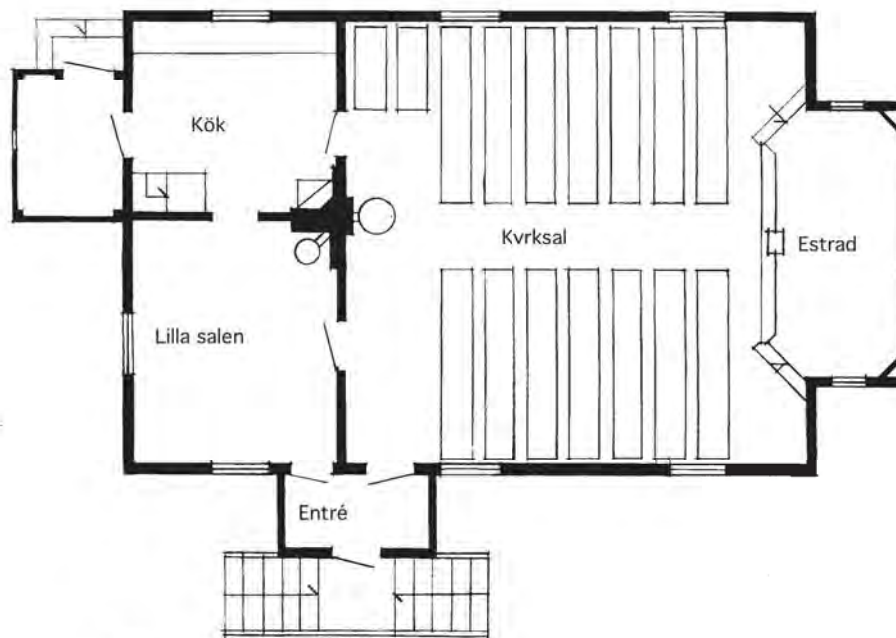
Källor:

- *Daretorps missionshus*, historik av kantor Ragnar Adolffson 1962.
- *Daretorps missionshus*, historik av Evald Andersson 1982.

- Foton och ritningar från Västergötlands museum.
- *Läsarna, 1800-talets folkväckelse och det moderna genombrottet*, av Gunnar Hallingberg 2010.

Utformning av missionshuset efter flyttningen som i huvudsak överensstämmer med ursprunglig utformning

Plan av missionshuset före flyttningen

0 10 m

DARETORPS MISSIONSHUS
Efter ritningar från Västergötlands Museum

DARETORPS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan ligger utefter byvägen med vacker utsikt över bygden.

Läge:

Tidaholms kommun, Daretorps socken,
Daretorp, 0,4 km norr om Daretorps kyrka.
Fastighetsbeteckning: Kvistegården 4:2.
Ägare: Daretorps Missionsförsamling.
Besök: 2012 03 22.

Trakten kring Daretorps kyrka, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Birgit Andersson, Daretorp.

Byggnadens historia:

Daretorps missionskyrka uppfördes 1963 som en ersättning för det gamla missions-

Kyrkan sedd från nordost.

hus som församlingen uppförde redan 1871.

Byggnadsmaterial:

Suterrängvåning av betongmaterial, stomme av trä, utvändigt klädd med tegel och träpanel, yttertak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet.

Källor:

-*Daretorps missionshus* historik av Evald Andersson 1982.

Luciafest i kyrksalen.

Kyrksalen 2012.

MOBACKENS MISSIONSHUS

Mobackens Missionshus från nordost.

Läge:

Tidaholms kommun, Agnetorps socken, Mobacken, 0,5 km öster om Mobackens kapell.

Fastighetsbeteckning: Änga 1:3.

Ägare: Mobackens Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Trakten kring Mobackens kapell, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Sture Johansson, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Enligt uppgift är huset uppfört 1883. Husets yttermått: 17 x 8,30 m. Verksamheten lades ner på 1990-talet. Huset är sålt och under ombyggnad till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Sockel av huggen sten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående träpanel, yttertak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening.

Källor:

- *Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun* av Erik Holmström och Elisabet Orebäck Krantz 1989.

KLÄMMESBO MISSIONSHUS

Missionshuset från väster.

Läge:

Tidaholms kommun, Fröjereds socken, Klämmesbo 5 km öster om Fröjereds kyrka.

Fastighetsbeteckning: Lämmagården 1:8.

Ägare: Klämmesbo Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Klämmesbotrakten, missionshuset har markerats med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Lennart Johansson, Klämmesbo.

Ambjörn Lennartsson, Klämmesbo.

Från söder.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Fröjeredstrakten i början av 1860-talet. Möten hölls i stugorna men snart krävdes större utrymmen, och 1877 byggdes missionshuset i Fröjered som rymde 1.300 personer. De troende i Klämmesbo deltog i mötena i Fröjered men de tyckte att vägen till Fröjered var lång och mödosam och började ordna egna samlingar. Man fick lov att använda Klämmesbo folkskola som predikolokal, men endast välkända predikanter fick tillstånd att predika där. I gengäld fick Fröjereds socken ett stycke mark att lägga till skolträdgården.

Kyrksalen.

Så småningom uppstod tanken på en egen lokal för verksamheten. 1926 bildades Klämmesbo Missionsförsamling, och samma år byggdes missionshuset på en tomt som skänkts av ägaren till Lämmagården. En av församlingsmedlemmarna, byggmästare Carl Andersson, byggde huset. Enligt uppgift fick han inspiration och ritningar till huset från släktingar i Amerika. Både privatpersoner och firmor bidrog till bygget med arbetstimmar, virke och kontanter.

1972 monterades elvärme i huset. I början av 1990-talet gjordes en tillbyggnad med entré och toalett, köket renoverades och skorstensmuren revs.

Ursprungligen fanns det också ett uthus på tomten med torrklosetter, vedbod och stall för kyrkbesökarnas hästar.

Byggnadsmaterial:

Sockel av stenmaterial, stomme av trä, putsade fasader, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening.

Svenska Kyrkan har också använt missionshuset som predikoplats. Gudstjänst firas numera enligt samarbetsavtal varje söndag i någon av de tre lokalerna: Fröjereds kyrka, Fröjereds Missionshus eller Klämmesbo Missionshus.

Källor:

- *Klämmesbo Missionsförsamling*, Redovisning av församlingens verksamhet.
- *Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun* av Erik Holmström och Elisabet Orebäck Krantz 1989.

Estraden.

Lilla salen.

Kyrksalen från estraden.

Rum på vindsvåningen.

Sittgrupp.

Köket.

FRÖJEREDS GAMLA MISSIONSHUS

Gammal bild av Fröjered's gamla Missionshus.

Läge:

Tidaholms kommun, Fröjered's socken,
Fröjered, 0,5 km öster om Fröjered's kyrka.
Ägare: Fröjered's Missionsförsamling.
Besök: 2012 03 22.

Fröjered, gamla missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Inger Johansson, Fröjered.

Byggnadens historia:

Roparerörelsen hade ett av sina centra i Fröjered på 1840-talet. Under en väckelse bildades en gemenskapsgrupp i Fröjered troligen 1866. Fröjered's Friförsamling bildades omkring 1870. 1877 blev lokalfrå-

gan aktuell för församlingen. Tidigare hade både skolan och kyrkan kunnat användas av församlingen men nu ändrades detta, och våren 1877 startades därför byggandet av ett bönhus. Det var förvånansvärt stort och med sin läktare rymde det inte mindre än 1.300 personer. Huset stod klart i september 1877. Stora skaror samlades i det rymliga bönhuset och församlingsarbetet hade stor framgång.

1910 flyttades missionshuset, som det nu kallades, till en ny tomt närmare samhällets centrum och byggdes om.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädnad av stående träpanel, yttertak av falsad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening.

Källor:

- *Fröjered's Missionsförsamling 100 år 1877 - 1977*, församlingens minnesskrift.
- *Läsarna, 1800-talets folkväckelse och det moderna genombrottet* av Gunnar Hallingberg 2010.
- *Läseriets vagga stod i Fröjered* av Börje Löfving, 2012.

FRÖJEREDS MISSIONSHUS

Fröjered's Missionshus från sydväst.

Läge:

Tidaholms kommun, Fröjered's socken, Fröjered, 0,5 km nordväst om Fröjered's kyrka.

Fastighetsbeteckning: Olovstorp 1:31.

Ägare: Fröjered's Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Fröjered, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Inger Johansson, Fröjered.

Från sydost.

Byggnadens historia:

1910 flyttades Fröjered's gamla missionshus, till en ny tomt närmare samhällets centrum. Byggnadsmaterial från det gamla missionshuset användes när det nya byggdes, men huset fick en helt annan utformning med betydligt färre platser. Kostnaderna för arbetet uppgick till 840 kronor. För att täcka detta tog församlingen upp ett lån på 300 kronor.

En större ombyggnad ägde rum 1947-48. Fasaden, fönster och tak förnyades 1983-84. 1992 gjordes en om- och tillbyggnad projekterad av Urban Lennartsson.

Kyrksalen från Lilla salen.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av trä, utvändig beklädnad av stående träpanel, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, barnverksamhet, juniorer, ungdomsförening, syförening, pensionärssamlingar.

Källor:

- *Fröjereds Missionsförsamling 100 år 1877 - 1977*, församlingens minnesskrift.
- *Läsarna, 1800-talets folkväckelse och det moderna genombrottet* av Gunnar Hallingberg 2010.
- *Läseriets vaggastod i Fröjered* av Börje Löfving, 2012.

Lilla salen.

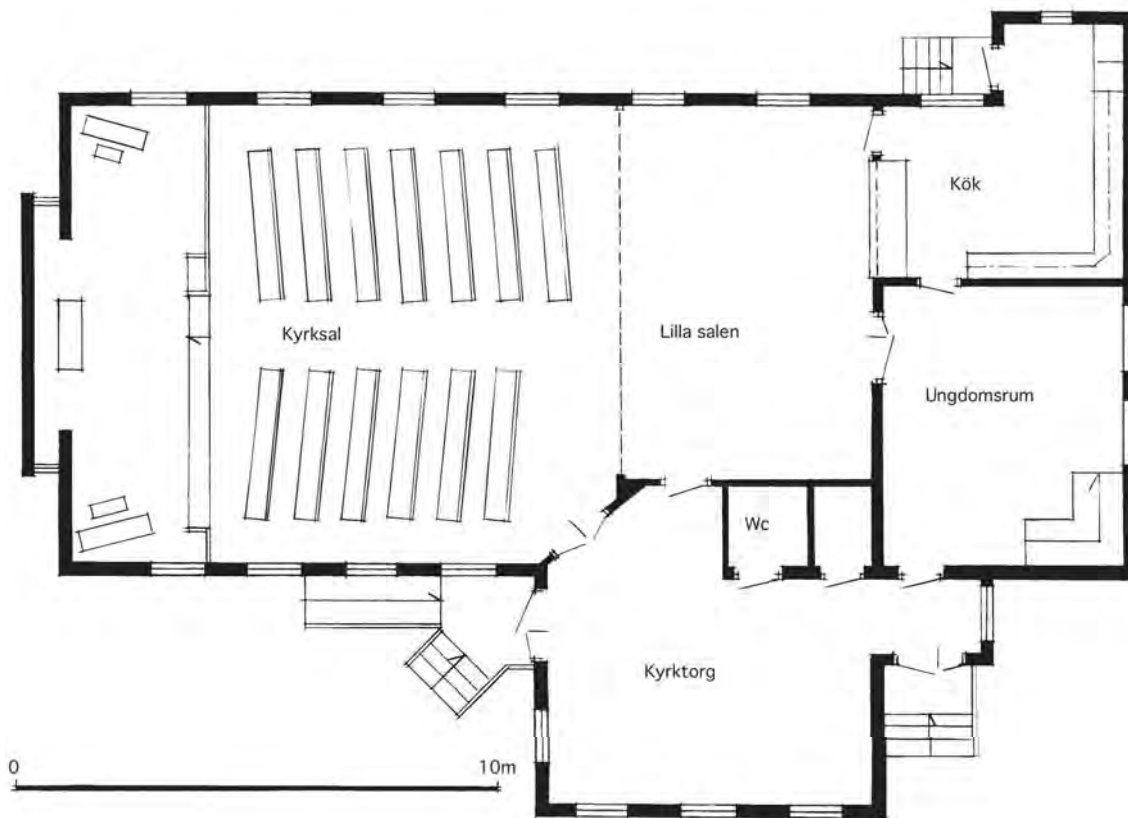
Ungdomsrum på bottenvåningen.

Kyrksalen från estraden.

Ungdomsrum på övervåningen.

Plan av bottenvåning.

Plan av övervåning.

Fröjereds Missionshus
Efter ritning av Urban Lennartsson

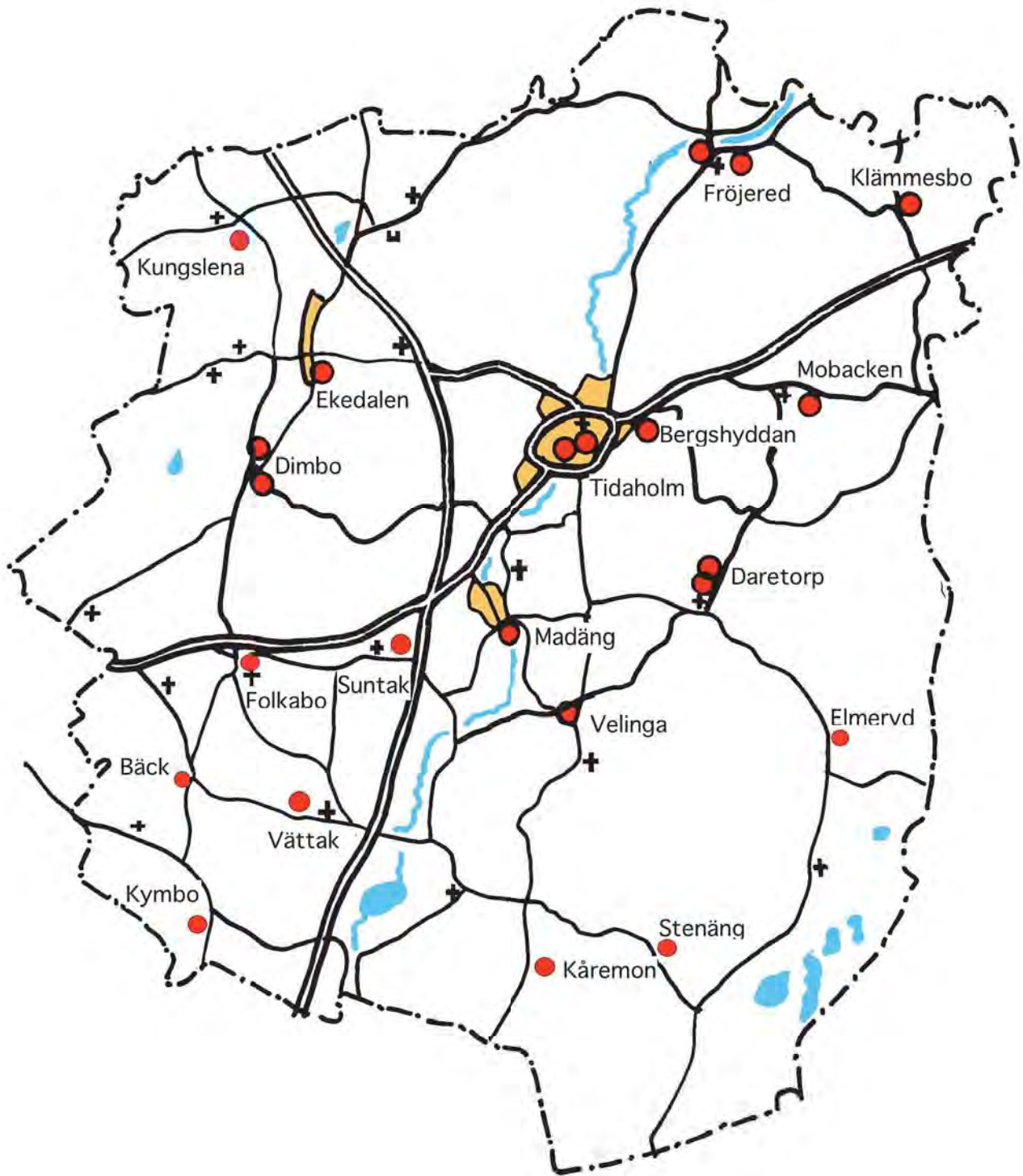

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **TIDAHOLM** del 2

Kungslena Missionshus
Ekedalens Missionshus
Ekedalens Missionshus
Dimbo Missionshus
Dimbo Missionshall
Suntaks Missionshus
Folkabo Missionshus
Bäcks Missionshus

Vättaks Missionshus
Kymbo Missionshus
Kåremons Missionshus
Stenängs Missionshus
Elmeryds Missionshus
Velinga Missionshus
Madängs Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2012*

Tidaholms kommun

Missionshus och missionskyrkor

Tidaholms kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK och/eller Västergötlands Missionsförening

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Tidaholms Missionshus	1873	1902	700	Rivet
2	Immanuelskyrkan Tidaholm	1902	-	240	I bruk
3	Bergshyddan, sommarhem	1939	2011	80	Samlingssal
4	Daretorps Missionshus	1871	1963	100	Museum
5	Daretorps Missionskyrka	1963	-	150	I bruk
6	Mobackens Missionshus	1883	1999	100	Bostad
7	Klämmesbo Missionshus	1926	-	100	I bruk
8	Fröjereds g:a Missionshus	1877	1910	1300	Rivet
9	Fröjereds Missionshus	1910	-	100	I bruk
10	Kungslena Missionshus	1913	?	100?	Rivet
11	Ekedalens Missionshus	1911	1987	80	Rivet
12	Ekedalens Missionskyrka	1987	-	50	I bruk
13	Dimbo Missionshus	1879	1929	100	Ateljé
14	Dimbo Missionsal	1930	2006	60	Fritidshus
15	Suntaks Missionshus	1920?	1975	60?	Bostad
16	Folkabo Missionshus	1925	-	100?	I bruk
17	Bäcks Missionshus	1920-t?	1960-t	100?	Rivet
18	Vättaks Missionshus	1904	1970-t	100?	Bostad
19	Kymbo Missionshus	1890	2002	100?	I bruk
20	Kåremons Missionshus	1896	1976	100?	Bostad
21	Stenängs Missionshus	1873	1976	100?	Bostad
22	Elmeryds Missionshus	1909 ?	1972	100?	Bostad
23	Velinga Missionshus	1882	1990	100?	Förråd
24	Madängs Missionshus	1922	-	100	I bruk

Del 1: 1 - 9 Del 2: 10 - 24

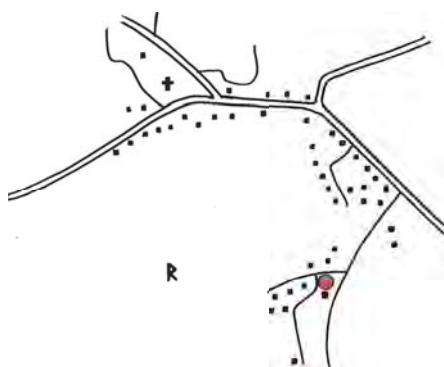
KUNGSLENA MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Tidaholms kommun, Kungslena socken,
550 m sydost om Kungslena kyrka.
Ägare: Kungslena Missionsförsamling.

Kungslena, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Kurt-Arne Karlsson, Kungslena.

Byggnadens historia:

Missionshuset byggdes på mark som tillhörde Josef Larsson. Han skänkte fastigheten till församlingen 1913 när han flyttade från orten.

Enligt Erik Sandberg utgjordes missionshuset av en kvarnbyggnad inköpt från Dala socken och kallas därför även Kvarnen. Huset är numera rivet.

Byggnadsmaterial:

Sockel av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående träpanel, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster.

Missionshuset låg på varvsbergets norra sluttning.

EKEDALENS MISSIONSHUS

Ekedalens Missionshus från sydväst.

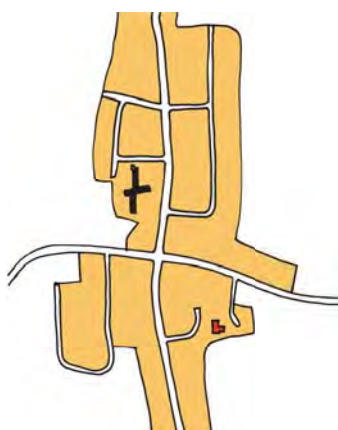
Läge:

Tidaholms kommun, Acklinga socken,
Alvägen, Ekedalen.

Fastighetsbeteckning: Älvstorp 8:21

Ägare: Ekedalens Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Ekedalen, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Erland Olsson, Ekedalen.

1987 byggdes den nya missionskyrkan som ersatte missionshuset.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1907 och samtidigt beslöt man även att bygga ett missionshus. Sedan "bolaget i Ödegården" skänkt en tomt och pengar samlats in, kunde missionshuset byggas och stod klart 1911.

1914 målades missionshuset. 1963 byggdes missionshuset till med ett rum. 1970 renoverades köket och huset fick en ny tillbyggnad innehållande en hall, ett badrum samt en källare.

1987 revs missionshuset och ersattes med den nya missionskyrkan på samma tomt.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av trä, utvändig beklädnad av asbestcement-skivor, yttertak av korrugerade takskivor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening.

Källor:

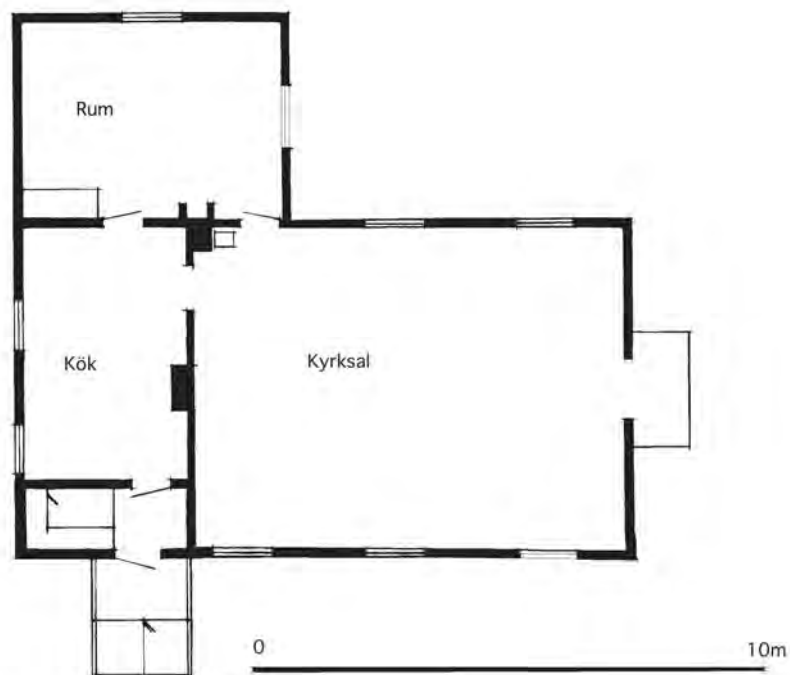
"Några plock ur protokollsböckerna..." Fritz Jacobsson 1977.

Kyrksalen sedd från estraden.

Estraden.

Missionshuset efter 1963 års tillbyggnad.

EKEDALENS MISSIONSKYRKA

Ekedalens Missionskyrka från väster.

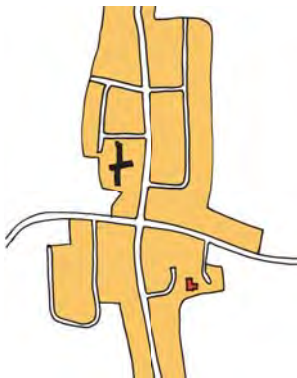
Läge:

Tidaholms kommun, Acklinga socken,
Alvägen, Ekedalen.

Fastighetsbeteckning: Älvstorp 8:21.

Ägare: Ekedalens Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Ekedalen, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Erland Olsson, Ekedalen.

Byggnadens historia:

Kyrkan uppfördes 1987 som en ersättning
för Ekedalens gamla missionshus.

Kyrkan från öster.

Byggnadsmaterial:

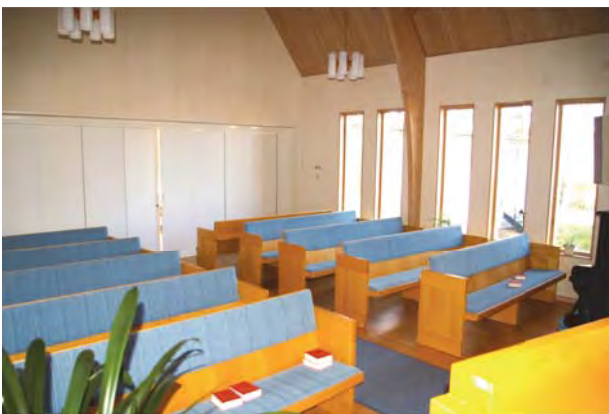
Grund av betong, stomme av trä och
limträ, utvändig beklädnad av stående
träpanel, yttertak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter.

Kyrksalen.

Kyrksalen från estraden.

Köket.

Samlings salen.

Ekedalens Missionskyrka.

DIMBO MISSIONSHUS

Dimbo Missionshus från söder.

Läge:

Tidaholms kommun, Dimbo socken,
100 m sydost om Dimbo kyrka.

Fastighetsbeteckning: Dimbo 7:10-7:12.

Ägare: Ursprungligen Dimbo Missionsförsamling.

Besök: 2012 03 22.

Dimbo, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen i Dimbo bildades 1878. Året därpå erhöll församlingen en tomt på vilken missionshuset uppfördes. Missionshuset är lika stort som tomten så när som på en meter vid vardera gaveln. Missionshuset övertogs på 1920-talet av Svenska Kyrkan och användes som församlingshem. Byggnaden används numera som konsthantverksstudio, men huset är relativt oförändrat.

Byggnadsmaterial:

Sockel av huggen sten, stomme av trä, utvändigt klädd med asbestcementskivor, yttertak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster.

Källor:

- *Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun* av Erik Holmström och Elisabet Örebäck Krantz 1989.
- *Dimbobygden 2004 och 2010.*

DIMBO MISSIONSSAL

Dimbo Missionssal från norr.

Läge:

Tidaholms kommun, Dimbo socken,
125 m norr om Dimbo kyrka.

Fastighetsbeteckning: Dimbo 28:7.

Ägare: Dimbo Missionsförsamling, numera
privatperson.

Besök: 2012 03 22

Dimbo, missionssalen markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Smedmästare Sanfrid Karlsson ägde ett hus där det tidigare varit ett garveri. Han var en av de ledande missionsvännerna i Dimbo, och när Svenska kyrkan övertagit det gamla missionshuset upplät han 1930 övervåningen i sitt hus för missionsförsamlingens verksamhet. Senare kom även undervåningen att användas i församlingens ungdomsarbete.

Församlingen lades ner 2006 och huset används nu som sommarbostad.

Byggnadsmaterial:

Sockelvåning av vitmålad betong, stomme av trä, utvändigt klädd med liggande träpanel, yttertak av korrugerade asbest-cementskivor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening och syförening.

Källor:

Dimbobygden 2004 och 2006.

SUNTAKS MISSIONSHUS

Gammal bild av Suntaks Missionshus.

Läge:

Tidaholms kommun, Suntaks socken,
0,8 km öster om Suntaks kyrka.
Fastighetsbeteckning: Marieberg 1:20
Ägare: Suntaks Missionsförsamling.

Suntak, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Birgit Andersson, Daretorp.

Byggnadens historia:

Vi saknar uppgift om när missionshuset byggdes. 1972 såldes det till en privatperson och är numera ombyggt till bostad.

Byggnadsmaterial:

Sockel av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående träpanel, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet .

FOLKABO MISSIONSHUS (Valstads missionshus)

Missionshuset från sydväst.

Foto: Claes-Göran Falk.

Läge:

Tidaholms kommun, Valstads socken, Folkabo, 100 m norr om Valstads kyrka.

Fastighetsbeteckning: Valstad 4:12 - 13.

Ägare: Folkabo Missionsförening som numera heter Valstads Missionsförsamling.

Besök: 2012 08 foto C-G Falk.

Folkabo, missionshuset markerat med rött.

Kören på missionshusets estrad.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Peter Wahllöf, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde Folkabotrakten på 1890-talet genom kringresande kolportörer från Västergötlands Missionsförening och Jönköpings Missionsförening. Möten hölls i hemmen. 1925 bildades en missionsförsamling av nio personer. Församlingen

anslöt sig till Västergötlands Missionsförening, Jönköpings Missionsförening och Alliansmissionen. Den lilla församlingen köpte arbetarbostaden Backgården med tillhörande tomt från Gärdagården för 5.000 kronor. Huset bestod av två lägenheter, varav den norra blev predikolokal och den södra hyrdes ut som bostad.

1926 byggdes en veranda, och bostadsdelen ökades med ett rum. 1945 gjordes en omfattande renovering av gudstjänstlokalen varvid tak och väggar kläddes med masonitskivor. Huset fick en tillbyggnad innehållande en ny estrad.

1974-75 gjordes en ny ombyggnad av lokalen. Den byggdes ut och "vändes åt andra hållet". Man fick ett kaffekök, toalettutrymme, öppen spis och ny inredning.

Ett uthus på tomten byggdes om och där erhöles ett rum för ungdomsverksamheten, "Solskensstugan". Omkring år 2000 byggdes en friliggande ungdomslokal

i timmer bakom missionshuset för att ge plats för ytterligare ungdomsarbete. Södra delen av byggnaden är fortfarande bostad.

Församlingen heter numera Valstads Missionsförsamling och tillhör sedan 2005 kretsen Tidaholms missionskyrkor och är ansluten till Svenska Alliansmissionen.

Byggnadsmaterial:

Sockel av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående träpanel, yttertak av tegel och papp.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet, syförening, pensionärsverksamhet.

Källor:

Dimbobygden 1991.

Missionshuset från sydost.

Foto: Claes-Göran Falk.

BÄCKS MISSIONSHUS

Läge:

Tidaholms kommun, Valstads socken,
Bäck, 3 km söder om Valstads kyrka.

Ägare: Bäcks Missionsförening.

*Bäcks Missionshus låg 3 km söder om
Valstads kyrka.*

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm

Byggnadens historia:

Bäcks Missionsförening finns med i SMF:s matrikel från 1921. Föreningen hade 11 medlemmar och ägde ett missionshus.

På en karta från 1926 över missionsförsamlingar i Skaraborgs distrikt finns Bäck angivet. I SMF:s matrikel finns församlingen med fram till 1960-talet, varefter församlingen upplöses och missionshuset rivs. I dag finns inga spår av huset.

VÄTTAKS MISSIONSHUS

Missionshuset 2012.

Läge:

Tidaholms kommun, Vättaks socken,
300 m nordväst om Vättaks kyrka.
Fastighetsbeteckning: Annedal.
Ägare: Vättaks Missionsförsamling.

Vättak, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes enligt uppgift 1904 på frivillig väg av vättaksbor. Tomten skänktes av Anna Hedlund i Nolgården. Byggmästare var Hjalmar Karlsson från Stommen i Vättak.

Församlingen var bidragsgivare till Västergötlands Missionsförening.

Omkring 1975-80 byggdes huset om till bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, fasad av rött tegel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening.

Källor:

Inventering av torp m m av Vättaks Byalag 2001.

KYMBO MISSIONSHUS

Missionshuset sett från vägen.

Läge:

Tidaholms kommun, Kymbo socken,
3 km sydost om Kymbo kyrka.
Fastighetsbeteckning: Kymbo 11:6.
Ägare: Kymbo Missionsförsamling.

Trakten kring Kymbo kyrka, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Elvy Hjalmarson, Kymbo.

Missionshuset från sydväst.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes ca 1890. När församlingen bildades är inte känt. Det äldsta dokumentet från församlingen är en kassabok från 1895 där det framgår att man köpt virke till en veranda. Sannolikt var det den veranda med vacker snickarglädje som fanns på västra gaveln fram till 1950-talet då den togs bort vid en ombyggnad av missionshuset.

Av församlingens bevarade räkenskaper framgår också att man 1897 inskaffat tegel, kalk och en spis, varför vi antar att man först då fick värme i huset.

Kyrksalen. Foto: G Hagman.

1940 installerades elektricitet i huset. Församlingen var aldrig ansluten till SMF, men sannolikt till Västergötlands Missionsförening. 2002 lades församlingen ner och huset övertogs av Falköpings Alliansförsamling.

Byggnadsmaterial:

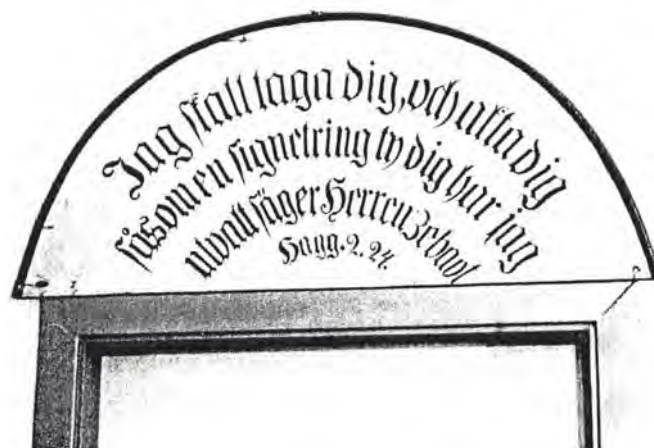
Sockel av huggen sten, stomme av timmer, utvändigt klädd med locklistpanel, yttertakets tegel är ersatt av plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening. Numera består verksamheten av några samlingar per år.

Källor:

- Missionsförsamlingen i Kymbo, artikel av Yngve Johansson införd i Dimbobygden 1988.
- Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun av Erik Holmström och Elisabet Orebäck Krantz 1989.

Dörröverstycke med bibelcit. Foto: G Hagman

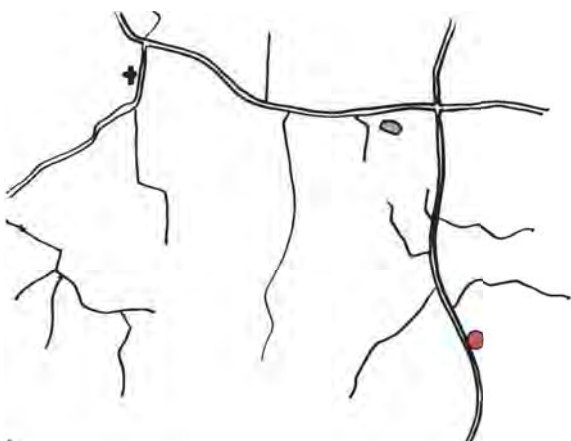
KÅREMONS MISSIONSHUS

Gamla bilder från Kåremons Missionshus.

Läge:

Tidaholms kommun, Härja socken, Kåremon, 3 km sydost Härja kyrka.
Ägare: Kåremons Missionsförsamling.

Härja, Kåremons Missionshus markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Roland Tingberg, Tidaholm.
Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Kåremons Missionshus byggdes 1896 av Fridhems Församling.

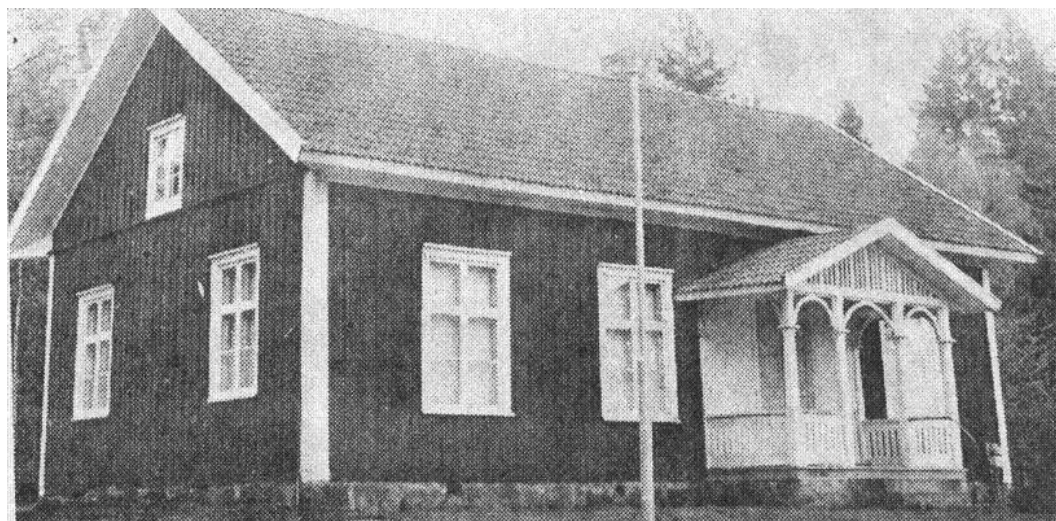
Församlingen har varit ansluten både till SAM och SMF. 1976 bildade församlingarna i missionshusen i Stenäng, Kåremon och Klippan en gemensam församling som anslöts till Svenska Alliansmissionen (SAM.) Den gemensamma församlingen byggde Härja Missionskyrka.

De gamla missionshusen såldes till privatbostäder.

Källor:

Pelle Karlssons webb.

STENÄNGS MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Tidaholms kommun, Härja socken, Stenäng, 5,3 km sydost om Härja kyrka.

Ägare: Stenängs Missionsförsamling.

Stenäng, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Roland Tingberg, Tidaholm.

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Hemmansägarna i Kråkeryds rote tyckte att vägen var lång till sin skola och sockenkyrka i Härja och byggde därför 1873 ett hus i Stenäng som tjänstgjorde både som skola och kyrka. Hemmansägaren Otto Rundqvist i Kungsmossen skänkte marken. Timret och övrigt virke skänktes av hemmanen inom roten efter hemmantal. Det berättas att en änka plockade mossa i fyra dagar och skänkte till bygget. Huset fungerade till att börja med som ett kapell under Svenska Kyrkan.

1920 byggdes en ny skola och huset blev ett missionshus med en församling ansluten både till SAM och SMF.

1976 bildade församlingarna i missionshusen i Stenäng, Kåremon och Klippan en gemensam församling som anslöts till Svenska Alliansmissionen (SAM). Den gemensamma församlingen byggde Härja Missionskyrka. De gamla missionshusen såldes till privatbostäder.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster.

Källor:

Pelle Karlssons webb.

Missionshusets estrad.

Julfirande i missionshuset.

ELMERYDS MISSIONSHUS

Utanför Elmeryds Missionshus.

Läge:

Tidaholms kommun, Daretorps socken, Elmeryd, 5 km sydost om Daretorps kyrka.
Ägare: Elmeryds Missionsförening.
Fastighetsbeteckning: Elmeryd 1:6, 1:7.
Besök: 2012 03 22.

Trakten sydost om Daretorps kyrka, Elmeryds Missionshus markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.
Birgit Andersson, Daretorp.

Byggnadens historia:

1909 skänkte C A Pettersson och Karl Johan Andersson en tomt till missions-

huset. När missionshuset byggdes är obekant, men 1972 lades verksamheten ner och huset såldes. Det är numera ombyggt till bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Sockel av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående träpanel, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet.

Missionshuset ombyggt till bostad 2012.

VELINGA MISSIONSHUS

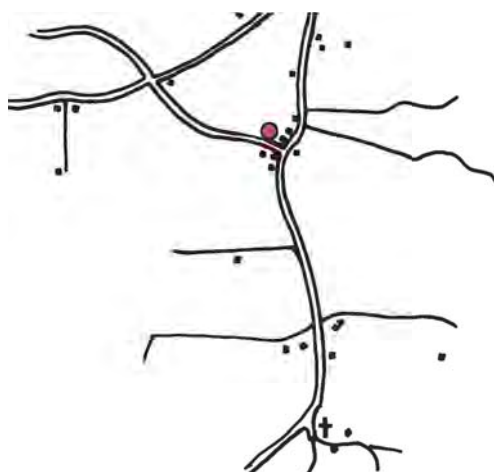
Velinga Missionshus från sydost.

Läge:

Tidaholms kommun, Velinga socken, 1 km norr om Velinga kyrka.

Fastighetsbeteckning: Velinga Storegården 4:5.

Besök: 2012 03 22.

Trakten norr om Velinga kyrka, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde velingabygden på 1870-talet då komminister Landén var verksam i Velinga kyrka. Han samlade också kyrkfolket till möten i småskolan som låg nära kyrkan. De som kom till tro samlades i stugorna till möten där ordet förkunnades. Velinga Missionsförening bildades troligen 1880. Föreningen kände behov av en egen samlingslokal och man började planera och samla in pengar för att kunna bygga ett missionshus. 1882 kunde planerna förverkligas och ett missionshus uppfördes i skogskanten ovanför Dränggården i Velinga. Kostnaden uppgick till 744 kronor. Det blev en enkel byggnad. Någon hel grund blev ej lagd, och invändigt var timmerväggarna nakna, men glädjen över att ha en egen lokal var ändå stor.

Vid mitten av 1890-talet beslöt föreningen att flytta missionshuset till en mer central plats. Handlanden G Lindström skänkte en lämplig tomt, och 1896 flyttades missionshuset till den nya tomten.

Huset fick nu en hel stenfot, ny takstol och nytt tegeltak och huset brädfodrades in- och utvändigt. Genom mycket frivilligt arbete och skänkt material kunde de kontanta utgifterna begränsas till 808 kronor. (Enligt uppgift i boken *Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun* skulle missionshuset ha uppförts 1910).

1930 ombildades missionsföreningen till Velinga Missionsförsamling, och en av de första uppgifterna för församlingen var att renovera missionshuset, vilket genomfördes 1931. I stället för en enda stor sal fick missionshuset en större och en mindre sal samt kök. Nya bänkar anskaffades och huset målades in- och utvändigt.

I början av 1940-talet krävde det växande barn- och ungdomsarbetet ökade lokaler, och missionshuset byggdes till på längden varigenom lilla salen utökades.

1959 rustades stora salen upp. Efter som salens bredd var större än dess längd flyttades predikstolen ett kvarts varv motsols och en utbyggnad gjordes för est-

raden. Salens innertak höjdes, nya fönster sattes in och salen målades om.

1968 gick församlingen samman med Daretorps Missionsförsamling och huvuddelen av verksamheten förlades till Daretorp. Enstaka möten hölls dock i missionshuset i Velinga fram till 1990 då sista gudstjänsten ägde rum. Missionshuset finns kvar och är relativt oförändrat utvändigt.

Byggnadsmaterial:

Grund av tuktad natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer.

Källor:

- *Velinga Missionshus 1882 - 1990* av Evald Andersson 1990.
- *Kulturhistoriskt värdefulla miljöer i Tidaholms kommun* av Erik Holmström och Elisabet Orebäck Krantz 1989.

Gammal bild av missionshuset.

MADÄNGS MISSIONSHUS

Madängs Missionshus från norr.

Läge:

Tidaholms kommun, Velinga socken, Madäng, 1,3 km söder om Baltaks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Madängs Smedsgården 2:13.

Ägare: Madängs Missionsförsamling. Nuvarande ägare är Madängs Kristna Intresseförening.

Besök: 2012 03 22 foto.

Madäng, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Jan Gustavsson, Tidaholm.

Claes-Göran Falk, Tidaholm.

Missionshuset från väster. Till vänster syns missionshusets uthus.

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde tidaholmstrakten i mitten av 1800-talet bland annat genom baron von Essen. Han höll möten i Tidaholm dit folk sökte sig även från den kringliggande landsbygden. Efterhand uppstod behov av verksamhet och samlingslokaler även ute i bygderna och en församling bildades i Madäng 1873. Man fick muntligt löfte om en tomt i Madängsbyn, och byns bönder skänkte timmer till ett missionshus. Två soldater och en son till en av dem åtog sig att timra upp huset. Det blev mycket enkelt. Huset hade nakna timmerväggar och saknade golv och eldstad.

Efterhand förbättrades huset och det fick väggbeklädning, golv och eldstad samt

målades utvändigt. Det gamla missionshuset tjänade fram till 1922, då det ersattes av det nuvarande som uppfördes på samma tomt. Huset innehåller en stor och en liten sal i bottenvåningen och en bostad för vaktmästare i övervåningen.

1952 gjordes en grundlig renovering av huset varvid huset målades in- och utvändigt, ny elbelysning installerades och kyrksalen fick nya bänkar.

Församlingen har varit ansluten till Svenska Alliansmissionen men har sannolikt också ingått i Västergötlands Missionsförening och tas därför med i denna sammanställning.

Byggnadsmaterial:

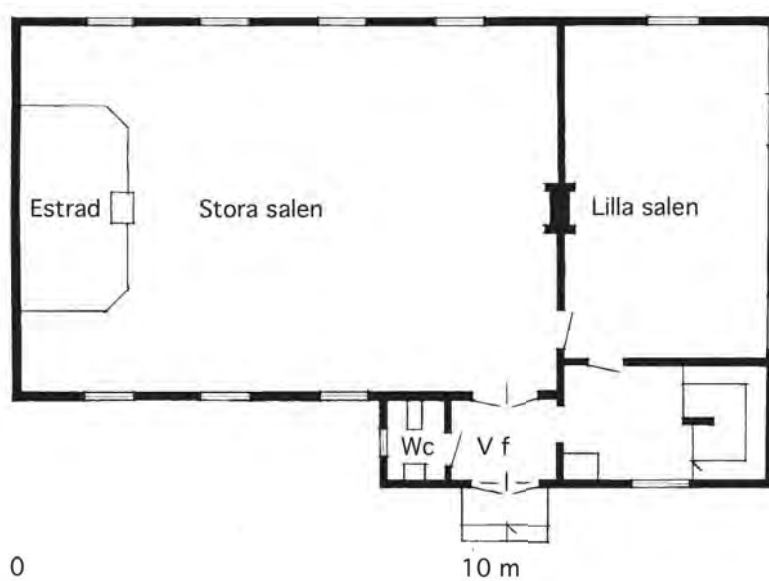
Sockel av huggen sten, stomme av trä, utvändigt klädd med spikad kalksandsten, yttertak av korrugerad, röd plåt.

Verksamhet i byggnaden:

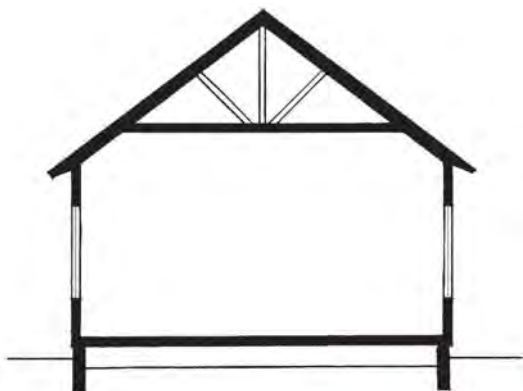
Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet. Numera används byggnaden huvudsakligen för scoutverksamhet.

Källor:

Historisk återblick genom 100 år av Arvid Gustafsson 1973.

Bottenvåning.

Sektion genom stora salen.

Madängs Missionshus

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL 1

Immanuelskyrkan
Lidköpings Missionskyrka
Truvegården
Hasslösa Missionshus
Skogshyddan

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMK
Stig Florén 2004*

Missionshus och missionskyrkor i Lidköpings kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Immanuelskyrkan	1884	1979	370	Riven
2	Lidköpings mk	1979	-	260	I funktion
3	Truvegården	1963	-	100	I funktion
4	Hasslösa mh	1900	-	60	I funktion
5	Skogshyddan	1957	-		I funktion
6	Stenhammarkyrkan	1983	-	160	I funktion
7	Gösslunda mh	1895	1971		Riven
8	Kaffekvarnen	1968	1984		Hembygdsgård
9	Skalunda mh	1895	1971		Riven
10	Tolsjö mh		1912 1984	120	Bostad
11	Rackeby mh	1930-t	1980-t	70	Ateljé
12	Gärdeviken mh	1890-t	1980-t	70?	Bostad
13	Violalokalen	1972	1980-t?		Bostad
14	Ullerbro mh	1901	1970-t	70	Bostad
15	Bergs mh		1879 1900	?	Nedbrunnet
16	Kållandsö mk	1901	-	150	I funktion
17	Kållandsö N mh, Spiken	1956	1975	20	Fritidsbostad
18	Kållandsö V mh	1937	-	70	I funktion
19	Örslösa mh	1930	1961		Nedbrunnet
20	Månslunda mh	1930?	1987?	60	I privat ägo
21	Mellby mh	1900		70	Förråd
22	Lovene mh	1920	-	180	I funktion
23	Gillstads mh 1	1871	1931		Flyttat
24	Gillstads mh 2	1931	-	80	I funktion
25	Järpås mh	1921	-	100	I funktion
26	Häggesleds mh	1915	1997	90	I privat ägo
27	Friels mh		1917 -	120	I funktion
28	Karabybergs mh	1908		40	Förråd

Nr 1 - 5 redovisas i del 1

Nr 6 - 14 redovisas i del 2

Nr 15 - 18 redovisas i del 3

Nr 19 - 28 redovisas i del 4

**Missionshus och
missionskyrkor i
Lidköpings kommun**

IMMANUELSKYRKAN, LIDKÖPING

Immanuelskyrkan sedd från torget

Läge:

Lidköpings kommun, Källaregatan 2, Lidköping
Fastighetsbeteckning: Kv Bele 5
Ägare: Lidköpings Missionsförsamling

Lidköpings centrum, Immanuelskyrkan markerad med rött

Besök:

2004 09 03, intervju

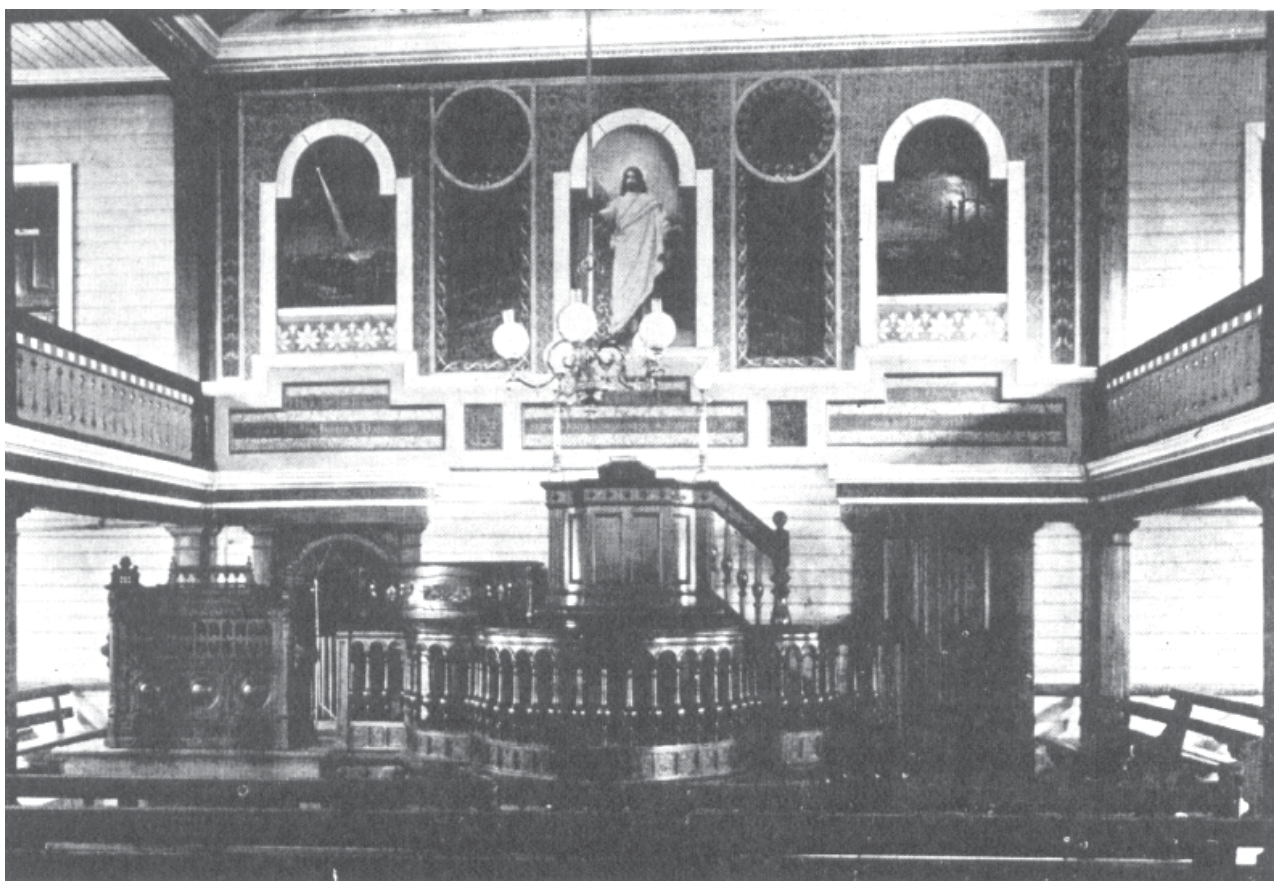
Uppgiftslämnare:

Anders Marklund, Lidköping

Byggnadens historia:

Kolportörer och resande predikanter höll med början på 1860-talet evangeliska möten i Lidköping. Man samlades i hemmen och någon gång i skolan, men snart behövdes rymligare lokaler, och från och med början på 1870-talet hyrde man en lokal i "färgare P G Levanders stora tvåvåningshus vid Älvgatan". Lokalen rymde inte mindre än 400 personer och kom att bli läsarnas predikolokal. Den kallades Lutherska Missionssalen eller så småningom enbart Missionssalen.

1883 bildade 35 personer "Sällskapet Guds församling i Lidköping". Församlingen höll sina sammankomster i Missionssalen. 1884 upplevde församlingen en väckelse, och antalet medlemmar ökade starkt. Församlingen började samla pengar till ett eget bönhus. Församlingens kassör Carl Svensson ropade in en centralt belägen tomt, som han tillsammans med församlingens ordförande Johan Odhner inköpte och senare överlät till församlingen. På hösten 1884 började man bygga, och midsommaraftonen 1885 kunde den nya Immanuelskyrkan invigas. Församlingen bytte snart sitt namn till Immanuelsförsamlingen.

Gammal bild av kyrksalen

1933 renoverades kyrkan, en piporgel sattes in och kyrkan målades om, varvid många av de bibelspråk som tidigare prydde väggarna försvann, och rummet fick en mindre färgglad framtoning i huvudsakligen grått och vitt.

1941 fick kyrkan en tillbyggnad mot norr innehållande ungdomslokaler.

1954 renoverades kyrksalen och estraden byggdes om. Arkitekt var Eric Hagman.

1960 byggdes ungdomslokalerna till så mycket som tomten tillät.

1979 hölls sista gudstjänsten i Immanuelskyrkan och verksamheten flyttades över till den nya missionskyrkan som uppförts vid Esplanaden. Immanuelskyrkan såldes därefter och var en tid affärslokal men är numera riven.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt putsad. Invändiga ytskikt bestod ursprungligen i stor utsträckning av målad träpanel.

Verksamhet i byggnaden:

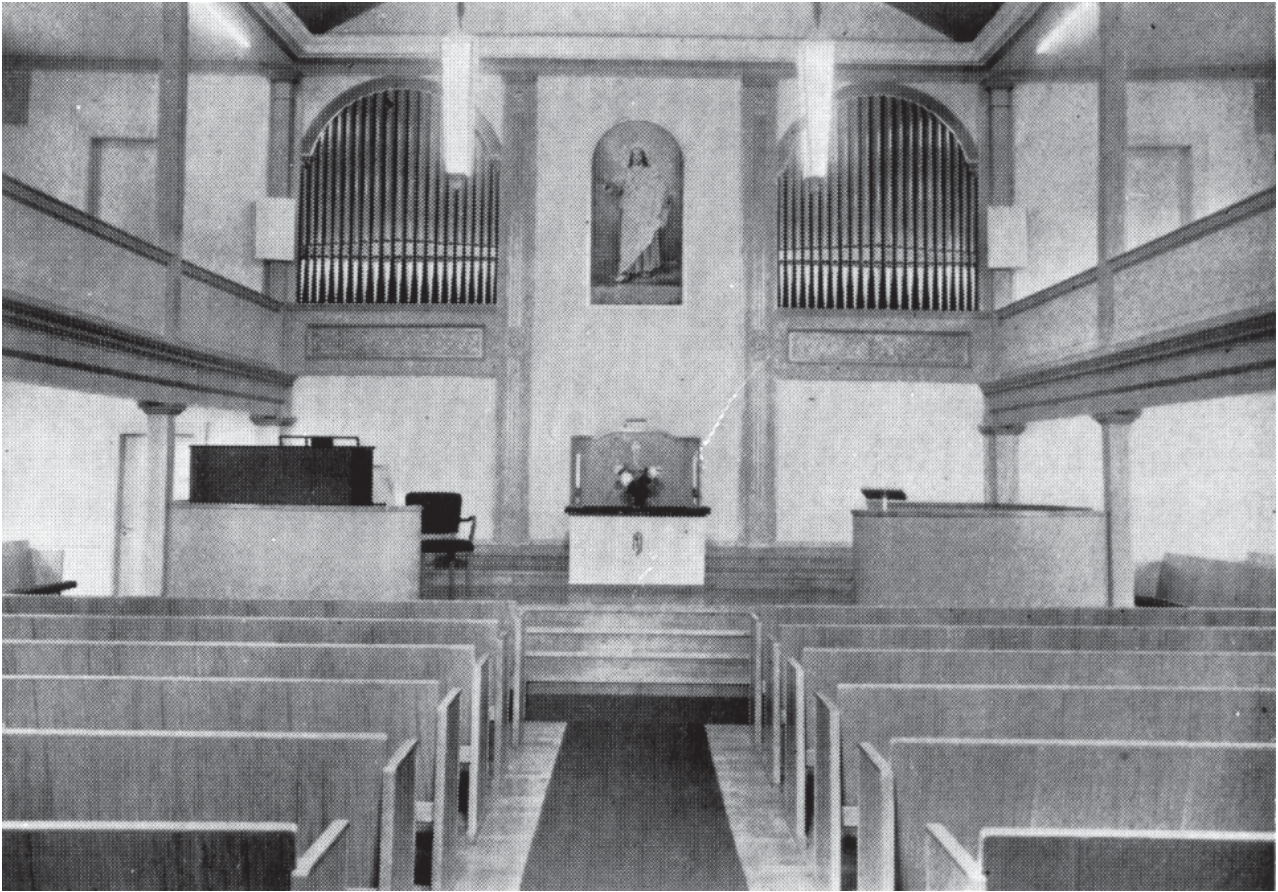
Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, SMU- scout, -nying och -tonår, konfirmationsundervisning, barnkör, ungdomskör, blandad kör, mandolinorkester, hornmusikkår gemensam med Norra Kållands Missionsförsamling

Källor:

- Vid Pilgrimsvägen, Lidköpings Missionsförsamling genom 100 år 1983 av Sten Gustafsson

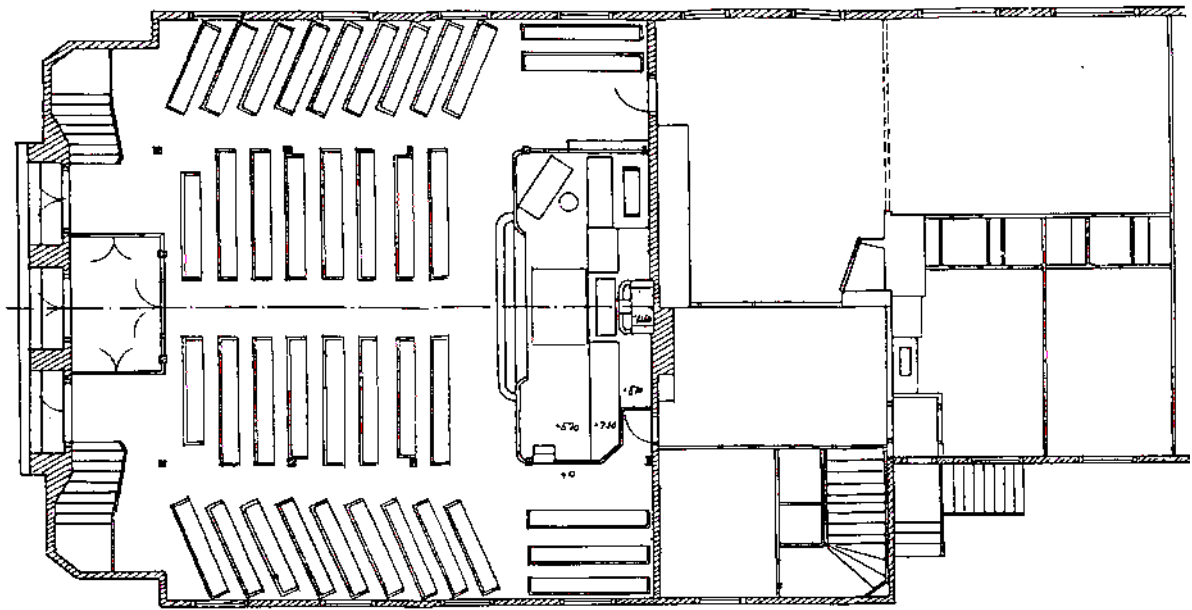
Kyrksalen efter 1933 års renovering

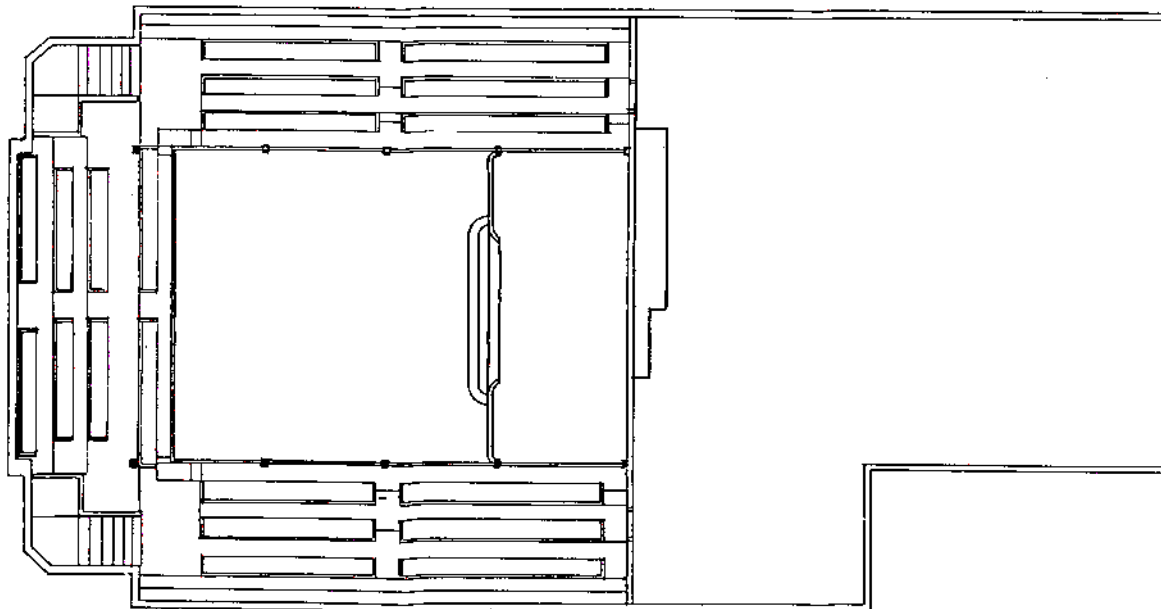
Kyrksalen efter renoveringen 1954

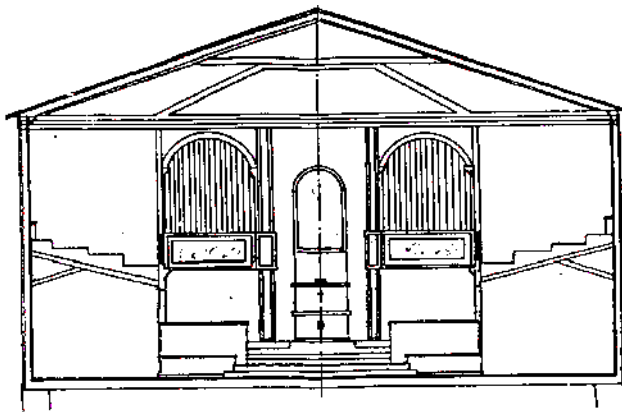
Sista mötet i Immanuelskyrkan 1979

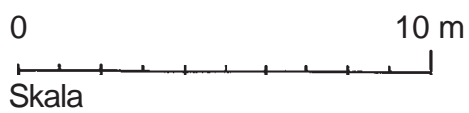
Plan av bottenvåning

Plan av vån 1 tr

Sektion genom kyrksalen

IMMANUELSKYRKAN Lidköping
Från bygglovritning

LIDKÖPINGS MISSIONSKYRKA

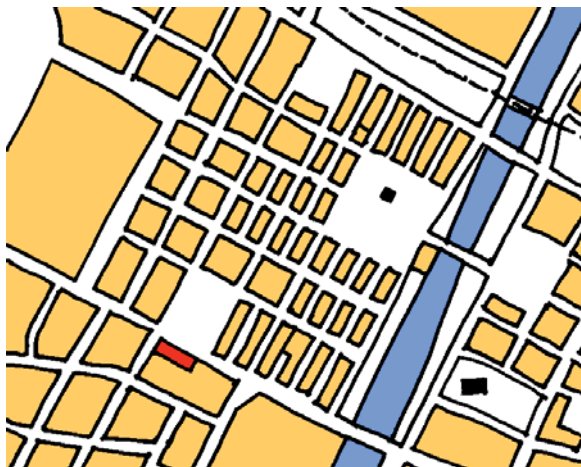
Kyrksalen och entrén från Esplanaden

Läge:

Lidköpings kommun, Esplanaden 3 , Lidköping

Fastighetsbeteckning: Kv Vattenverket 2

Ägare: Lidköpings Missionsförsamling

Lidköpings centrum, missionskyrkan markerad med rött

Besök:

2004 09 03, intervju

I förgrunden ses den gamla brandstationen ombyggd till ungdomslokaler och expeditioner, i bakgrunden den nybyggda kyrksalsdelen.

Från gårdssidan

Kyrksalen

Uppgiftslämnare:

Anders Marklund, Lidköping

Byggnadens historia:

Ända sedan 1885 hade församlingen sitt hem i Immanuelskyrkan vid Källaregatan. 1968 väcktes tanken på att bygga en ny kyrka med rymliga och ändamålsenliga lokaler för församlingens arbete. En kyrkobyggnadskommitté tillsattes, som startade med insamlingar till den nya kyrkan och kontakt togs med stadens myndigheter med begäran att få köpa kvarteret Vattenverket söder om Esplanaden. I kvarteret fanns stadens gamla brandstation. Stadens planeringskommitté föreslog istället att församlingen skulle bygga på en tomt på norra sidan om Esplanaden. 1973 inbjöds tre arkitekter att utarbeta skissförslag till en kyrka på tomten. I september 1974 valde församlingen ut ett av skissförslagen, men samtidigt beslutade stadens planeringskommitté att tomten inte kunde överlåtas på grund av trafik- och parkeringsförhållandena.

Fonden med konstverk av Stig Carlsson, Lidköping

Nattvardsbord, dopfund och dopgrav

Församlingen började då överväga att bygga om och till den gamla Immanuelskyrkan, men det visade sig inte vara någon lämplig lösning, och man vände sig då på nytt till staden och begärde att få köpa kvarteret Vattenverket. Efter att ha funderat på saken beslöt staden 1976 att sälja kvarteret till församlingen.

Arkitekt Janne Feldt från Karlstad fick i uppdrag att utarbeta ett skissförslag till en ny kyrka, och i september 1976 beslöt församlingen att bygga. Kostnaden för bygget hade beräknats till sju miljoner, vilket var lite för dyrt för församlingens kassa. Arkitekten utarbetade därför en billigare lösning, som innebar att den gamla brandstationen behölls och byggdes om till ungdomslokaler och en ny kyrka uppfördes invid. Ombyggnadsarbetena utfördes av frivilliggrupper så att byggkostnaderna kunde sänkas till sex miljoner. I november 1979 stod den nya kyrkan klar.

Verksamhet i byggnaden:

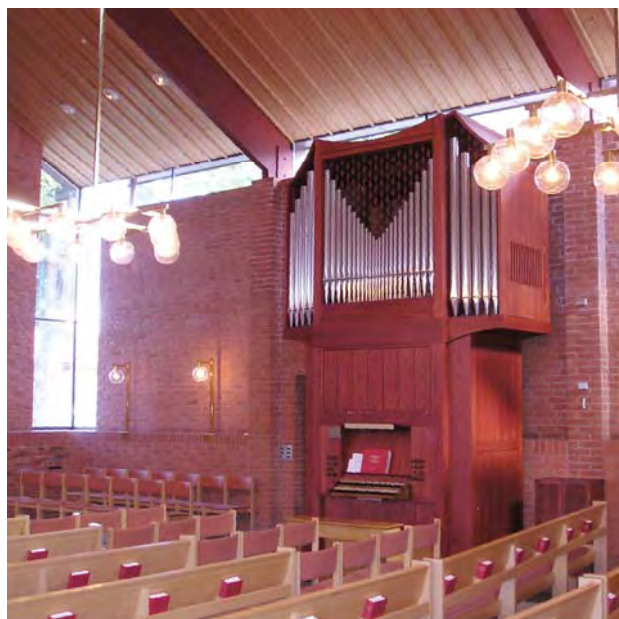
Gudstjänster, söndagsskola, SMU- scout, -nying och -tonår, konfirmationsundervisning, barnkör, ungdomskör, gospelkör, blandad kör, hornmusikkår gemensam med Stenhammarkyrkans Missionsförsamling, syförening, pensionärssamlingar

Källor:

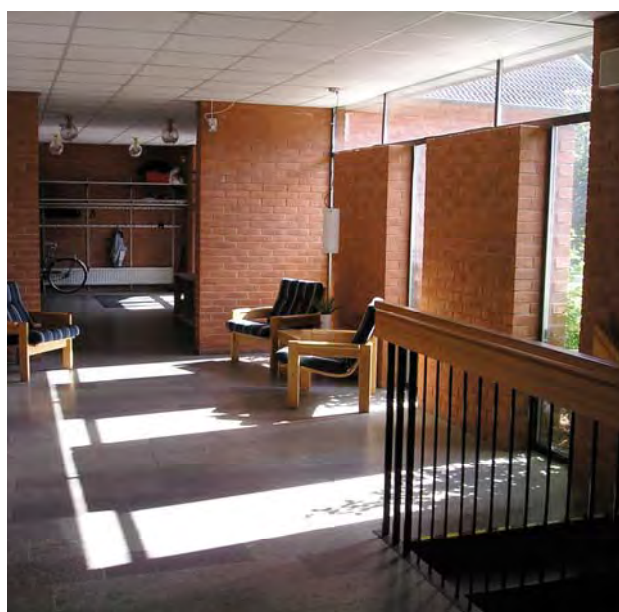
- *Vid Pilgrimsvägen, Lidköpings Missionsförsamling genom 100 år 1983* av Sten Gustafsson

Kyrksalen från estraden

Orgeln

Passage mellan byggnadskropparna

Samkvämssalen i ordning för kyrkkaffet

Köket är välutrustat

Fönstret i musiksalen

Kapprummet

Pastorn på sin expedition

Andaktsrummet med konstverk av Jackie Lind

Sporthallen

Hörnrummet på övervåningen

Grupprum

Tonårsrummet

TRUVEGÅRDEN

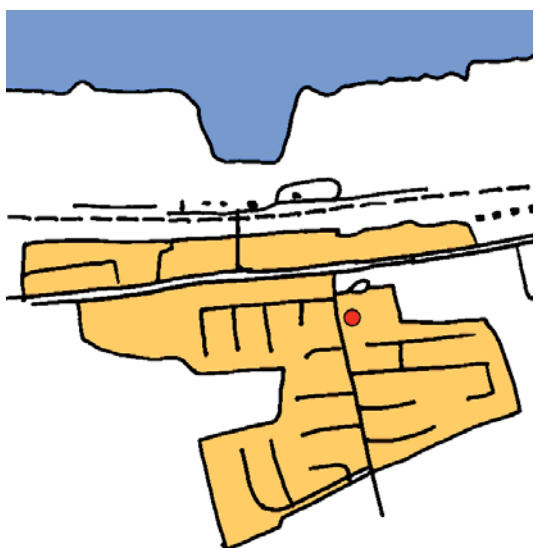
Truvegården från sydväst

Läge:

Lidköpings kommun, i Filsbäck 6 km öster om Lidköpings centrum

Fastighetsbeteckning: Filsbäck 2:38

Ägare: Lidköpings Missionsförsamling

Filsbäckområdet, Truvegården markerad med rött

Besök:

2004 09 03, intervju, foto

Truvegården före tillbyggnaden 1982

Uppgiftslämnare:

Anders Marklund, Lidköping

Byggnadens historia:

Dagny och Allan Sahlberg började evangelisera i bebyggelsen i Truve öster om Lidköping i slutet av 1940-talet. De startade en juniorgrupp i ett uthus på sin tomt och senare också en syförening och en söndagsskola. 1960 gick de in i församlingen i Lidköping, och 1963 uppfördes en lokal för verksamheten i Truve med en stor insats av frivilligt arbete. Ett villaområde växte upp runt lokalen, och barn- och ungdomsverksamheten kunde utvidgas. 1981 an-

ställdes en ungdomsledare, och året därpå gjorde församlingen en omfattande tillbyggnad av lokalerna.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä, utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Söndagsskola, juniorer, SMU- scout, -nying och -tonår

Källor:

- Vid Pilgrimsvägen, Lidköpings Missionsförsamling genom 100 år 1983 av Sten Gustafsson

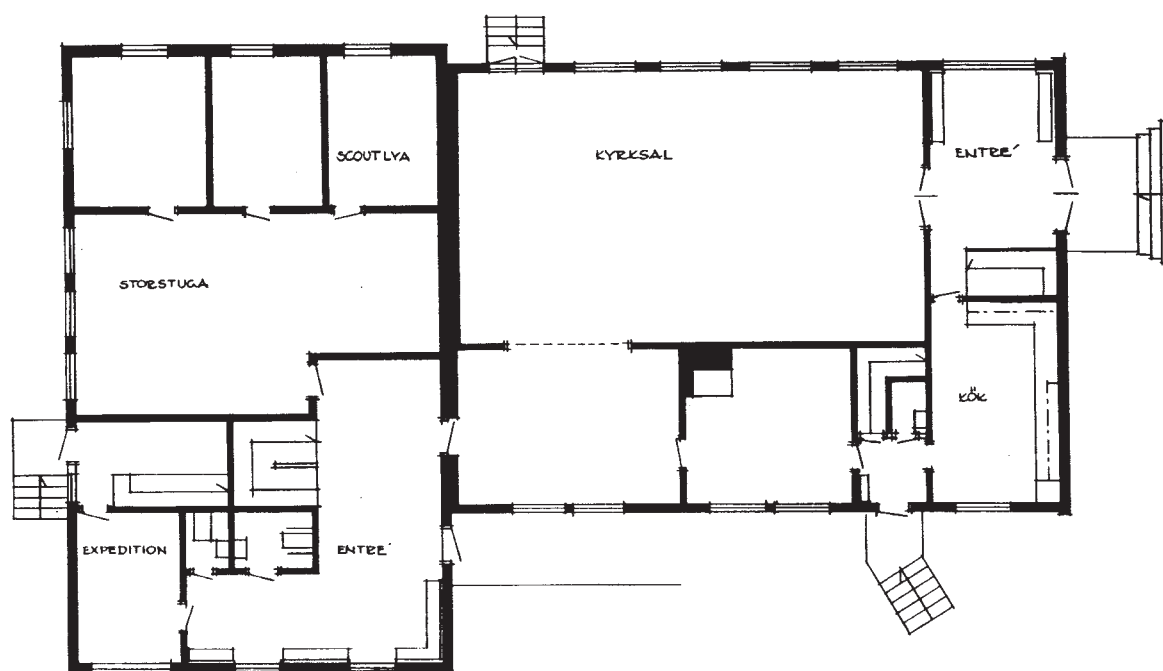
Entréer

Byggnaden sedd från nordväst

Hoppets symbol i trädgården

Plan av bottenvåning

TRUVEGÅRDEN

Efter bygglovsritning av Hans Johansson 1982
Skala 1:200 2004 10 01 /SF

HASSLÖSA MISSIONSHUS

Hasslösa Missionshus från söder

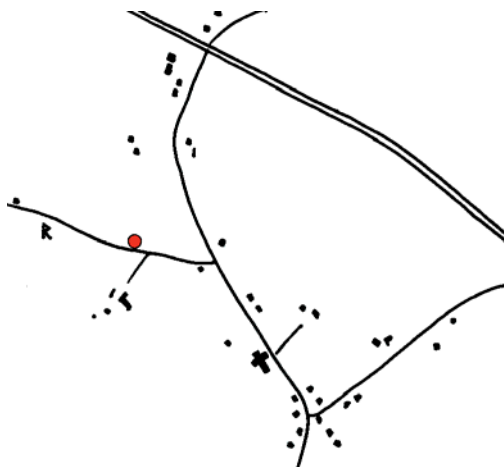
Läge:

Lidköpings kommun, Hasslösa socken, 0,5

km nordväst om Hasslösa kyrka

Fastighetsbeteckning: Hasslösa 11:23

Ägare: Lidköpings Missionsförsamling

Trakten kring Hasslösa kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 03, intervju

Uppgiftslämnare:

Anders Marklund, Lidköping

Anita Eklund, Hasslösa

Byggnadens historia:

Byggnaden torde ha uppförts omkring år 1900 av Hasslösa Missionsförsamling. Ursprungligen bestod missionshuset av

Missionshuset före tillbyggnaden 1994

Missionshuset från väster

enbart ett rum, men senare byggdes två mindre rum till.

1944 gick församlingen samman med Immanuelsförsamlingen i Lidköping.

1994 gjordes en omfattande tillbyggnad med kapprum, toaletter, storstuga och scoutlyor.

Kyrksalen

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, nya delen betongsten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak ursprungligen av tegel, numera betongtakpannor

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, minorer, scouter, syförening

Källor:

- Vid Pilgrimsvägen, Lidköpings Missionsförsamling genom 100 år 1983 av Sten Gustafsson

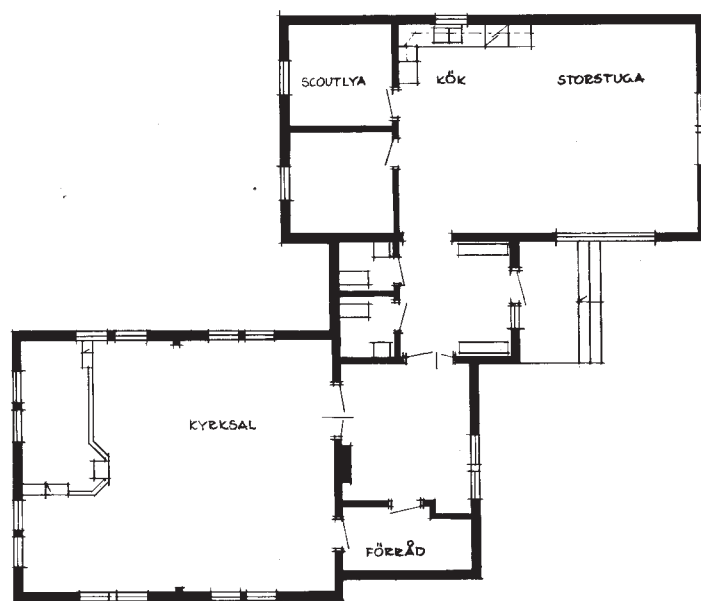
Storstugan

Kyrksalen från estraden

Köksdelen

Plan av bottenvåning

HASSÖLSA MISSIONSHUS
Efter bygglovsritning dat 1994
Skala 1:200 2004 10 02 / SF

SKOGSHYDDAN

Gammal bild av Skogshyddan

Läge:

Lidköpings kommun, 3,5 km nordväst om Lidköpings centrum mellan Gamla Läckövägen och stranden

Ägare: Lidköpings Missionsförsamling

Stenhammartrakten, Skogshyddan markerad med rött.

Besök:

2004 09 03, intervju, foto

Uppgiftslämnare:

Anders Marklund, Lidköping

Byggnadens historia:

1936 skaffade sig missionsförsamlingen i Lidköping sitt första sommarhem. Det låg i Källby öster om staden och fick namnet Brännebacken. Det utnyttjades framför allt för ungdomsarbetet. De äldre i församlingen tyckte att sommarhemmet var svårtillgängligt. Det såldes 1948.

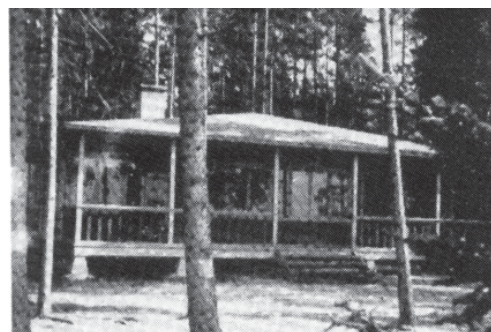
1946-49 hyrde man en församlingsmedlems sommarställe i stadsdelen Villa,

Efter första tillbyggnaden

Efter ytterligare tillbyggnader

Sommarhemmet i Källby

Byggnaden sedd från väster

Furuhäll som ett vackert och närbeläget sommarhem för församlingen.

Församlingen letade sedan efter en lämplig plats för ett sommarhem, men först 1957 kunde frågan lösas genom att Skogshyddan i Villa köptes in. Redan från början blev stället omtyckt genom sitt vackra läge vid Vänerns strand. Efter ett par år kompletterades huvudbyggnaden med en friliggande samlingslokal. 1969 renoverades huvudbyggnaden.

Byggnadsmaterial:

Huvudbyggnaden: grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med lig-gande panel, tak av tegel. Samlingslokalen: grund av betongsten, stomme av trä klädd med stående locklistpanel, tak av plattor

Verksamhet :

Gudstjänster, mötesverksamhet, barn- och ungdomsverksamhet, servering öppen alla dagar under sommaren, bad och friluft-aktiviteter

Källor:

- Vid Pilgrimsvägen, Lidköpings Missions-församling genom 100 år 1983 av Sten Gustafsson

Från norr

Glasverandan

Badstranden med Kinnekulle i bakgrunden

Samlingslokalens yttre

Samlingslokalens inre

Planer för fotboll och beachvolley

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL 2

Stenhammarkyrkan
Gösslunda Missionshus
Kaffekvarnen
Skalunda Missionshus
Tolsjö Missionshus
Rackeby Missionshus
Gärdevikens missionshus
Violalokalen
Ullersbro Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMK
Stig Florén 2004*

Missionshus och missionskyrkor i Lidköpings kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Immanuelskyrkan	1884	1979	370	Riven
2	Lidköpings mk	1979	-	260	I funktion
3	Truvegården	1963	-	100	I funktion
4	Hasslösa mh	1900	-	60	I funktion
5	Skogshyddan	1957	-		I funktion
6	Stenhammarkyrkan	1983	-	160	I funktion
7	Gösslunda mh	1895	1971		Riven
8	Kaffekvarnen	1968	1984		Hembygdsgård
9	Skalunda mh	1895	1971		Riven
10	Tolsjö mh	1912	1984	120	Bostad
11	Rackeby mh	1930-t	1980-t	70	Ateljé
12	Gärdeviken mh	1890-t	1980-t	70?	Bostad
13	Violalokalen	1972	1980-t?		Bostad
14	Ullerbro mh	1901	1970-t	70	Bostad
15	Bergs mh	1879	1900	?	Nedbrunnet
16	Kållandsö mk	1901	-	150	I funktion
17	Kållandsö N mh, Spiken	1956	1975	20	Fritidsbostad
18	Kållandsö V mh	1937	-	70	I funktion
19	Örslösa mh	1930	1961		Nedbrunnet
20	Månslunda mh	1930?	1987?	60	I privat ägo
21	Mellby mh	1900	-	70	Förråd
22	Lovene mh	1920	-	180	I funktion
23	Gillstads mh 1	1871	1931		Flyttat
24	Gillstads mh 2	1931	-	80	I funktion
25	Järpås mh	1921	-	100	I funktion
26	Häggesleds mh	1915	1997	90	I privat ägo
27	Friels mh	1917	-	120	I funktion
28	Karabybergs mh	1908	-	40	Förråd

Nr 1 - 5 redovisas i del 1

Nr 6 - 14 redovisas i del 2

Nr 15 - 18 redovisas i del 3

Nr 19 - 28 redovisas i del 4

**Missionshus och
missionskyrkor i
Lidköpings kommun**

STENHAMMARKYRKAN

Stenhammarkyrkan från söder

Läge:

Lidköpings kommun, Gösslunda socken,
Brynåsavägen 7, Lidköping

Ägare: Stenhammarkyrkans Missions-
församling

Fastighetsbeteckning:

*Stenhammarområdet Lidköping,
Stenhammarkyrkan markerad med rött*

Besök:

2004, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Valter Skaghammar, Lidköping
Samuel Rask, Strö, Lidköping

Entrén

Kyrkan från sydväst

Byggnadens historia:

I trakten nordväst om Lidköpings stad fanns Källands Norra Församlingskrets bestående av sex missionsförsamlingar:

Kyrksalen

Gärdevikens, Gösslunda, Rackeby, Skarlunda, Tolsjö och Ullersbro. 1970 väcktes tanken om ett samgående mellan församlingarna.

1971 gjordes den första sammanslagningen då Tolsjö, Gösslunda och Skarlunda bildade Kållands Missionsförsamling. Den nya församlingen bedrev verksamhet i alla missionshusen, men efterhand lades verksamheten ner i Gösslunda och Skarlunda och koncentrerades till Tolsjö Missionshus och Kvarnen i Stenhammar, där ungdomsverksamheten var förlagd.

1977 anslöt sig Gärdeviken och Ullersbro till Kålland och församlingarna bildade Norra Kållands Missionsförsamling. I samband med detta beslöts också att en ny kyrka med ungdomslokaler skulle byggas i Stenhammar som ersättning för de gamla missionshusen. Församlingen sökte nu en lämplig tomt, men all mark hade köpts upp av kommunen. Först när planeringen av området var klar, kunde man 1982 få sig anvisad en tomt. 1983 påbörjades bygget av den nya Stenhammarkyrkan och 1984 stod den klar.

Kyrkan är projekterad av Flensborns Arkitektkontor, Huskvarna.

Kyrksalen från estraden. Över dörren sitter en målning från Tolsjö Missionshus.

Dopkälla och ljusbärare

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä utvändigt klädd med träpanel, tak av betongtakpannor

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-nying, scout och tonår, konfirmationsundervisning, pensionärssamlingar, kör, strängmusik, barnkör, hornmusikkår gemensam

med Lidköpings Missionsförsamling.

Den intilliggande skolan hyr dagtid kyrkans ungdomsvåning för sin fritidsverksamhet.

Källor:

- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

Kyrktaget

Servering

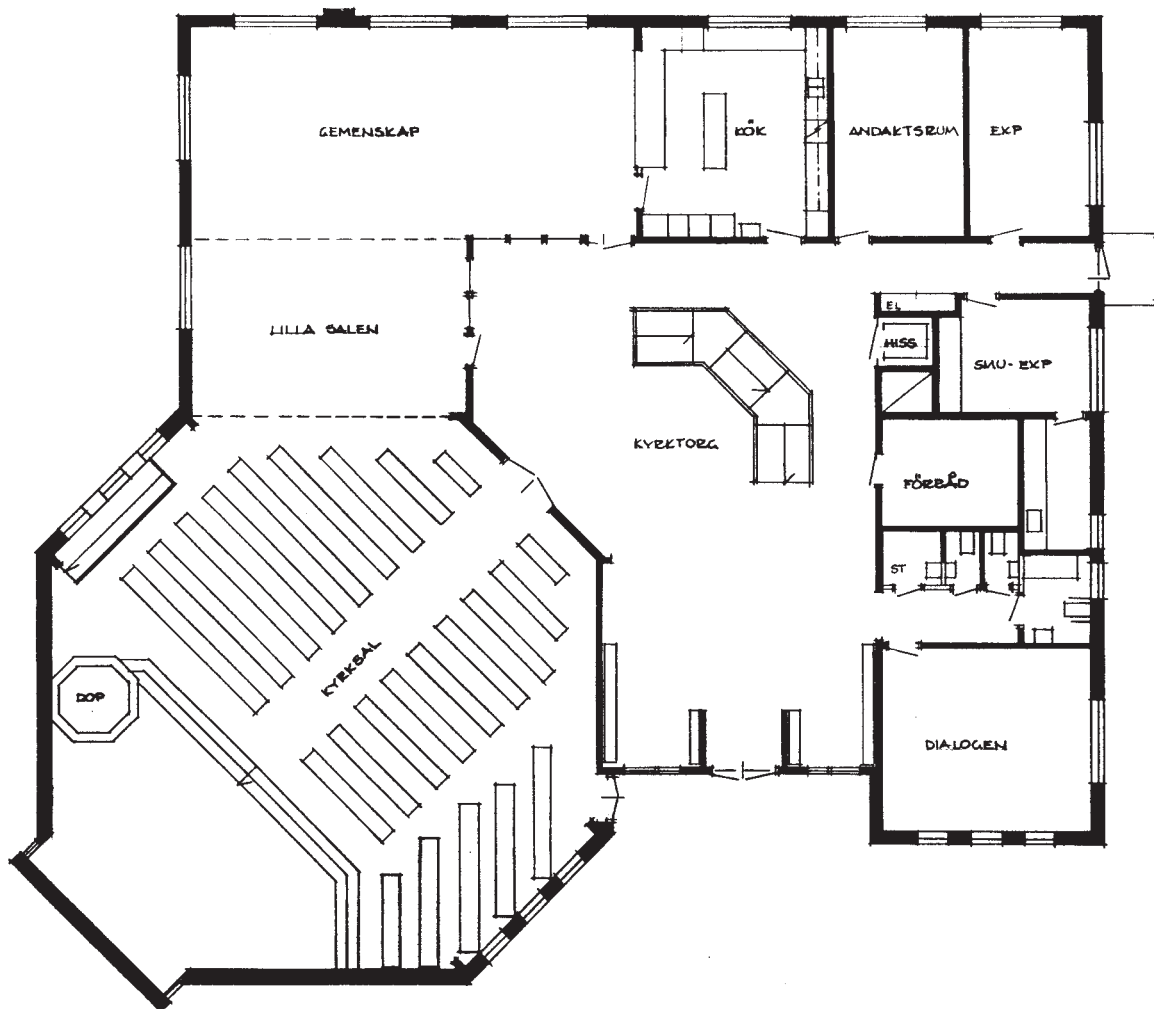
Andaktsrummet

Trappan till ungdomsvåningen

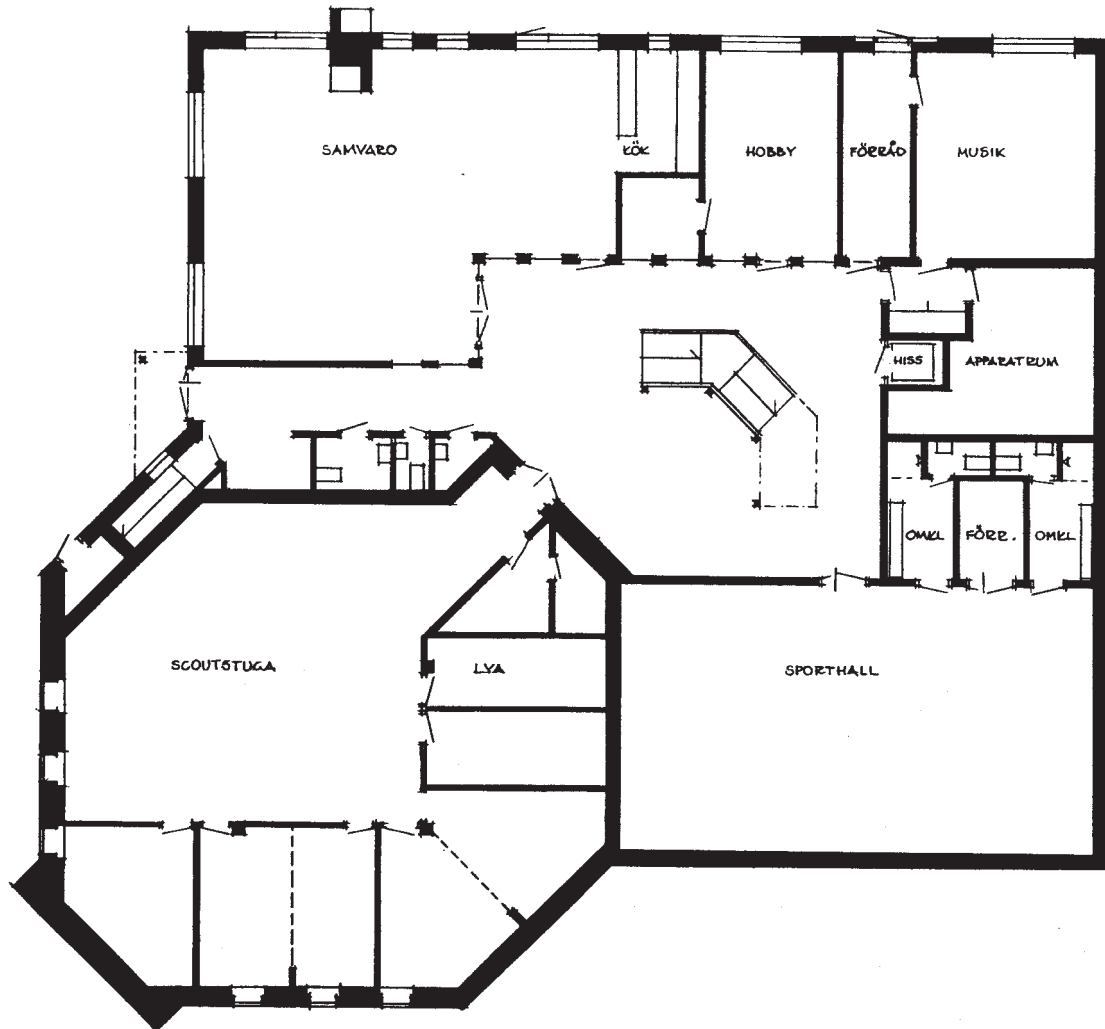

Brasörå i ungdomsvåningen

Plan av bottenvåning

STENHAMMARKYRKAN
 efter bygglovsritning skala 1:200
 2004 09 17 SF

Plan av undervåning

STENHAMMARKYRKAN
efter bygglovsritning skala 1:200
2004 09 17 SF

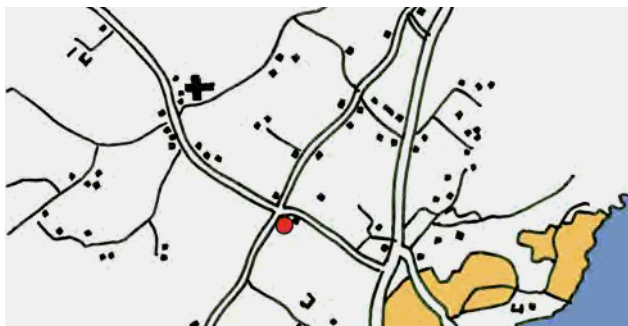
GÖSSLUNDA MISSIONSHUS

Gösslunda Missionshus

Läge:

Lidköpings kommun, Gösslunda socken,
1,3 km sydost om Gösslunda kyrka

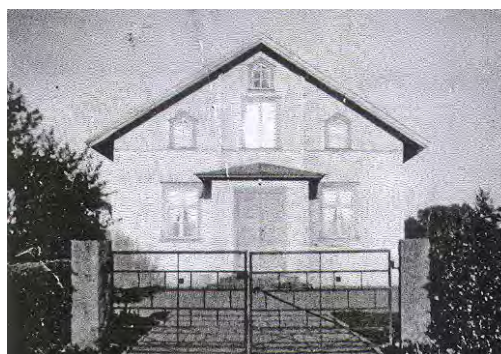
*Trakten kring Gösslunda kyrka, missionshuset
markerat med rött*

Församlingen:

Den 20 maj 1893 bildades församlingen i Gösslunda. Den fick namnet Gösslunda missionsförening som 1925 ändrades till Gösslunda missionsförsamling. Tidigare hade några av de troende varit anslutna till Immanuelsförsamlingen i Lidköping som tillkom 1884. Också här var predikanten K. J. Wester med och gjorde upp stadgeförelägg. 21 personer anslöt sig till församlingen från början. Dess förste ordförande hette Johan Karlsson, och Karl Larsson blev föreståndare.

Tornet innehåller trappan till övervåningen

Entrén låg på gaveln

Byggnadens historia:

Av minnesskriften från 50-årsjubileet 1943 framgår:

"Redan 1884 var tanken på ett missionshus väckt, men först på vintern 1895 efter en sammankomst på St Erstorp hölls ett

Välkomsthögtid

sammanträde, varvid beslöts att bygga missionshus. Tomten skänktes av makarna Johan och Fredrika Blixt, och till byggmästare utsågs Johan Thim. 500 kr funnos då insamlade och för vad i övrigt behövdes insamlades under byggnadstiden. Då huset stod färdigt hade det kostat 3000 kr. Genom upprepade sammanskott var skulden snart betald. Invigningen skedde den sista söndagen i september 1895."

Verksamheten lades ner 1971 då Skalunda, Tolsjö och Gösslunda Missionsförsamlingar gick samman. Huset såldes därefter till skolan men är numera rivet.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening,

ungdomsförening, sångförening, syförening. Verksamheten var tidvis gemensam med Tolsjö Missionsförsamling.

Julfest

"Maja i missionshuset"

KAFFEKVARNEN

Kvarnen sedd från Gamla Läckövägen

Läge:

Lidköpings kommun, Gösslunda socken, ca 0,3 km öster om Stenhammarkyrkan, norr om Gamla Läckövägen

Stenhammarområdet i Lidköping, kvarnen markerad med rött

Besök:

2004 09 09, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Samuel Rask, Strö, Lidköping

Byggnadens historia:

Intill Tolsjö Missionshus låg en väderkvarn. Kvarnen inköptes av en svenskamerikan som flyttade den till dess nuvarande plats och gjorde om den till en kaffeservering, som han drev under många år under namnet kaffekvarnen.

1968 köpte Gösslunda Missionsförsamling kvarnen och använde den i sitt barn- och ungdomsarbete. När Stenhammarkyrkan byggdes 1984 flyttades verksamheten dit, och kvarnen såldes till Gösslunda Hembygdsförening.

Verksamhet i byggnaden:

Söndagsskola, nying- och scoutverksamhet

Källor:

- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

SKALUNDA MISSIONSHUS

Gammal bild av Skalunda Missionshus

Läge:

Lidköpings kommun, Skalunda socken,
1 km söder om Skalunda kyrka

Trakten kring Skalunda kyrka, missionshusets läge markerat med rött

Uppgiftslämnare:

Samuel Rask, Strö, Lidköping

Församlingen:

Skalunda Missionsförening, som den då kallades, bildades den 18 april 1893. Citat ur det första protokollet med stadgar:

"Länge har här på platsen förefunnits ett behov att en närmare sammanslutning af de på Jesus sant troende måtte komma till stånd. Och för den skull hafva vi undertecknade, denna dag sammanträdt för att rådgöra derom,

varvid vi efter öfverläggning öfverenskommit och fattat följande beslut:

Att här i Skalunda denna dag bilda en missionsförening med namnet "Skalunda missionsförening" hvars syftemål är att värka för själars omvändelse till Gud, att genom uppbyggelse och aktgivande på hvarandra inbördes (1 Tess. 5:11) befrämja hvarandras tillväxt och bevarande i nåden, att utöfoa Kristlig församlingstukt enligt Matt. 18:15-18, samt efter förmåga arbeta för den yttre missionen".

Detta är sedan undertecknat av 24 personer. Predikanterna K. J. Wester och J. A. Bergqvist var närvarande vid detta tillfälle och hjälpte till att upprätta stadgar.

Byggnadens historia:

Möten och gudstjänster hölls till en början i medlemmarnas hem, men då längtan efter att få höra Guds ord var stor blev det ofta trångt, och behovet av gudstjänstlokaler på de olika platserna gjorde sig gällande.

I Skalunda kunde man dock redan året efter församlingsbildningen, den 25 augusti 1894, inviga sitt missionshus. Medlemmen A. Bengtsson, Pantegården tycks ha gjort en god insats. En paragraf i

Luciafest

Scoutgudstjänst

protokollet från årsmötet 1895 lyder så:
"Som f. d. hemmansägaren A. Bengtsson öfoerlämnat större delen af sin egendom till missionsföreningen för uppförande af missionshuset, så beslöts på framställt förslag att årligen under hans lifstid betala till honom för nödigt underhåll intill etthundra kr. om året."

En byggnad som tidigare fyllt en annan funktion flyttades till avsedd tomt och inreddes till missionshus.

Verksamheten lades ner 1971 då Skarlunda, Tolsjö och Gösslunda Missions-

församlingar gick samman. Huset såldes därefter till bostad men är numera nedbrunnet.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scoutarbete

Källor:

-100-årskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

TOLSJÖ MISSIONSHUS

Missionshuset från sydväst

Läge:
Lidköpings kommun, Sunnersbergs socken, 1 km sydost om Sunnersbergs kyrka
Fastighetsbeteckning: Tolsjö 1:21

Trakten sydost om Sunnersbergs kyrka, missionshuset markerat med rött

Från väster

Från nordost

Samling på estraden i missionshuset

Besök:

2004 09 09, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Samuel Rask, Strö, Lidköping

Byggnadens historia:

I Sunnersberg hölls till att börja med möten i hemmen, och 1893 bildades Sunnersbergs Fria Missionsförening av 21 personer. Församlingens namn ändrades sedermera till Tolsjö Missionsförsamling.

1901 inköptes en tomtplats för ett missionshus och man började samla in pengar för att kunna bygga. På grund av små ekonomiska resurser dröjde det många år innan byggnadsarbetena kunde påbörjas. 1911 kunde dock arbetena startas, och följande år stod missionshuset färdigt. Huset målades invändigt först till 1921. I samband med dessa målningsarbeten gjordes också en fondmålning av G Nilsson.

Vid missionshuset byggdes även vedbod och stall. Tomten var ursprungligen mycket liten men ökades senare vid flera tillfällen, bland annat på 1960-talet då

huset byggdes om och till. Kyrksalen vändes då, och estraden flyttades från kyrksalens ena kortsida till den motsatta, och en tillbyggnad med ungdomslokaler uppfördes.

Verksamheten lades ner och huset såldes efter 1984, när församlingen gick samman med övriga församlingar i kretsen och bildade Stenhammarkyrkans församling och byggde Stenhammarkyrkan.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä klädd med stående locklistpanel, tak av tegel. 1960-talets tillbyggnad har fasad av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

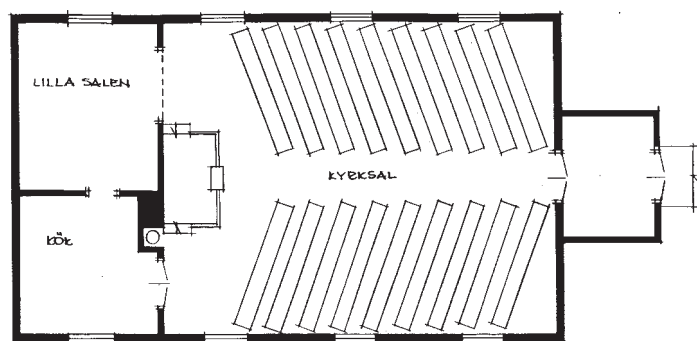
Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, sångförening, syförening. Verksamheten var tidvis gemensam med Gösslunda Missionsförsamling.

Källor:

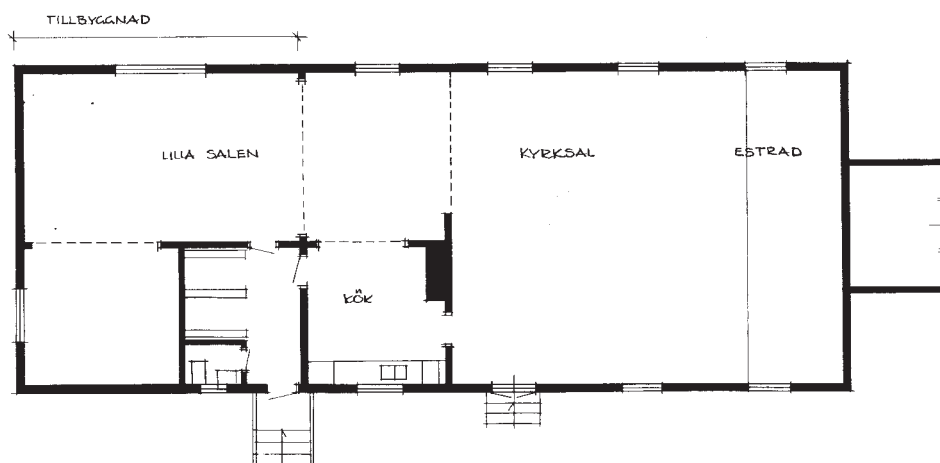
- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

Samling vid estraden i missionshuset

Ursprunglig utformning

Efter 1960-talets om- och tillbyggnad

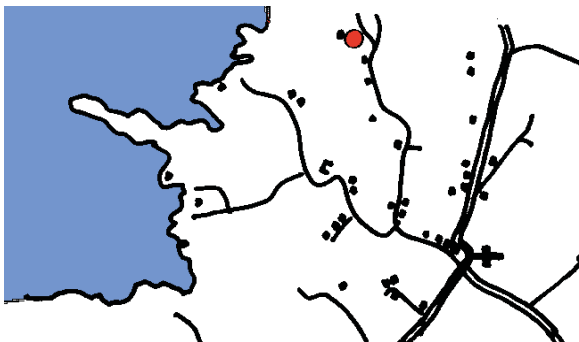
TOLSJÖ MISSIONSHUS
 Rekonstruktionsritning skala 1:200
 2004 09 13 / Stig Florén

RACKEBY MISSIONSHUS

Missionshuset sett från söder

Läge:
Lidköpings kommun, Rackeby socken, 2,3 km nordväst om Rackeby kyrka
Fastighetsbeteckning: Degeberg 2:1, Hanebäcken

Området kring Rackeby kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:
2004 09 09, foto, uppmätning, intervju

Uppgiftslämnare:
Samuel Rask, Strö, Lidköping

Missionshusets entré

Byggnadens historia:

Missionshuset byggdes på 1930-talet. Verksamheten lades ner och huset såldes i slutet av 1980-talet. Huset användes numera som ateljé.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä, utvändigt beklädd med stående locklistpanel, tak av tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening

Källor:

- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

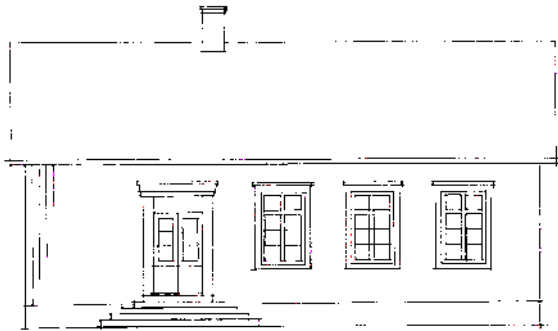
Från sydväst

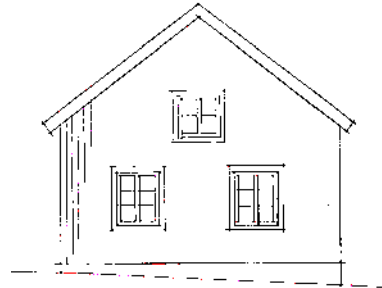
Från sydost

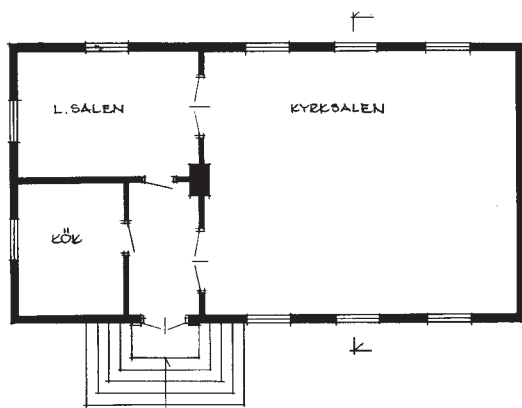
Bakom missionshuset ligger uthuset med vedbod och toalett

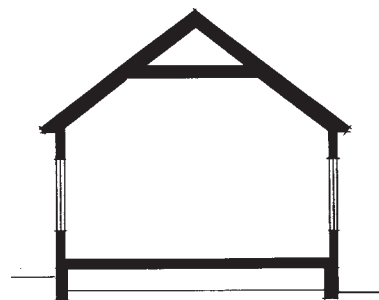
Mot söder

Mot väster

Plan

Sektion

RACKEBY MISSIONSHUS
Uppmättningsritning skala 1:200
2004 09 13 / Stig Florén

GÄRDEVIKENS MISSIONSHUS

Missionshuset under byggnad

Läge:

Lidköpings kommun, Sunnersbergs socken, 5,5 km nordost om Sunnersbergs kyrka

Fastighetsbeteckning: Jönslanda 7:1

Situationsplan, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 09, intervju

Uppgiftslämnare:

Samuel Rask, Strö, Lidköping

Missionshuset efter 1950-talets ombyggnad

Byggnadens historia:

Missionshuset byggdes sannolikt på 1890-talet. På 1950-talet gjordes en ombyggnad varvid estraden flyttades från kyrksalens ena kortsida till den andra. Verksamheten lades ner 1977, då Gärdeviken och Ullersbro gick samman med Skalunda, Tolsjö och Gösslunda missionsförsamlingar. Huset såldes därefter men finns kvar som bostad.

Luciafest i missionshuset

Jubileum

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel. Taket var ursprungligen klätt med träspån, senare med tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

VIOLALOKALEN

Läge:

Lidköpings kommun, Sunnersbergs socken, 3 km nordost om Sunnersbergs kyrka.

Området nordost om Sunnersbergs kyrka, Violalokalen markerad med rött

Besök:

2004, intervju

Uppgiftslämnare:

Samuel Rask, Strö, Lidköping

Byggnadens historia:

Gärdevikens missionsförsamling köpte in byggnaden från IOGT 1972 och använde den i sitt barn- och ungdomsarbete. Lokalen bestod av ett rum och ett litet kök. Den reparerades och byggdes till i flera omgångar.

Församlingen bedrev söndagsskoleverksamhet i lokalen i samarbete med det näraliggande Elimkapellet. När Gärdevikens missionshus såldes på 1970-talet hade församlingen även mötes- och ungdomsverksamhet i lokalen. Den användes även flera år efter det att Stenhammarskyrkan byggts och församlingens övriga verksamhet flyttats dit, men när Elimkapellet renoverades, flyttades den gemensamma söndagsskolan dit, och lokalen såldes. Den är i dag en privatbostad.

Verksamhet i byggnaden:

Söndagsskola, mötes- och ungdomsverksamhet

Källor:

- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

ULLERSBRO MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset

Läge:

Lidköpings kommun, Sunnersbergs socken, cirka 300 m söder om bron till Källandsö

Fastighetsbeteckning: Ullersbro 3:1

Området kring Otterstads kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 09, foto, intervju

Missionshuset ombyggt till bostad

Uppgiftslämnare:

Samuel Rask, Strö, Lidköping

Byggnadens historia:

1895 upplät en man vid namn August Karlsson sitt hem för evangeliska möten. Vid dessa möten växte tanken fram att bygga ett eget missionshus i trakten. August skänkte en vackert belägen tomt och ett hus inköptes och flyttades 1901 till tomten. 1909 ansåg man att huset var för litet och gjorde en omfattande tillbyggnad.

På Torsängen öster om missionshusett

hölls sommartid välbesökta friluftsmöten.

Verksamheten lades ner och huset såldes efter 1977, då församlingen gick samman med grannförsamlingarna.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä klädd med stående locklistpanel, tak av tegel

Verksamhet i byggnaden:

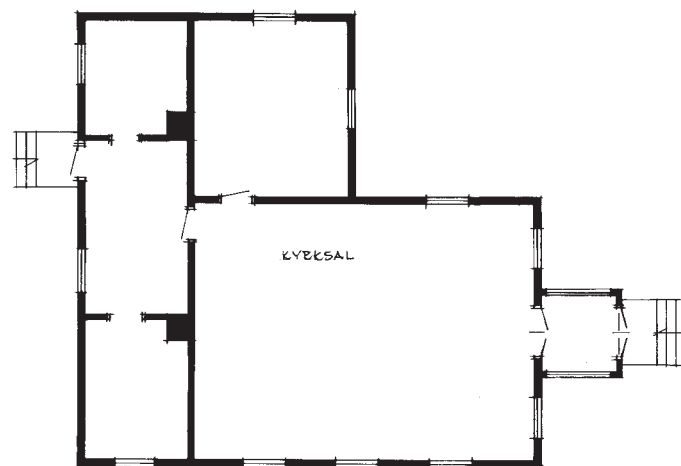
Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening

Källor:

- 100-årsskrift för församlingar ingående i Stenhammarkyrkans Missionsförsamling 1993 av Samuel Rask och Margareta Svensson

Vid Torsängen öster om missionshuset hölls förr välbesökta sommarmöten

Rekonstrutionsritning av Ullersbro Missionshus skala 1:200

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL 3

Bergs Missionshus
Kållandsö Missionskyrka
Kållandsö Norra Missionshus
Kållandsö Västra Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMK
Stig Florén 2004*

Missionshus och missionskyrkor i Lidköpings kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor Nuvarande platser	och -kyrkor status	Byggd	Nedlagd	Ursprungligt år	antal
1	Immanuelskyrkan		1884	1979	370	Riven
2	Lidköpings mk		1979	-	260	I funktion
3	Truvegården		1963	-	100	I funktion
4	Hasslösa mh		1900	-	60	I funktion
5	Skogshyddan		1957	-		I funktion
6	Stenhammarkyrkan		1983	-	160	I funktion
7	Gösslunda mh		1895	1971		Riven
8	Kaffekvarnen		1968	1984		Hembygdsgård
9	Skalunda mh		1895	1971		Riven
10	Tolsjö mh		1912	1984	120	Bostad
11	Rackeby mh		1930-t	1980-t	70	Ateljé
12	Gärdeviken mh		1890-t	1980-t	70?	Bostad
13	Violalokalen		1972	1980-t?		Bostad
14	Ullerbro mh		1901	1970-t	70	Bostad
15	Bergs mh		1879	1900	?	Nedbrunnet
16	Kållandsö mk		1901	-	150	I funktion
17	Kållandsö N mh, Spiken		1956	1975	20	Fritidsbostad
18	Kållandsö V mh		1937	-	70	I funktion
19	Örslösa mh		1930	1961		Nedbrunnet
20	Månslunda mh		1930?	1987?	60	I privat ägo
21	Mellby mh		1900		70	Förråd
22	Lovene mh		1920	-	180	I funktion
23	Gillstads mh 1		1871	1931		Flyttat
24	Gillstads mh 2		1931	-	80	I funktion
25	Järpåsh mh		1921	-	100	I funktion
26	Häggesleds mh		1915	1997	90	I privat ägo
27	Friels mh		1917	-	120	I funktion
28	Karabybergs mh		1908		40	Förråd

Nr 1 - 5 redovisas i del 1

Nr 6 - 14 redovisas i del 2

Nr 15 - 18 redovisas i del 3

Nr 19 - 28 redovisas i del 4

**Missionshus och
missionskyrkor i
Lidköpings kommun**

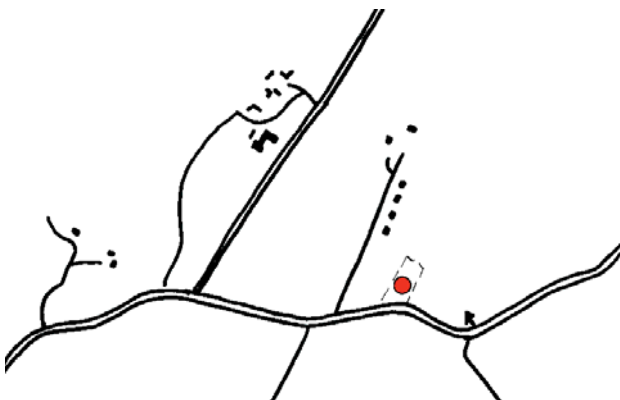
BERGS MISSIONSHUS

Läge:

Lidköpings kommun, Otterstads socken, 2 km nordost om Otterstads kyrka

Ägare: Kållandsö Missionsförsamling

Fastighetsbeteckning: Otterstads- Berg 2:41

Situationsplan, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 03, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Leif Jöngren och Rolf Lindstedt, Kållandsö

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde Kållandsö på 1870-talet. Möten hölls sommartid på logar och i det fria. Övriga årtider samlades man i man-gårdsbyggnaden på Bergs gård. När de troendes antal ökade blev det för trångt på Berg, och man beslöt att uppföra ett missionshus. Ett initiativ togs, troligen av en predikant Torell från Värmland, som omkring 1880 var verksam på Kållandsö, att

inköpa en timrad magasinsbyggnad från Millesvik på Värmlandsnäs. Vintern 1879 fraktades timret på isen över till Kållandsö och uppfördes på Bergs egendom. Byggnaden beskrivs som mycket enkel, men tjänade sin uppgift som predikolokal.

1889 renoverades byggnaden grundligt. Ingången flyttades från västra långväggen till södra gaveln, predikstolen flyttades från långväggen till norra gaveln och en plattform för sångarna uppfördes. Huset målades invändigt.

1898 byggdes huset om på nytt. Kyrksalens tak, som varit platt, fick nu en välvd form och man byggde till ett kök och en liten sal.

Trettondag jul 1900 inträffade en eldsvåda, och huset brann ner till grunden. Församlingen skulle samma dag ha en fest i sitt missionshus, men nu samlades man i stället vid resterna av det nerbrända huset och samlade in en grundplåt till ett nytt missionshus, som stod färdigt ett år senare, trettondagen 1901 på samma plats som det gamla.

Källor:

- Kållandsö Missionsförsamling, minnesskrift vid dess 50-års jubileum 1933
- Kållandsö Missionsförsamling 1883-1958, minnes- och jubileumsskrift av Ivan Nyström
- Ett frikyrkosekel på Kållandsö, Kållandsö Missionsförsamling 1883 - 1983 av Knut Kjellberg

KÅLLANDSÖ MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från söder

Läge:

Lidköpings kommun, Otterstads socken 2 km nordost om Otterstads kyrka
Ägare: Kållandsö Missionsförsamling
Fastighetsbeteckning: Otterstads- Berg 2:41

Centrala Kållandsö, missionskyrkan markerad med rött

Efter 1918 års tillbyggnad

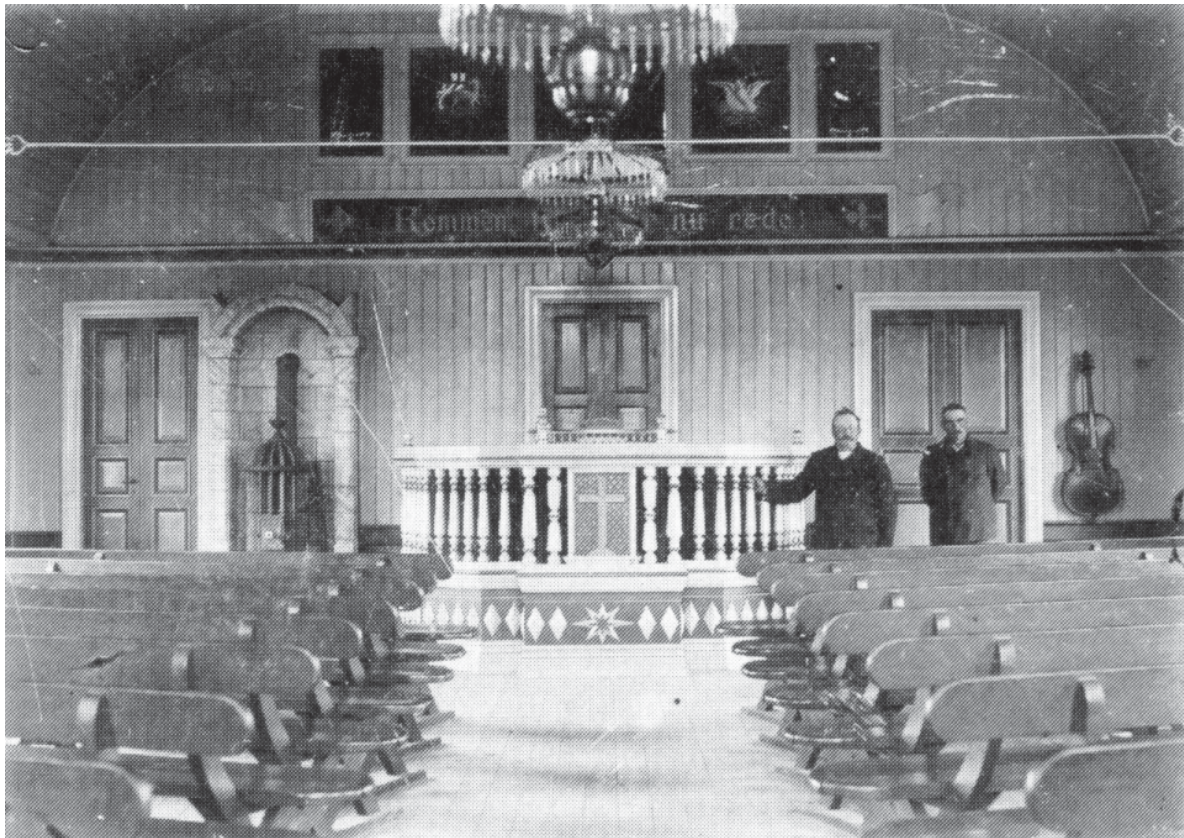
Missionshusets ursprungliga utformning

Från sydväst 2004

Besök:

2004 09 03, foto, intervju

Kyrksalen i gamla tider.

Kyrksalen med fönster på fondväggen

Sångarna på estraden 1983

Bibelskola 1934

Uppgiftslämnare:

Leif Jöngren och Rolf Lindstedt, Källandsö

Byggnadens historia:

Källandsö andra missionshus uppfördes som en ersättning för Bergs missionshus som 1900 brann ner. Folket på Källandsö tog intresserat del av arbetet och hjälpte församlingsmedlemmarna med bygget, och trettondag jul 1901 på årsdagen av branden kunde huset invigas.

Det nya missionshuset fylldes efter hand med allt större åhörarskaror, och 1918 var tiden mogen för en om- och tillbyggnad.

Kyrksalen 2004

Den befintliga lilla salen lades samman med den stora salen och en tillbyggnad uppfördes, som innehöll en ny liten sal och ett kök. Väggen mellan stora och lilla salen gjordes flyttbar, så att missionshuset kunde rymma många åhörare.

1920 målades huset både in- och utvändigt.

1941 försågs stora salen med en dopgrav.

1955 byggdes en ny vestibul, och kyrksalen fick en ny fond med en rymlig estrad.

1968 gjordes en stor om- och tillbyggnad. Kommunen bidrog med 15000 kronor som stöd till byggande av ungdomslokalerna.

1970 ändras byggnadens namn till Missionskyrkan.

1999 gjordes en om- och tillbyggnad av kyrkans entréutrymmen. En tillbyggnad av köket är under planering.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak av tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, SMU- scout, -nying och tonår, sångförening, pensionärssamlingar

Källor:

- *Källandsö Missionsförsamling, minnesskrift vid dess 50-årsjubileum 1933*

- *Källandsö Missionsförsamling 1883-1958* av Ivan Nyström

- *Ett frikyrkosekel på Källandsö, Källandsö Missionsförsamling 1883-1983* av Knut Kjellberg

Kyrksalens fond

Kyrksalen från estraden

Kapprummet

Församlingsrummet

Samlingssalens altare

Plan av bottenvåning

KÅLLANDSÖ MISSIONSKYRKA
efter ritning av Bertil Sjöqvist
skala 1:200 2004 09 17 / SF

KÅLLANDSÖ NORRA MISSIONSHUS

Missionshuset gick under namnet Norra missionslokalen

Läge:

Lidköpings kommun, Otterstads socken, Spikens fiskeläge, 1,5 km nordost om Otterstads kyrka

Centrala Källandsö, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 03, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Leif Jöngren och Rolf Lindstedt, Källandsö

Byggnadens historia:

Källandsö Missionsförsamling har bedrivit söndagsskola i Spikens fiskeläge ända sedan 1909. Undervisningen skedde i hemmen, men när detta inte längre var möjligt uppfördes 1956 en liten lokal för söndagsskolan med hjälp av gåvor och

frivilliga arbetsinsatser. Verksamheten i missionshuset lades ner 1975, och huset såldes till en privatperson. Det användes numera som fritidsbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongsten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel

Verksamhet i byggnaden:

Söndagsskola, scouter. Församlingen har även haft mindre möten av offentlig karaktär.

Källor:

- *Källandsö Missionsförsamling 1883-1958* av Ivan Nyström

- *Ett frikyrkosekel på Källandsö, Källandsö Missionsförsamling 1883-1983* av Knut Kjellberg

Byggnaden 2004

KÅLLANDSÖ VÄSTRA MISSIONSHUS

Det nyuppförda missionshuset

Läge:

Lidköpings kommun, Otterstads socken,
1 km nordväst om Otterstads kyrka
Fastighetsbeteckning: Klackeröd 2:8
Ägare: Källandsö Missionsförsamling

Centrala Källandsö, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 03, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Leif Jöngren, och Rolf Lindstedt, Källandsö

Byggnadens historia:

Byggnaden uppfördes 1937 som en utpost till Källandsö Missionsförsamling på en tomt som skänktes av makarna Axel och Emma Storm. 1957 gjordes en renovering av byggnaden, varvid byggnaden målades om in- och utvändigt, kyrksalen fick ett nytt kors och gobelänger broderades och sattes upp på fondväggen, en ny oljekamin ersatte den gamla vedkaminen och tillsammans med bygdens folk byggdes tillfartsvägen ut så att missionshuset blev lättare tillgängligt.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongsten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, vår och höst anordnas musikkafé i missionshuset.

Kyrksalen

Källor:

- Källandsö Missionsförsamling 1883-1958 av Ivan Nyström
- Ett frikyrkosekel på Källandsö, Källandsö Missionsförsamling 1883-1983 av Knut Kjellberg

Detalj av gobelängen

Kyrksalen från estraden

Predikstolens bokbräda

MISSIONSHUS I LIDKÖPINGS KOMMUN DEL 4

Örslösa Missionshus
Månslunda Missionshus
Mellby Missionshus
Lovene Missionskyrka
Gillstads 1:a Missionshus
Gillstads 2:a Missionshus
Järpås Missionskyrka
Häggesleds Missionshus
Friels Missionshus
Karabybergs Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMK
Stig Florén 2004*

Missionshus och missionskyrkor i Lidköpings kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor Nuvarande platser	Byggd	Nedlagd	Ursprungligt år	Ursprungligt år	antal
1	Immanuelskyrkan	1884	1979	370		Riven
2	Lidköpings mk	1979	-	260		I funktion
3	Truvegården	1963	-	100		I funktion
4	Hasslösa mh	1900	-	60		I funktion
5	Skogshyddan	1957	-			I funktion
6	Stenhammarkyrkan	1983	-	160		I funktion
7	Gösslunda mh	1895	1971			Riven
8	Kaffekvarnen	1968	1984			Hembygdsgård
9	Skalunda mh	1895	1971			Riven
10	Tolsjö mh		1912	1984	120	Bostad
11	Rackeby mh	1930-t	1980-t	70		Ateljé
12	Gärdeviken mh	1890-t	1980-t	70?		Bostad
13	Violalokalen	1972	1980-t?			Bostad
14	Ullerbro mh	1901	1970-t	70		Bostad
15	Bergs mh		1879	1900	?	Nedbrunnet
16	Kållandsö mk	1901	-	150		I funktion
17	Kållandsö N mh, Spiken	1956	1975	20		Fritidsbostad
18	Kållandsö V mh	1937	-	70		I funktion
19	Örslösa mh	1930	1961			Nedbrunnet
20	Månslunda mh	1930?	1987?	60		I privat ägo
21	Mellby mh	1900		70		Förråd
22	Lovene mh	1920	-	180		I funktion
23	Gillstads mh 1	1871	1931			Flyttat
24	Gillstads mh 2	1931	-	80		I funktion
25	Järpåsh mh	1921	-	100		I funktion
26	Häggesleds mh	1915	1997	90		I privat ägo
27	Friels mh		1917	-	120	I funktion
28	Karabybergs mh	1908		40		Förråd

Nr 1 - 5 redovisas i del 1

Nr 6 - 14 redovisas i del 2

Nr 15 - 18 redovisas i del 3

Nr 19 - 28 redovisas i del 4

**Missionshus och
missionskyrkor i
Lidköpings kommun**

ÖRSLÖSA MISSIONSHUS

Gammalt foto av missionshuset i Örslösa

Läge:

Lidköpings kommun, Örslösa socken,
3,3 km öster om Örslösa kyrka

Örslösa, missionshuset markerat med rött

Besök:

Ej besök

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Byggnadens historia:

Källshed-Norra Kedums Missionsförsamling bildades 1920. Sammankomster hölls regelbundet i styrelsemedlemmarnas hem. Vid vissa tillfällen hölls samlingarna i ordenshuset i Örslösa. 1929 påbörjade för-

samlingen byggandet av ett eget missionshus. Det stod färdigt 1930. Tomten arrenderades till att börja med för tio kronor per år, men 1933 inköptes tomten för 150 kronor. 1935 ändrades församlingens namn till Örslösa Missionsförsamling. 1948 lades ett förslag fram att slå samman församlingen med Gillstads missionsförsamling. Detta förverkligades också men först 22/6 1961. Tio dagar tidigare hade missionshuset i Örslösa brunnit ner. Brandsaken blev aldrig klarlagd. Inga rester finns idag kvar av missionshuset.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändigt klädd med träpanel, taket belagt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Källor:

Örslösa Missionsförsamling, historik av Eivor Gabrielsson

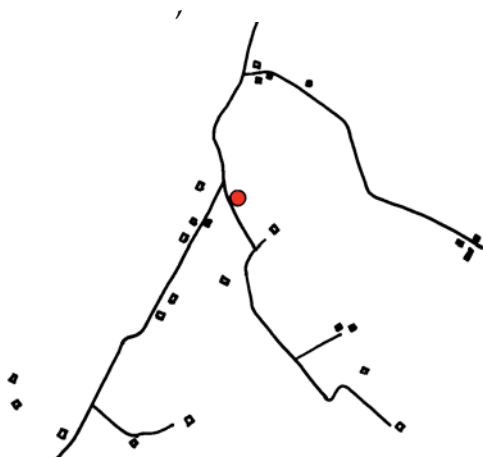
MÅNSLUNDA MISSIONSHUS

Missionshuset från väster

Läge:

Lidköpings kommun, Örslunda socken, 2,2 km sydost om Örslunda kyrka

Del av Månslunda, missionshuset markerat med rött

Besök:

2000 09 29 foto, uppmätning

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Missionshusets entré

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1930 och upphörde 1987. Byggnaden är numera i privat ägo.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändigt

klädd med stående träpanel, taket belagt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Från söder

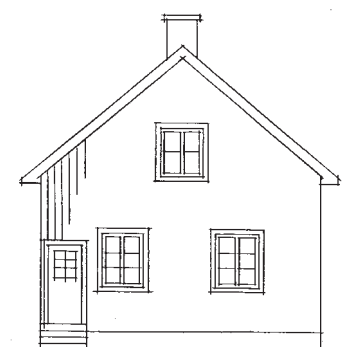
Uthuset

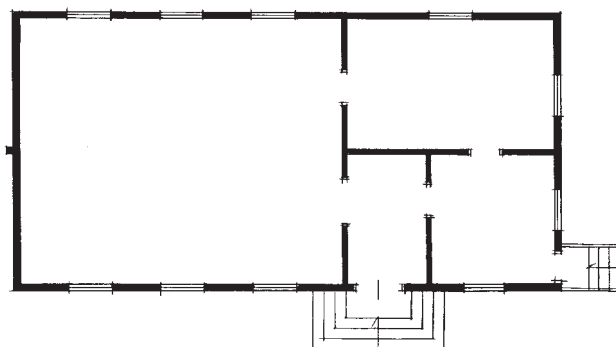
Gammalt foto av Månslunda första missionshus

Från nordväst

Från sydväst

Bottenvåning

MÅNSLUNDA
MISSIONSHUS
Uppmättningsritning skala 1:200
2001 11 08 / Stig Florén

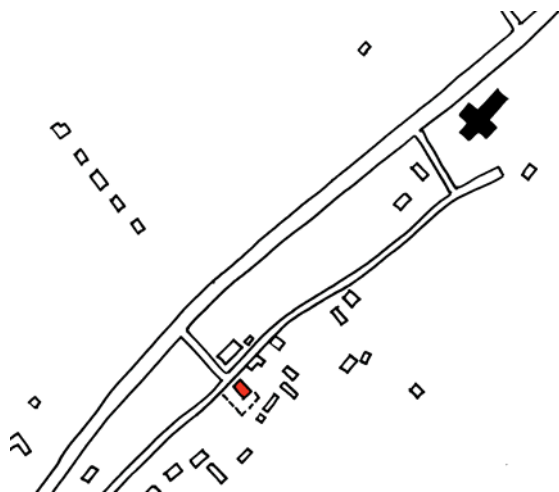
MELLBY MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset

Läge:

Lidköpings kommun, Mellby socken, 300 m sydväst om Mellby kyrka

Området vid Mellby kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2000 09 29 foto, uppmätning, intervju

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Byggnadens historia:

Redan under 1880-talet samlades man till bön och bibelläsning i stugorna i Mellby-

trakten. När någon predikant från Västergötlands eller Jönköpings missionsföreningar kom på besök, samlades folket för att lyssna till förkunnelsen, och stugorna blev överfulla. Behovet av ett missionshus var stort, men det var inte lätt att få köpa en tomt. Många löften om tomt gavs, men återtog sedan motståndare, med de kyrkliga myndigheterna i tätén, hade sagt sitt. En av missionsvännerna, Fredrik Larsson, lyckades dock bli ägare till ett markområde, och där kunde missionshuset uppföras.

Byggnadsarbetena utfördes av byggmästare P A Petterson, men allt material och alla körslor svarade missionsvännerna för. Byggnadskostnaderna uppgick till 1600 kronor, gåvor och frivilligt arbete oräknat. Missionshuset stod klart i oktober 1900. Någon församling eller förening existerade ännu inte, men 1908 bildades Mellby Missionsförening, som 1913 ombildades till Mellby - Lovene Missionsförsamling.

1920 uppfördes Lovene Missionskyrka, som är betydligt större än missionshuset i Mellby.

Verksamheten i Mellby är numera nedlagd och missionshuset är sålt. Det utnyttjas som förråd.

Missionshuset år 2000 ombyggt till förråd

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändigt klädd med locklistpanel, taket belagt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

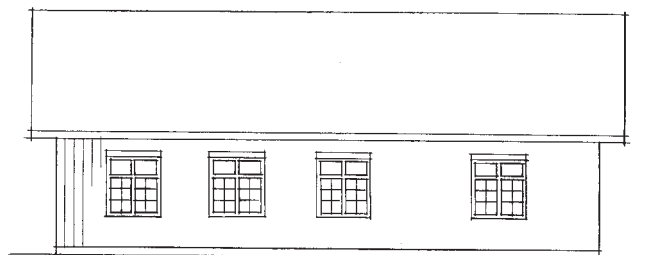
Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

Minnesskrift utgiven vid Mellby Lovene Missionsförsamlings 25-årsjubileum år 1933

MOT NORDVÄST

MOT SYDVÄST

Uppmåtningsritning och rekonstruktion
Skala 1:200 2000 10 10 / Stig Florén

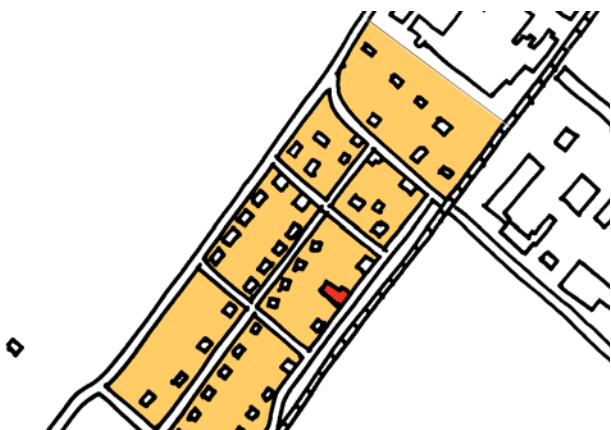
LOVENE MISSIONSKYRKA

Gammal bild av missionskyrkan från öster

Läge:

Lidköpings kommun, Kållands-Åsaka socken, Gustav Adolfsg 16, Lovene
Ägare: Mellby-Lovene Missionsförsamling

Lovene, missionskyrkan markerad med rött

Besök:

2000 09 29 foto

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad
Siv Ljungström, Lovene

Från söder

Från väster

Gammal interiörbild

Entrén till kyrksalen

Byggnadens historia:

Mellby-Lovene Missionsförsamling bildades 1913. Missionshuset i Mellby var då redan uppfört, men även i Lovene hade en frikyrklig verksamhet påbörjats. Någon samlingslokal fanns ej i Lovene, men man fick tidvis tillåtelse att hålla möten i stationshusets väntsal. 1919 beslöt man att bygga en missionskyrka på en tomt, som skänkts av G. Ad. Rosén. Kyrkan stod färdig 1920. Byggnadskostnaden uppgick till 50400 kronor.

Byggnadsmaterial:

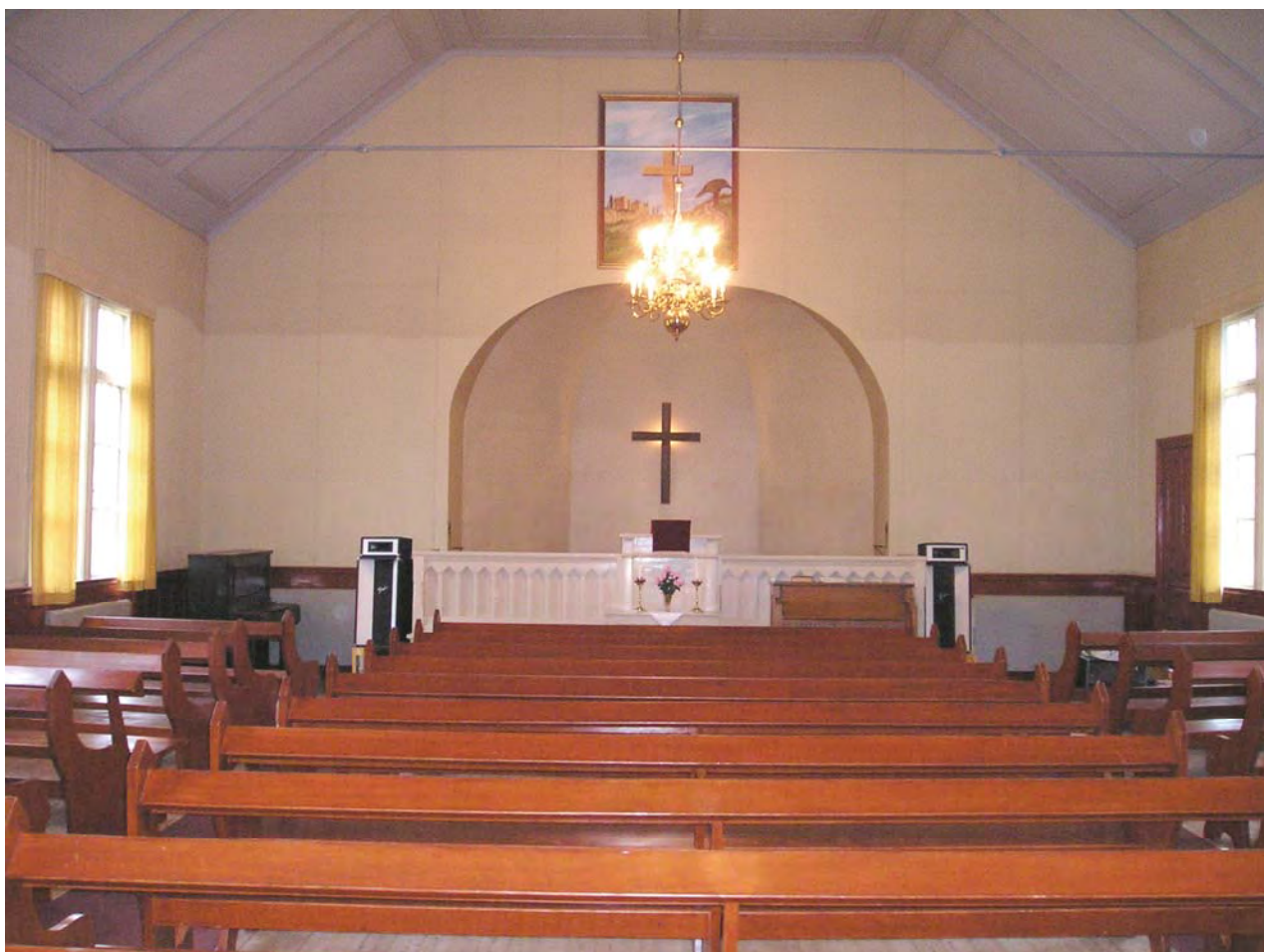
Grund av sten, stomme av trä, utvändigt putsad, taket belagt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Källor:

Minnesskrift utgiven vid Mellby Lovene Missionsförsamlings 25-årsjubileum år 1933

Kyrksalen 2004, över predikstolen hänger altartaflan från missionshuset i Mellby

Predikstol och nattvardsbord

De gamla bänkarna finns kvar

I taket hänger vackra ljuskronor

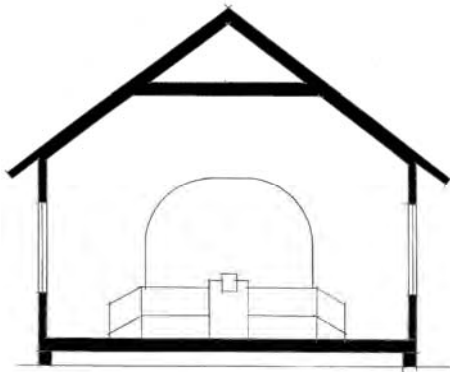
Lilla salen användes numera även som gudstjänstlokal

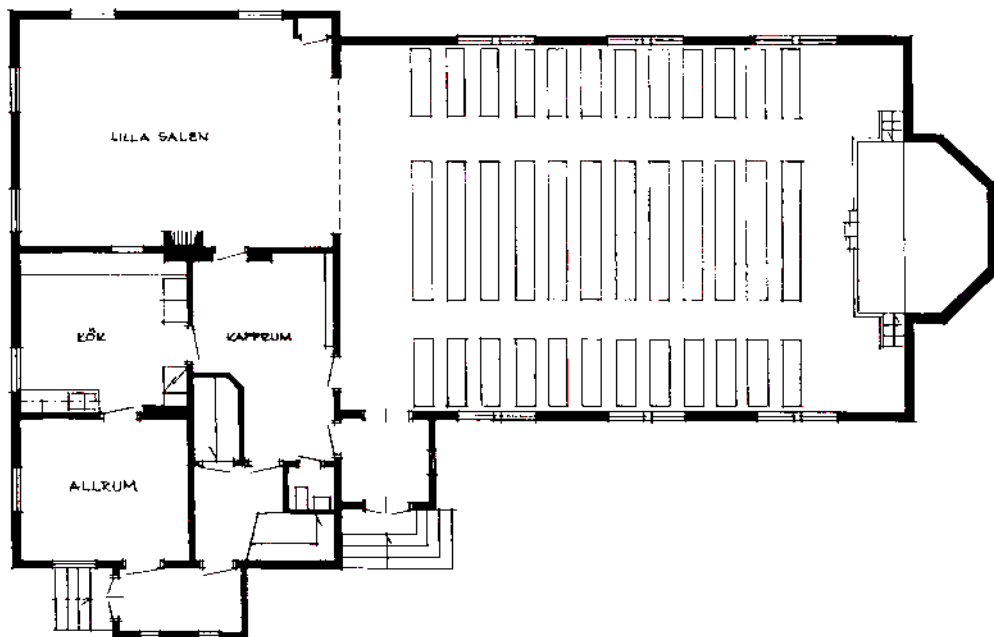
Den gamla altartavlan med jesusmotiv har målats över med ett nytt motiv

Ventilationshuven på taket har formats som ett vackert litet kyrktorn

Sektion

Bottenvåning

LOVENE MISSIONSKYRKA
Uppmåtningsritning skala 1:200
2004 11 13 Stig Florén

GILLSTADS 1:A MISSIONSHUS

Gillstads Missionshus före flyttningen från Ulfsgården

Läge:

Lidköpings kommun, Gillstads socken, 0,6 km öster om Gillstads kyrka

Ägare: Gillstad-Järpås Missionsförsamling

Besök:

2000 09 29 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Byggnadens historia:

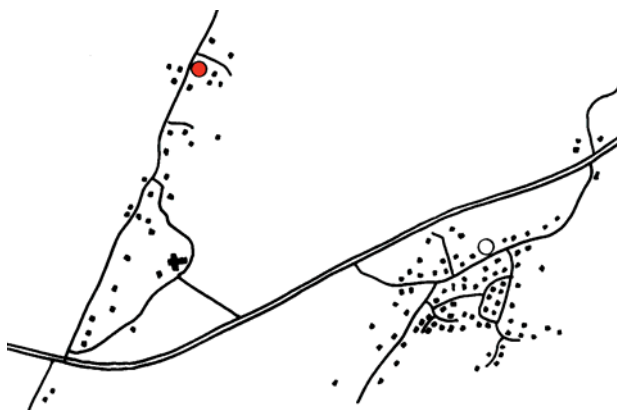
Gillstads Missionsförsamling bildades 1871, och ett missionshus uppfördes på Ulfsgården. 1931 flyttades missionshuset till sitt nuvarande läge, som då var befolkningscentrum i Gillstad.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av timmer, utvändigt klädd med locklistpanel, taket belagt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, symöten, söndagsskola, ungdomsförening, sång- och musikgrupper

Gillstad, 1:a missionshuset markerat med rött

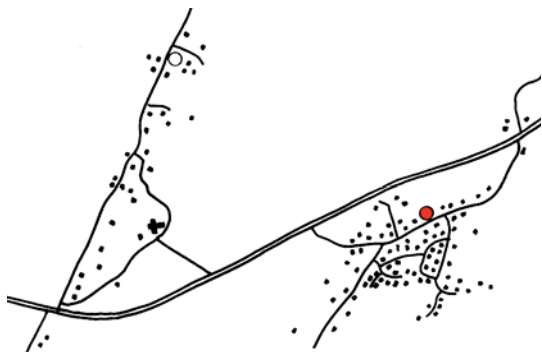
GILLSTADS 2:A MISSIONSHUS

Missionshuset från söder

Läge:

Lidköpings kommun, Gillstads socken, 1 km öster om Gillstads kyrka
Ägare: Gillstad-Järpås Missionsförsamling

Gillstad, 2:a missionshuset markerat med rött

Besök:

2000 09 29 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Byggnadens historia:

Gillstads Missionsförsamling bildades 1871. Ett missionshus uppfördes på Ulfsgården 0,6 km norr om Gillstad kyrka. 1931 flyttades missionshuset till sitt nuvarande läge, som då var befolkningscentrum i Gillstad.

Entréparti i klassisk stil

Vid återuppförandet av huset flyttades huvudentrén från gaveln till långsidan. Missionshuset innehöll kyrksal, lilla salen och pastorsbostad i bottenvåningen, samt vaktmästarbostad i övervåningen. 1984 byggdes missionshuset om, varvid bostäderna ändrades till församlingslokaler.

1988 ändrades estraden i kyrksalen till den nuvarande utformningen.

Kyrksalen år 2000

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av timmer, utvändigt klädd med locklistpanel, taket som ursprungligen var belagt med tegel är numera belagt med korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, symöten, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, sång- och musikgrupper.

Estraden 2000

Estraden 1989

Kyrksalen från estraden

Lilla salen

Öppna spisen

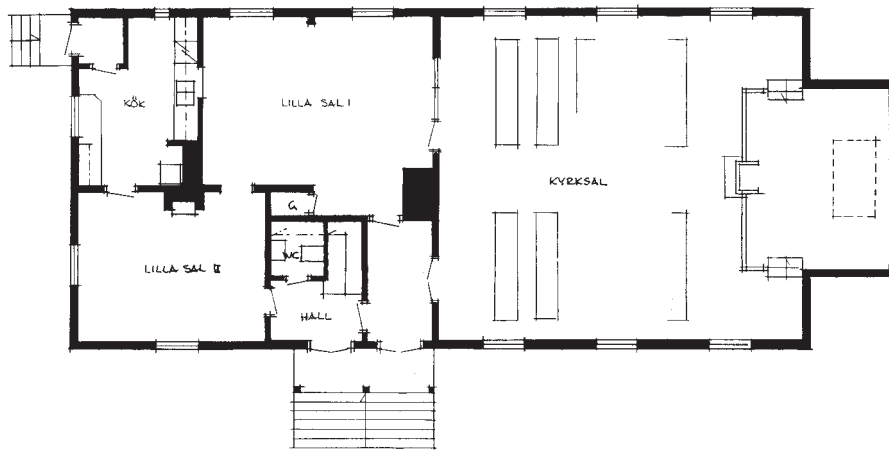
Vindsrum

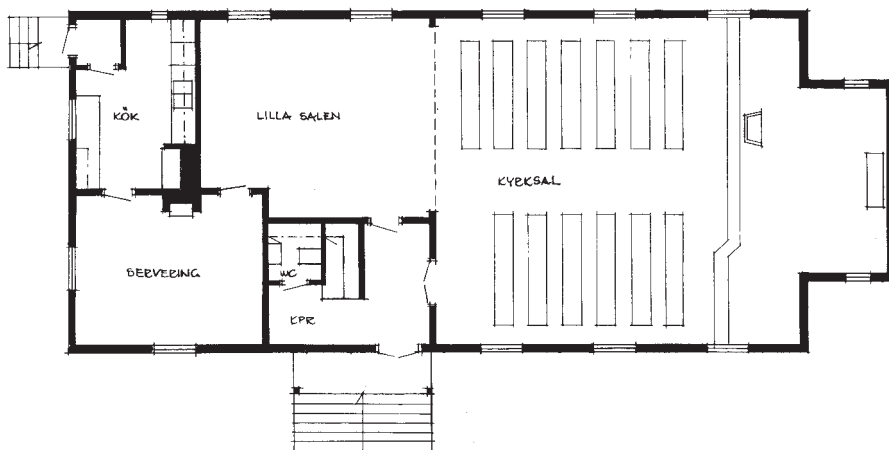
Köket

Scoutstugan ligger bakom missionshuset

Missionshuset 1983 efter uppmätning av Bo Frostmark

Missionshuset år 2000 uppmätning av Stig Florén

GILLSTADS 2:A MISSIONSHUS
Skala 1:200

JÄRPÅS MISSIONSKYRKA

Gammalt foto från söder

Läge:

Lidköpings kommun, Järpås socken,
Storgatan 12, Järpås

Ägare: Gillstad-Järpås Missionsförsamling

Järpås, missionskyrkan markerad med rött

Besök:

2000 09 29 foto, uppmätning intervju

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Kyrkan år 2000

Från väster

Gammal interiörbild av kyrksalen

Kyrksalen år 2000

Kyrksalen från estraden

Estraden

Byggnadens historia:

Redan vid sekelskiftet besöktes Järpåstrakten av kringresande predikanter, och missionsmöten hölls i hemmen. Så småningom stabiliserades verksamheten, och 1911 hyrde man en möteslokal i samhället och bildade en församling. Efter fyra år flyttades verksamheten över till blåbandslokalen på Backa. Efter ytterligare fem år påbörjade församlingen uppförandet av en egen lokal, och 1921 stod den nya missionskyrkan klar. Glädjen var stor i församlingen över de nya lokalerna trots en skuldbörda på 15000 kronor.

Kyrkbyggnadens övervåning innehöll en vaktmästarbostad, som senare gjordes

om till ungdomslokaler. 1967 anordnades inomhustolett. 1971 installerades oljeeldning med varmluftsanläggning. 1974 fick byggnaden ny träfasad och tilläggsisolerades.

Församlingen har gått samman med Gillstad och bildat Gillstad-Järpås Missionsförsamling, som bedriver verksamhet i både Gillstad och Järpås.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä som ursprungligen var putsklädd på utsidan, men senare kläddes med locklistpanel, taket belagt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening, scoutverksamhet

Källor:

Järpås Missionsförsamling - 70-årsjubileum av Curt Sjöblom 1981

Köket

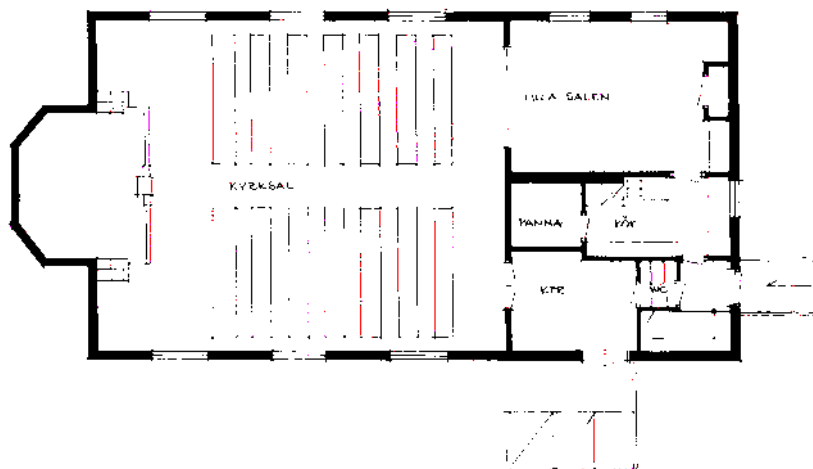
Ungdomsrum på vindsvåningen

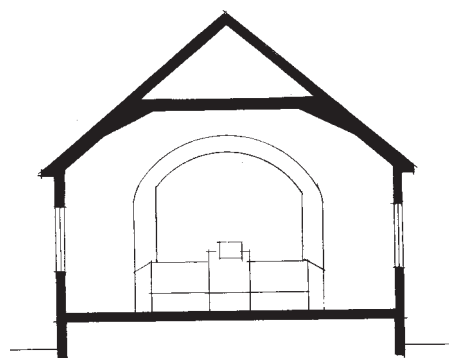
Lilla salen

Köket på vindsvåningen

Bottenvåning

Sektion

JÄRPÅS MISSIONSKYRKA
Uppmättningsritning Skala 1:200
2000 11 09 / Stig Florén

HÄGGESLEDS MISSIONSHUS

Gammalt foto av missionshuset sett från söder

Läge:

Lidköpings kommun, Häggesleds socken, 2,3 km sydväst om Häggesleds kyrka, omedelbart väster om vägen mot Slädene

Missionshuset markerat med rött

Besök:

2000 09 29 foto, uppmätning

Uppgiftslämnare:

Curt O Larsson, Gillstad

Byggnadens historia:

Alltsedan 1877 förekom frikyrklig verksamhet i trakten, då resande predikanter höll möten i hemmen. 1912 skänkte Anders

Missionshuset år 2000

Johansson på Rasmustorp en stuga för att användas som predikolokal. Efter ombyggnad invigdes den 1913 för sitt ändamål. Den rymde omkring 60 sittplatser. Snart blev stugan för trång. Missionsvännerna beslöt då att bilda en missionsförsamling och att uppföra en ny större lokal. Timmer och kontanter skänktes, och 1915 stod det nya missionshuset klart. En blomstrande verksamhet bedrevs i missionshuset, men från 1940-talet har medlemstalet minskat och 1997 hade det sjunkit till 2 personer. Verksamheten lades då ner och missionshuset försålles.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående träpanel, som senare bytts ut mot asbestcementskivor, taket belagt med tegel, bostadsdelens tak med plåt

Verksamhet i byggnaden:

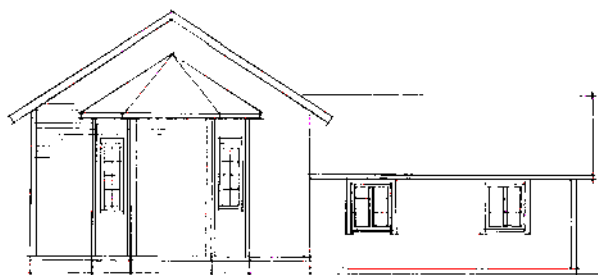
Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening

Källor:

Tankar och ord vid Gudstjänst med Häggesleds Missionsförsamling 970420 av Maja Nordin

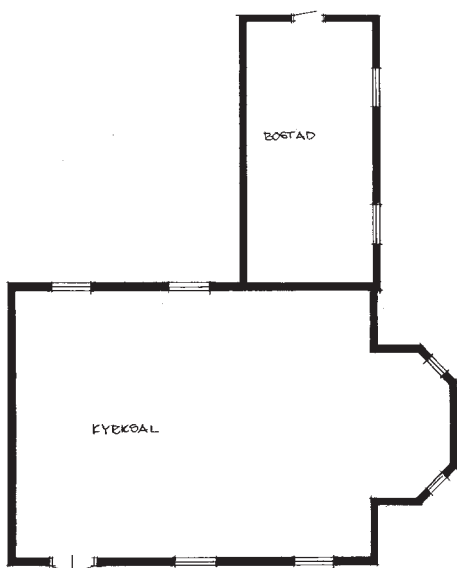
Från nordost

Från sydost

Från sydväst

Bottenvåning

HÄGGESLEDS MISSIONSHUS

Uppmätning och rekonstruktion Skala 1:200
2000 11 09 / Stig Florén

FRIELS MISSIONSHUS

Gammelt foto av missionshuset sett från söder

Läge:

Lidköpings kommun, Friels socken, 0,4 km öster om Friels kyrka

Ägare: Friels Missionsförsamling

Fastighetsbeteckning: Friel 8:9

Trakten kring Friels kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2000 09 20, foto, uppmätning, intervju

Uppgiftslämnare:

Ketty Ek, Lidköping

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1915 och missionshuset uppfördes 1917. Kostnaden uppgick till 8067 kronor, varav 3727 kronor lånades upp.

Från söder

Från nordost

Kyrksalen

Byggnaden hade ursprungligen huvudingången via en glasveranda på sydvästra gaveln. Predikstolen stod vid kyrksalens nordöstra kortvägg. Vid en senare ombyggnad flyttades ingången till nordvästra långsidan, och en estrad med predikstol i

centrum anordnades på kyrksalens sydvästra kortvägg. En påbyggnad innehållande en bostadslägenhet byggdes ovanpå husets nordöstra del.

1975 byggdes estraden om till det nuvarande utseendet med en öppen trappa i mitten och en sidoställd predikstol. Samtidigt sänktes kyrksalens innertak, nya fönster sattes in, nya kyrkbänkar införskaffades och ett kapprum byggdes till på den nordvästra långsidan.

Byggnadsmaterial:

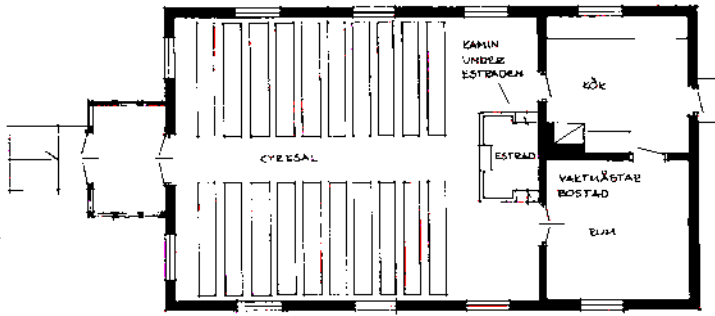
Grunden är murad av betongsten i tegelstensformat och husstommen är av timmer. Utvändigt var stommen ursprungligen klädd med liggande och stående panel, som senare bytts ut mot ny stående panel. Taket var ursprungligen belagt med tegelpannor. Dessa har senare bytts ut mot tegelmönstrad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsarbete, symöten, sång och musik

Källor:

Friels Missionsförsamling 75 år av Åke Fridell 1990

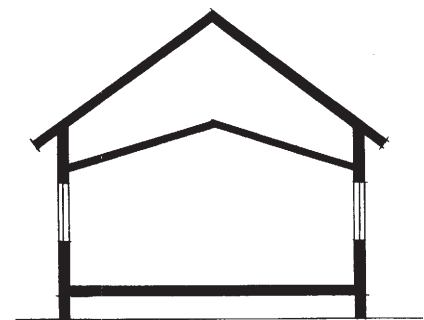
Rekonstruktion av ursprunglig utformning

Efter första om- och tillbyggnaden

Efter 1975 års ombyggnad, uppmättningsritning

Sektion genom kyrksal

FRIELS MISSIONSHUS
 Rekonstruktions- och
 uppmättningsritning skala 1:200
 2000 10 03 / S Florén

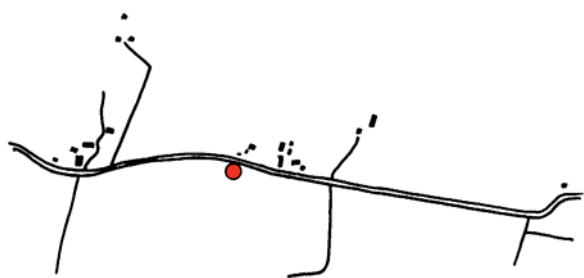
KARABYBERGS MISSIONSHUS

Gammal bild från sydost på Karabybergs Missionshus

Läge:

Lidköpings kommun, Karaby socken, 4 km öster om Karaby kyrka

Karabyberg, missionshuset markerat med rött

Besök:

2000 09 20, foto, uppmätning

Uppgiftslämnare:

Ketty Ek, Lidköping

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1887. Möten hölls till att börja med i hemmen, framför allt hos Karl Apell, som var statare vid Såtenäs herrgård. 1905 beslöt dock församlingen att uppföra ett missionshus.

Missionshuset sett från nordost

Tre erbjudanden om tomt fanns, varav man förkastade ett och drog lott om de återstående två. Ett befintligt hus på en närliggande gård inköptes för 600 kronor och flyttades till tomten. Missionshuset stod klart 1908. Kostnaden uppgick då till totalt 1859,38 kronor. Av gamla foton att döma hade missionshuset ursprungligen sin huvudentré på den östra långsidan. 1936 genomgick missionshuset en grundlig renovering, och sannolikt var det vid detta tillfälle som entrén flyttades till norra gaveln, och en korutbyggnad uppfördes på

södra gaveln. Verksamheten är numera nedlagd och missionshuset används som förråd.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med stående träpanel. Taket var ursprungligen belagt med tegelpannor, men dessa är numera utbytta till korrug-

rad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening

Källor:

60-årsberättelse för Karabybergs Missionsförsamling 1947

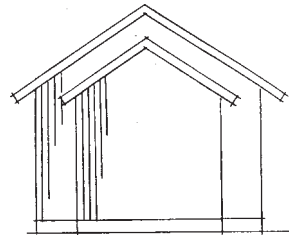
Missionshuset från sydost

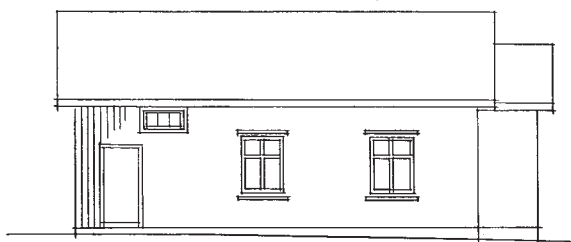
Från sydväst

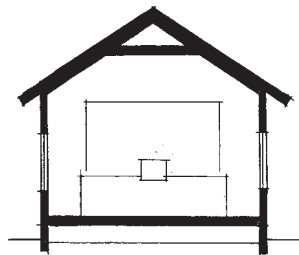
Mot norr

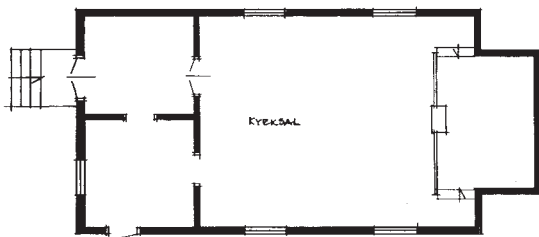
Mot söder

Mot väster

Sektion

Plan

KARABYBERGS MISSIONSHUS
Uppmåtningsritning skala 1:200
2000 10 04 / SF

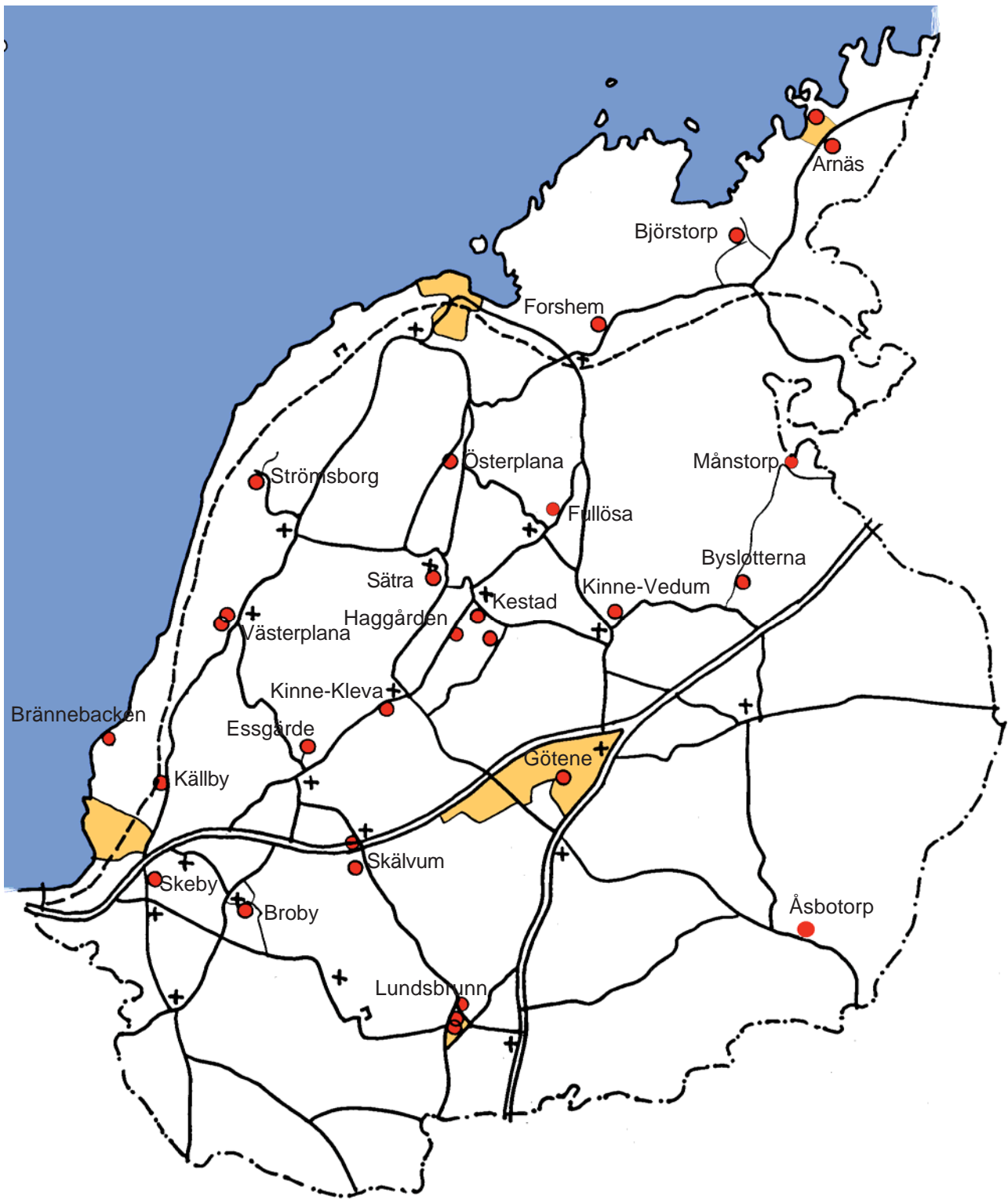

MISSIONSHUS I GÖTENE KOMMUN

Västerplana Missionshus
Källby 1:a Missionshus
Källby 2:a Missionshus
Brännebackens Sommarhem
Strömsborgs Missionshus
Österplana Missionshus
Björstorps Missionshus
Årnäs 1:a samlingsal
Årnäs 2:a samlingsal
Forshems Missionshus
Månstorps Missionshus
Kinne-Vedums Missionshus
Byslåtterna Missionshus
Fullösa Missionshus
Kestads Missionshus

Kestads Missionskyrka
Haggårdens Missionshus
Kinne-Kleva Missionshus
Sätra Missionshus
Götene Missionskyrka
Essgårde samlingsal
Skälvums 1:a Missionshus
Skälvums 2:a Missionshus
Broby Missionshus
Skeby Missionshus
Lundsbrunns Missionshus
Brunnskyrkan
Lundsbrunns Kurort
Åsbotorps Missionshus

*Missionshusinventering inom Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland
Stig Florén 2007*

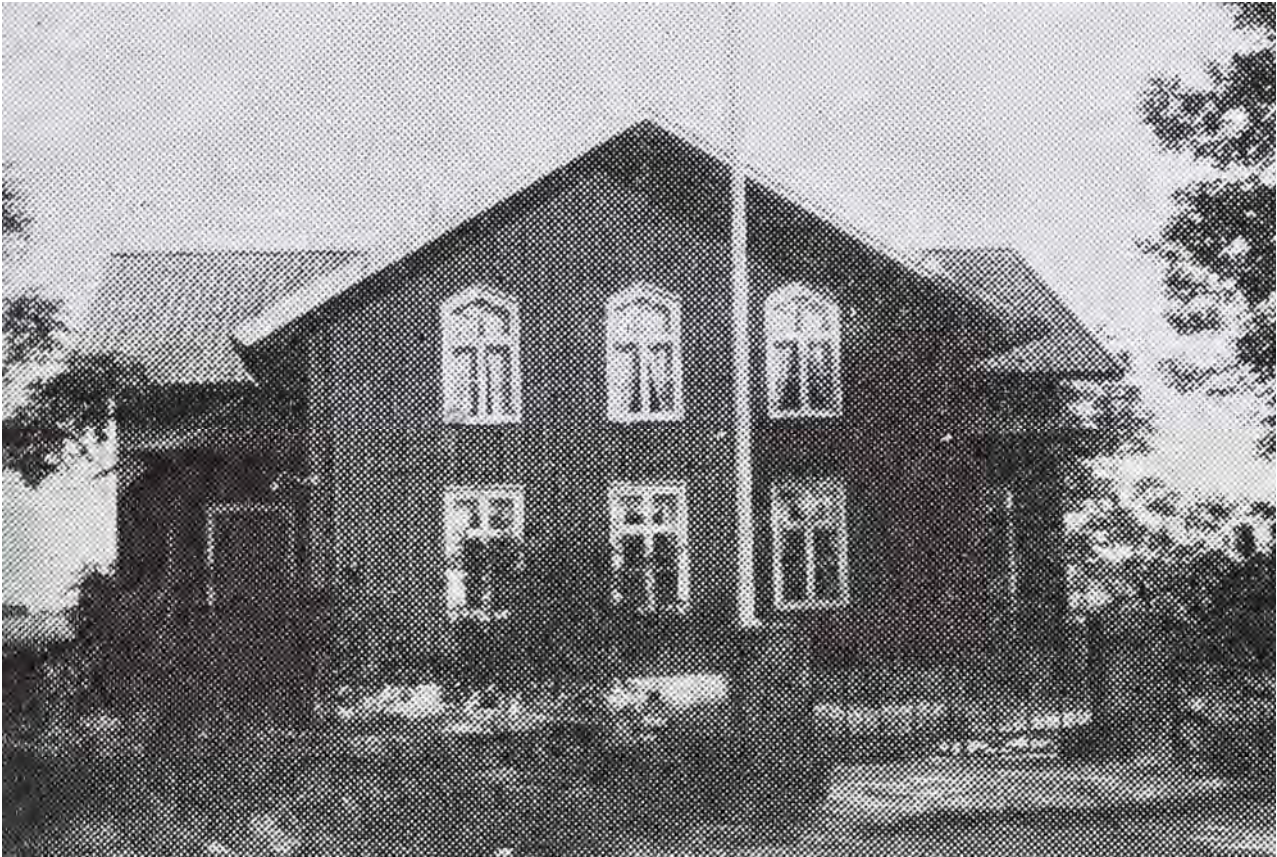

Götene kommun
missionshus och
missionskyrkor

Missionshus och missionskyrkor i Götene kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor Nuvarande platser	status	Byggd	Nedlagd	Ursprungligt år	antal
1	Västerplana mh		1877	1976	300?	nedbrunnet
2	Källby 1:a mh		1890	1925		rivet
3	Källby 2:a mh		1925			bostad
4	Brännebackens sommarhem		1936	1998		fritidsbostad
5	Strömsborgs mh		1916			verkstad
6	Österplana mh		1891			bostad
7	Björstorps mh		1887		100	bostad
8	Årnäs 1		1898	1905		bostad
9	Årnäs 2		1905		2-300	herrgård
10	Forshems mh		1896			bostad
11	Månstorps mh		1870-t			rivet
12	Kinne-Vedums mh		1877			bostad
13	Byslätterna mh		1892	-	100	i funktion
14	Fullösa mh		1891	-	100	i funktion
15	Kestads mh		1892	1955	60	museum
16	Kestads mk		1955	1982		bostäder
17	Haggårdens mh		1900	1909		
18	Kinne-Kleva mh		1915	1927		bostad
19	Sätra mh		1912	1955		rivet
20	Götene mk		1913	-	160	i funktion
21	Essgårde mh		?			rivet
22	Skälvums 1:a mh		1896	1958		rivet
23	Skälvums 2:a mh		1958	-		i funktion
24	Broby mh		1896			bostad
25	Skeby mh		1906			bostad
26	Lundsbrunns mh		1870-t	1970		bostad
27	Brunnskyrkan		1970	-		i funktion
28	Lundsbrunns Kurort		1962	1998		konf. anläggning
29	Åsbotorps mh		1890-t	1967		bostad

VÄSTERPLANA MISSIONSHUS

Missionshuset, byggt år 1877, bild från 1920 års jubileumsskrift

Läge:

Götene kommun, Västerplana socken,
0,2 km sydväst om Västerplana kyrka
Fastighetsbeteckning: Västerplana 4:2
Ägare: Kinnekulle Missionsförening

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Västerplana missionshus markerat med rött, platsen för Kinnekullemötet markerat med grönt

Byggnadens historia:

Kinnekulle Missionsförening bildades 1875 i Stenhuggaregården i Västerplana. Till att börja med hölls sammankomster i Stenhuggaregården, och vid större möten kunde även kyrkan upplåtas. Det berättas att det i kyrkan kunde bli så fullpackat av åhörare att predikanten måste söka sig in genom ett av fönstren.

Man började planera för byggande av ett missionshus. Ägaren till Stenhuggaregården upplät då en tomt till den låga kostnaden av 30 riksdaler. Ett stort missionshus uppfördes till en kostnad av 7000 kronor förutom fria dagsverken och skänkt byggnadsmaterial. Huset stod klart 1877. Kyrksalen hade läktare på tre sidor och enligt en uppgift skulle huset ha rymt cirka 300 personer.

Mötena var välbesökta och det berättas, att trots att det inte fanns någon eldstad i stora salen kändes det varmt under mötena, även när det var kall vinter ute. Verksamheten lades ner 1976.

Huset är nedbrunnet.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola. Sommartid anordnades friluftsmöten i den intilliggande beteshagen. Mötena gick under namnet Kinnekullemötet och samlade stora åhörarskaror.

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

I hagen sydväst om missionshuset anordnades sommartid "Kinnekullemötet" som samlade många deltagare

KÄLLBY MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKA

Källby gamla missionshus 1890 - 1925, bild från 1920 års jubileumsskrift

Läge:

Götene kommun, Källby socken, Järneklev,
2 km norr om Källby kyrka

Fastighetsbeteckning: Källbytorp 5:12

Ägare: Ursprungligen Källby Missionsförening, numera privatägt

Källbytrakten, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen i Källby var till att börja med en utpost till missionsföreningen i Västerplana. 1878 var dock utposten mogen att bilda en egen församling och Källby Missions- och söndagsskoleförening bildades. Först hölls sammankomsterna i hemmen, men 1890 köpte missionsföreningen en stuga som inreddes till samlingslokal. 1925 såldes missionshuset, och en ny och ändamålsenlig missionskyrka uppfördes på samma plats till en kostnad av 18000 kronor.

Byggnaden är numera ombyggd till bostadshus.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Byggnadsmaterial:

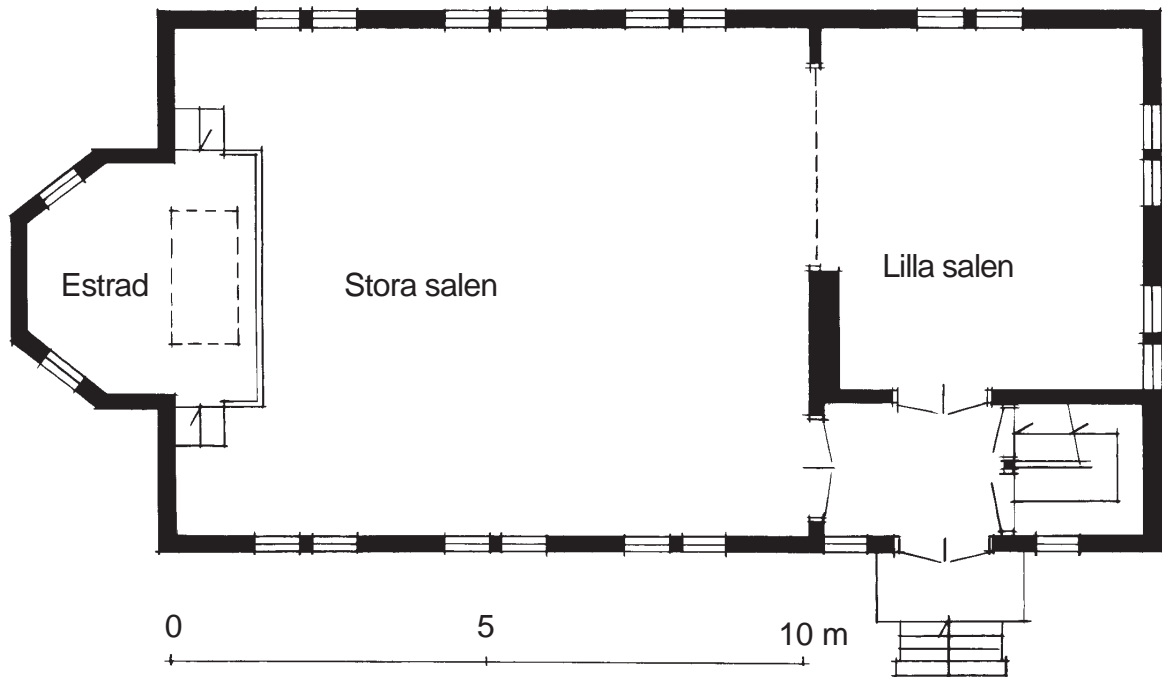
Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak klätt med tegel

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895-1920*

Källby nya missionshus ombyggt till bostadshus

KÄLLBY MISSIONSHUS
Efter ritning från Götene bygnadsnämnds arkiv
2006 01 05 /SF

BRÄNNEBACKENS SOMMARHEM

Sommarhemmet från väster

Läge:

Götene kommun, Källby socken, vid Vänerns strand i Nordby, 2,3 km norr om Källby järnvägsstation

Fastighetbeteckning: Källbytorp 8:3

Ägare: Gården har ägts av olika missionsförsamlingar, ägs numera av privatperson.

Källbytrakten, Brännebacken markerad med rött

Besök:

2006 08 05, foto

Uppgiftslämnare:

Börje och Margareta Fredriksson, Kestad
Evert Klasson, Götene

Byggnadens historia:

1936 förvärvade Lidköpings Missionsförsamling Brännebacken. Det var försam-

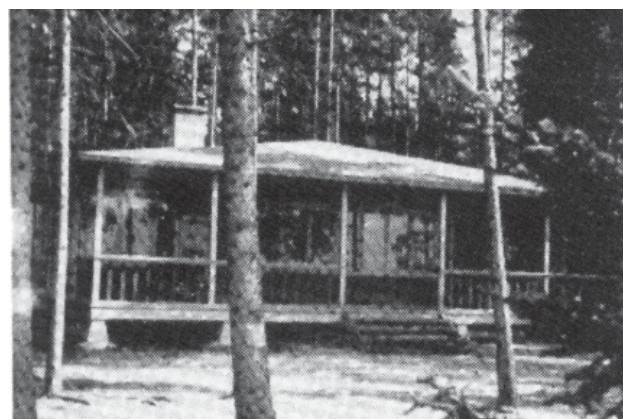
lingens första sommarhem och användes framför allt för ungdomsarbetet. De äldre i församlingen tyckte emellertid att sommarhemmet var alltför svårtillgängligt, och det såldes 1948 till Götene Missionsförsamling och de missionsförsamlingar som senare bildade Kinnekullekretsen. Angränsande markägare var positiv till verksamheten och upplät mark i samband med läger. Verksamheten lades ner 1998 och fastigheten såldes. Byggnaden är numera ett privatägt fritidshus.

Verksamhet:

Sommargudstjänster, ungdomsarbete,
scout- och juniorläger

Källor:

Vid pilgrimsvägen, Lidköpings Missionsförsamling genom 100 år 1983 av Sten Gustafsson

Gammal bild på sommarhemmet

Utsikt från sommarhemmets terrass mot Vänern

Huset från söder

Från öster

Bollplanen

STRÖMSBORGS MISSIONSHUS

Bild från 1920 års minnesskrift

Läge:

Götene kommun, Medelplana socken, Hökastaden, 1,4 km nordväst om Medelplana kyrka.

Fastighetsbeteckning: Vräna 7:2

Ägare: Ursprungligen Kinnekulle Missionsförening, numera privatägt

Trakten kring Medelplana kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Byggnaden torde ha tillkommit som en utpost till Kinnekulle Missionsförening med verksamhet i Västerplana Missionshus. Byggnaden invigdes för sitt ändamål

1916. Den är numera i privat ägo, och användes för verkstadsändamål.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Källor:

- Om den andliga verksamheten i Kinnekulle-trakten
- Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-föreningens verksamhet 1895 -1920

Missionshuset 2005

ÖSTERPLANA MISSIONSHUS

Gammal bild av Österplana Missionshus från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Österplana socken, 2,5 km norr om Österplana kyrka

Ägare: Ursprungligen Österplana Missionsförening, numera privatperson

Trakten kring Österplana kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Omkring 1875 bildades en friförsamling i Österplana. 1891 byggde församlingen ett missionshus. Det var från början mycket enkelt, men det byggdes senare om och till vid flera tillfällen. Byggnaden finns kvar men är idag en privatägd bostad.

Församlingen hade även en utpost vid Hällekis egendom, där församlingen fick disponera en lokal tillhörig bruket.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä ursprungligen klädd med stående locklistpanel, numera med asbetscementskivor, tak klätt med tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*

- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895-1920*

Från norr

Från väster

Församlingens utposter:

Österplana-Hällekis Missionsförsamling bedrev även verksamhet i två andra lokaler.

Den ena låg bakom Hällekis slott och var en samlingslokal med namnet Bingen. Den andra var en samlingslokal i en flygelbyggnad vid Råbäcks gård, till höger om infarten till huvudbyggnaden.

Lokalen vid Hällekis är markerad med grönt, lokalen vid Råbäck med rött

BJÖRSTORPS MISSIONSHUS

Gammal bild av Björstorps Missionshus från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Forshems socken, Björstorp, 5 km nordost om Forshems kyrka
Fastighetsbeteckning: Hönsäter 24:1
Ägare: Ursprungligen Björstorps Missionsförening, numera privatperson

Trakten nordost om Forshems kyrka, Björstorps Missionshus markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, uppmätning, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde Forshemstrakten redan på 1860-talet. En av de omvända var disponenten J Kyhlberg på godset Österäng. Genom hans inflytande kunde väckelsens predikanter predika i Forshems kyrka. Han upplät även godsets paviljong för andliga sammankomster. I Björstorp, norr om Forshem, bildades 1882 en församling för de troende i hela socknen, och 1887 uppfördes där Björstorps Missionshus.

Byggnaden finns kvar och är utvändigt i relativt oförändrat skick. Invändigt är den ombyggd till bostad.

Byggnadsmaterial:

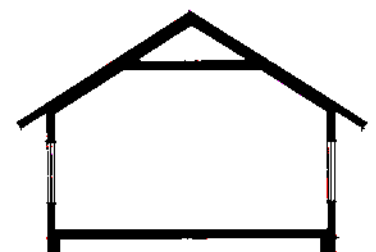
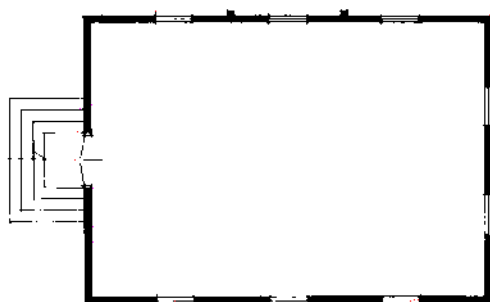
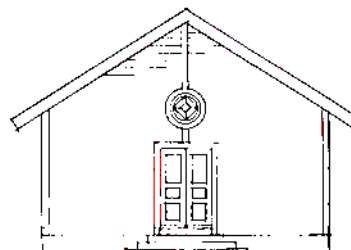
Grund av natursten, väggar av timmer som lämnats utan klädsel på utsidan, tak av tegel

Missionshuset 2005

Verksamhet i byggnaden
Gudstjänster, söndagsskola

Källor:
- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

BJÖRSTORPS MISSIONSHUS
Rekonstruktionsritning skala 1:200 2005 11 07/ SF

ÅRNÄS MISSIONSFÖRENINGIS SAMLINGSLOKALER

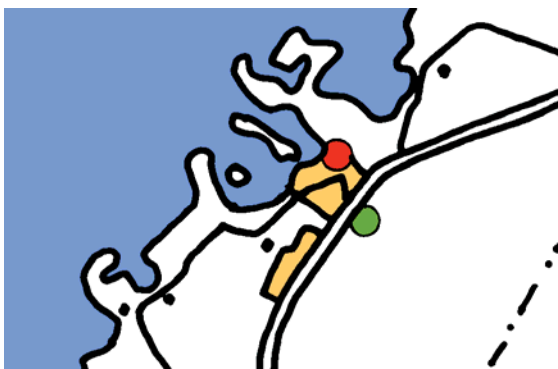
Gammal bild av samlingslokalen från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Forshems socken, Herrgårdsbyggnaden, Årnäs Bruk

Fastighetsbeteckning: Årnäs 2:1

Ägare: Årnäs Bruk

Årnäs, samlingslokalen markerad med rött, skolan med grönt

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

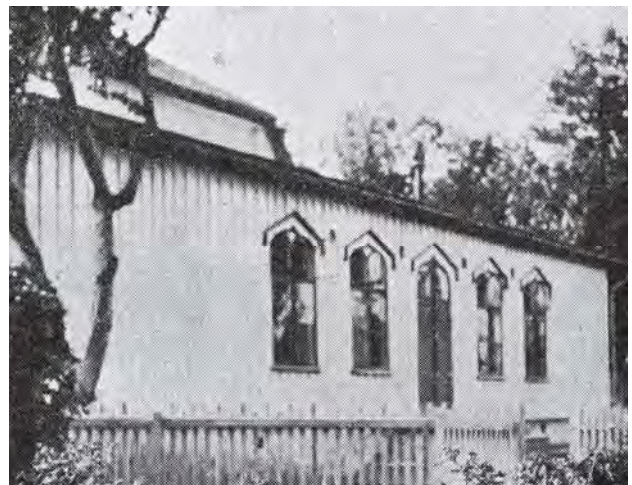

Bild från 1920 års minnesskrift

Byggnadernas historia:

Andliga sammankomster började hållas i hemmen i Årnäs under 1870-talet. Sammankomsterna leddes av glasblåsare som blivit omvända. Patronen på bruket var dock inte positiv till detta och förbjöd sammankomster i bolagets hus. Om någon ville att sammankomster skulle hållas, skulle detta ske i skolan, och lärarinnan fick i

Samningslokalen finns fortfarande kvar i herrgårdsbyggnadens flygel

uppgift att läsa ur Luthers skrifter vid dessa tillfällen.

På 1880-talet gick en väckelse över bygden. Årnäs Missionsförsamling bildades 1889. Missionsvännerna sökte sig till Björstorp söder om Årnäs, där ett missionshus uppförts 1887, men när bruksstyrelsen fick höra detta sattes vakter ut vid vägen för att hindra dem. Missionsvännerna fann dock på råd och tog sina båtar och rodde till platsen. Efter den dagen var det slut på förföljelsen.

1898 gjorde missionsvännerna en framställning till bolagsherrarna i Göteborg att få bygga ett missionshus på Årnäs. De fick svaret att bolaget skulle ta saken i egna händer och bygga ett missionshus. Något bygge blev aldrig av, men skolan öppnades för predikan de tider då den inte användes för undervisning. Församlingen trivdes dock inte med dessa förhållanden, men efter sju år kom ett glädjande meddelande från disponenten för bruket, att den stora salen i herrgårdsbyggnadens flygel ställdes till församlingens förfogande. Salen rymmer 2 - 300 personer, och här höll församlingen sina möten, och bolagsledningen var mycket tillmötesgående mot församlingen,

som bedrev en blomstrande verksamhet.

Församlingen är numera nedlagd, men såväl skolbyggnaden som herrgårdsbyggnaden med sin samlingslokal finns kvar.

Verksamhet i byggnaderna:

Gudstjänster

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

Skolbyggnaden där missionsförsamlingen höll till 1898 - 1905

FORSHEMS MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Forshems socken, 0,3 km nordost om Forshems kyrka

Fastighetsbeteckning: Björkebol 1:6

Ägare: Ursprungligen Forshems Missionsförening, numera en privatperson

Trakten kring Forshems kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

1882 bildades Björstorps Missionsförening som omfattade de troende i hela socknen, och ett missionshus uppfördes i Björstorp. Genom att Björstorp låg i utkanten av socknen uppstod behov av en mer centralt belägen samlingsplats, och 1893 bildades Forshems Missionsförening, som 1896

Missionshuset ombyggt till bostadshus

uppförde Forshems Missionshus. Tomtmarken skänktes av markägaren, och både församlingsmedlemmar och utomstående skänkte bidrag, tid och kraft till missionshusbygget.

Byggnaden finns kvar men är numera ombyggt till fritidsbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, väggarna var ursprungligen klädda med stående locklistpanel, men har senare fått en klädsel av asbestcementskivor, tak ursprungligen av tegel, numera av röd korrugerad plåt

Verksamhet i byggnaden:

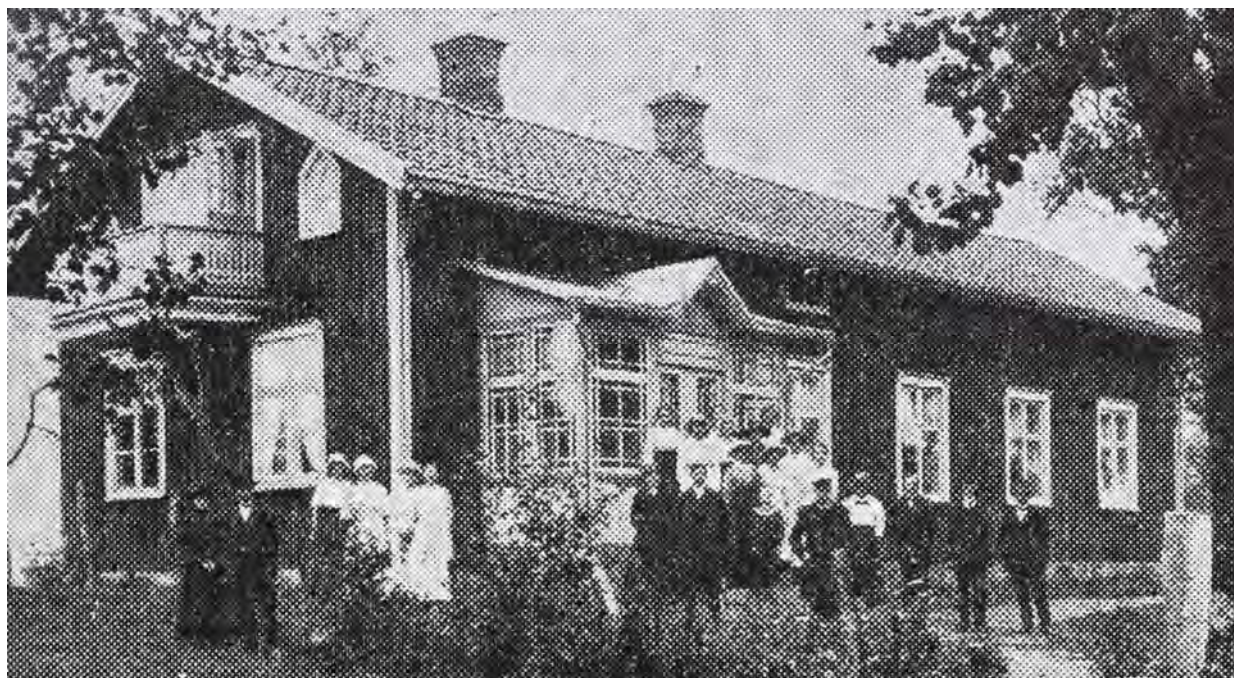
Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*

- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

MÅNSTORPS MISSIONSHUS

Månstorps Missionshus, bild från 1920 års jubileumsskrift

Läge:

Götene kommun, Lugnås socken, Månstorp, 6 km väster om Lugnås kyrka
Fastighetsbeteckning: Lerlyckorna 1:8
Ägare: Månstorps Missionsförening

Trakten kring Brännebrona, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Handlanden G Larsson flyttade till Månstorp 1869, och där började han samla folk

till evangeliska möten. Ibland samlades man i hemmen, ibland på en loge och ibland på gårdsplanen, och då stod Larsson på trappan och föreläste.

I början av 1870-talet byggdes ett missionshus som till att börja med var i privat ägo. En nattvardsförening bildades omkring 1880. 1893 fick föreningen missionshuset med tomt genom ett gåvobrev.

Missionshuset är numera rivet och tomten bebyggd med en villa.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, symöten

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895-1920*

I dag ligger en villa på den gamla missionshus-tomten

KINNE-VEDUMS MISSIONSHUS

Gammal bild på missionshuset från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Kinne-Vedums socken,
0,3 km nordost om Kinne-Vedums kyrka
Fastighetsbeteckning: Vedum 6:20
Ägare: Ursprungligen Kinne-Vedums Mis-
sionsförsamling, numera privatägt

*Trakten vid Kinne-Vedums kyrka, missions-
huset markerat med rött*

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Väckelsepredikanter kom till Kinne-Vedums socken på 1870-talet. Först hölls möten i hemmen, men 1876 -77 uppfördes Kinne-Vedums Missionshus. Byggmästare var J Karlsson från Nolebo. Han offrade mycket tid och kraft på bygget och tog ringa ersättning för sitt arbete. Många både missionsvänner och utomstående hjälpte till med en mängd fria dagsverken. Timmer och material skänktes. Missionshuset har varit i funktion under många år, men verksamheten är numera nedlagd och huset sålt. Det utgör numera privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

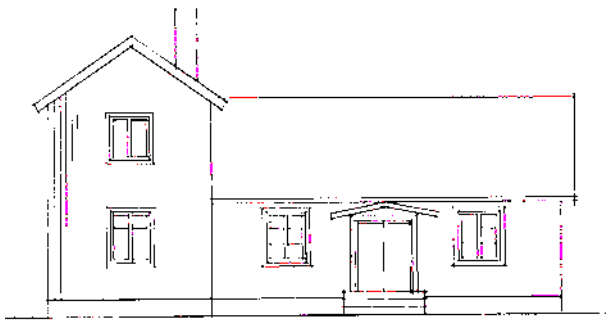
- Om den andliga verksamheten i Kinnekulle-trakten
- Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895-1920

Gammal bild av missionshuset från söder från Götene Missionsförsamlings arkiv

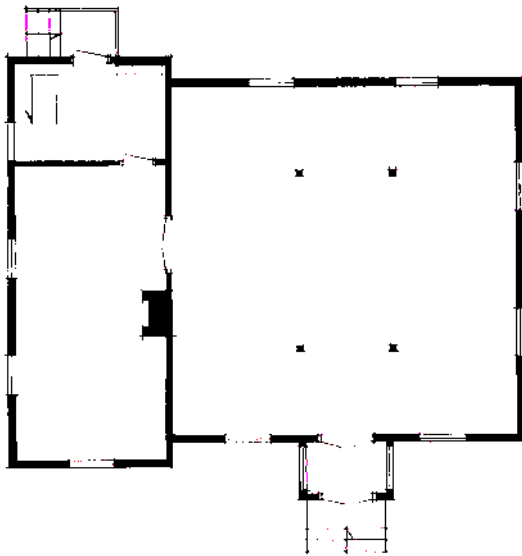
Missionshuset ombyggt till bostadshus

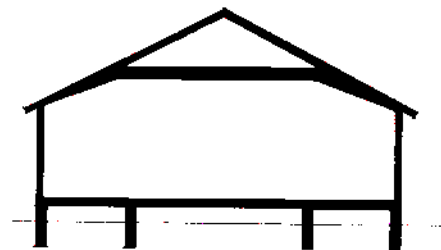
Fasad mot sydost

Fasad mot nordost

Plan

Sektion

KINNE-VEDUMS MISSIONSHUS
Efter uppmättningsritning 1972 av
Roland Danielsson Skala 1:200
2005 01 05 / SF

BYSLÅTTERNA MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Kinne-Vedums socken, i Byslåtterna 3,5 km nordost om Kinne-Vedums kyrka

Fastighetsbeteckning: Byslåtterna 1:7

Ägare: Ursprungligen Kinne-Vedums Missionsförsamling, numera Götene Missionsförsamling

Trakten vid Kinne-Vedums kyrka, Byslåtterna Missionshus markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Det ursprungliga lilla missionshuset

Byggnadens historia:

Kinne-Vedums missionsförening bildades vid ett möte i en flygelbyggnad på Byslåtterna gård. 1891 eller 1892 uppfördes ett litet missionshus i Byslåtterna. Redan 1897 gjordes en tillbyggnad, och sedan har huset byggts till i flera etapper. Församlingen har numera gått samman med Götene Missionsförsamling. Missionshuset är fortfarande i funktion.

Missionshuset från söder 2005

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer utvändigt klädd med stående locklist-panel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-verksamhet, syförening. Verksamheten består numera huvudsakligen av samlingar för barn.

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-föreningens verksamhet 1895 -1920*

Från sydväst

Missionshuset från nordväst

Kyrksalen

Kyrksalen från predikstolen

Lilla salen

Ungdomsrum

Predikstolen har hamnat i förrådet.

Plan av bottenvåning

BYSLÅTTERNA MISSIONSHUS
Efter ritning av Bo Gunnarsson 1987
Skala 1:200 2006 01 06 / SF

FULLÖSA MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Fullösa socken, 0,5 km nordost om Fullösa kyrka

Fastighetsbeteckning: Fullösa 4:28

Ägare: Ursprungligen Fullösa Missionsförening, numera Götene Missionsförsamling

Trakten kring Fullösa kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Fullösa Missionsförening bildades 1891 och samma år uppförde föreningen ett missionshus. Byggmästaren hette J Ljung. Han

Bild från 1920 års minnesskrift

var också församlingens ordförande från församlingens bildande 1891 till 1921. Huset har senare byggts om och till, och är fortfarande i bruk som missionshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak ursprungligen klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*

- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

Missionshuset 2005

Kyrksalen

Estraden

Altartavlan har tidigare suttit i Västerplana Missionshus

Kyrksalen från estraden

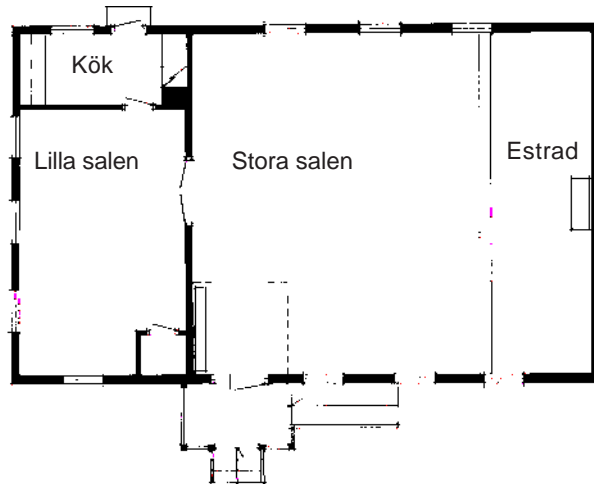
Altartavlan från Forshems Missionshus finns nu på kyrksalens bakvägg. Konstnären heter Bernt Sörenson.

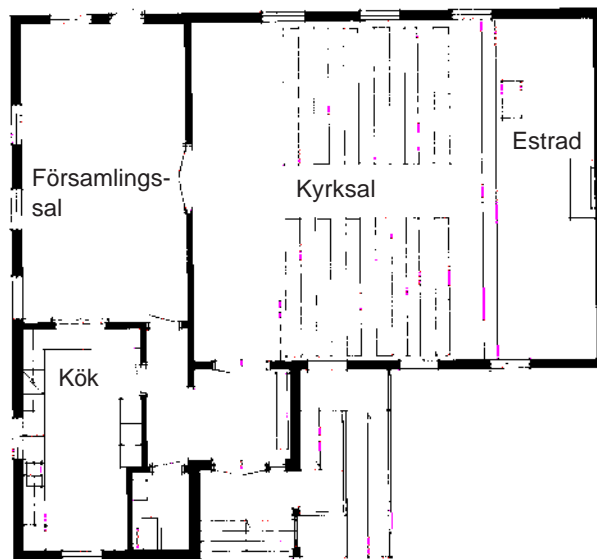
Lilla salen. Korset på fondväggen har ursprungligen suttit på Österplana Missionshus. Det är tillverkat av kinnekullesten och skänkt till församlingen av stenhuggeriet.

Missionshuset från sydväst

Utformning enligt uppmättningsritning gjord 1980 av Vänerbyrå AB

Utformning enligt ändringsritning gjord 1989 av Vänerbyrå AB

2006 01 09 / SF

KESTADS MISSIONSHUS

Gammal bild av Kestads Missionshus från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Kestads socken, 1,5 km söder om Kestads kyrka

Fastighetsbeteckning: Kestad 24:1

Ägare: Ursprungligen Kinne-Kleva - Kestads Missionsförsamling, numera Margareta och Börje Fredriksson

Trakten kring Kestads kyrka, Kestads Missionshus markerat med rött

Besök:

2000 04 18 foto, uppmätning, intervju.

Missionshuset år 2000

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Kinne-Kleva - Kestads Missionsförsamling bildades 1884. 1892 uppfördes missionshuset i Kestad. Tomten skänktes av två markägare, Johannes Andersson och Sven Andersson, som upplät var sin markbit, som tillsammans bildade missionshusets tomt. Missionshuset invigdes i november 1892 men var då inte helt färdigt. Brädfodring, målning och taktegel tillkom flera år senare. 1913 fick missionshuset en orgel.

Kyrkbänkar i missionshuset

1914 anslöt sig församlingen till SMF, antalet medlemmar i församlingen var då 19. 1935 restaurerades missionshuset. 1955 flyttades verksamheten till den nybyggda Kestads Missionskyrka, nära Kestads kyrka, och missionshuset såldes till grannen, som använde huset som förråd.

På senare år har Margareta och Börje Fredriksson köpt huset och återskapat missionshuskaraktären. En estrad från Larvs missionshus har flyttats dit.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer utvändigt klädd med stående locklistpanel och invändigt med hyvlad panel. Taket var tidigare klätt med tegel, men nu har det en beläggning av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, symöten, söndagsskola, ungdomsförening, juniorförening, sånggruppen Kestads-pojkarna. Sedan de nya ägarna ställt huset i ordning är det numera tillgängligt för visning och andakter.

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-*

förenings verksamhet 1895 -1920
- Årsberättelser och protokoll.

Interiör från 2000

Kaminen

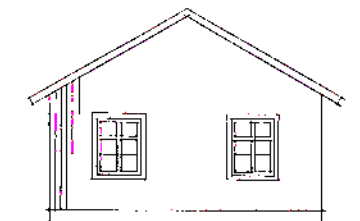
Gammal interiörbild

Estraden från Larvs Missionshus inmonterad och i funktion 2005

I taket finns en ventilationslucka , som regleras med repet till vänster i bilden

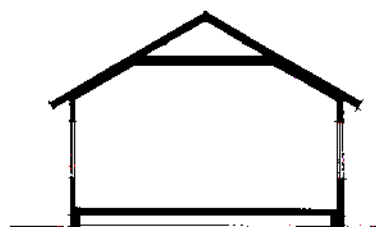
GAVEL

MOD SYDÖST

PLAN

SEKTION

KESTADS MISSIONSHUS
 Uppmätning skala 1:200
 2000 05 02 / S Florén

KESTADS MISSIONSKYRKA

Gammal bild av missionskyrkan från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Kinne-Kleva socken, 0,2 km söder om Kestads kyrka

Fastighetsbeteckning: Kestad 22:2

Ägare: Ursprungligen Kinne-Kleva - Kestads Missionsförsamling, numera en privatperson

Trakten kring Kestads kyrka, missionskyrkan markerad med rött

Besök:

2000 04 18 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Efter ombyggnad till bostadshus

Byggnadens historia:

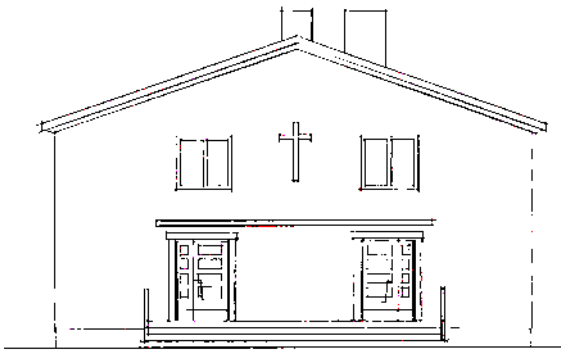
Missionskyrkan uppfördes 1955 som ersättning för Kestads Missionshus, som inte längre svarade mot församlingens behov. Verksamheten pågick i missionskyrkan fram till 1982 då kyrkan såldes och byggdes om till bostäder. Församlingen hade redan tidigare gått samman med Götene Missionsförsamling.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongmaterial, fasad klädd med gult tegel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

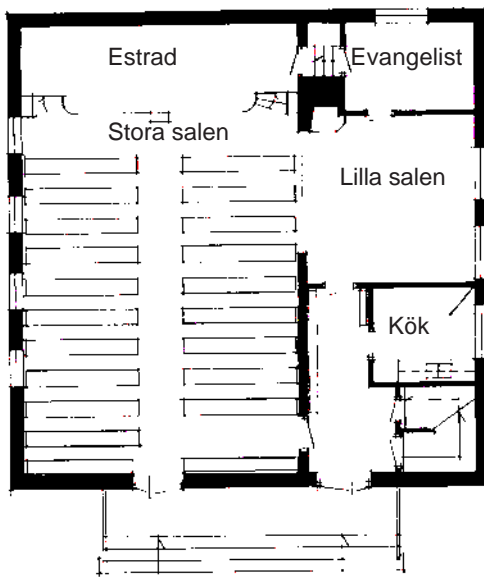
Gudstjänster, symöten, söndagsskola, ungdomsförening, juniorförening

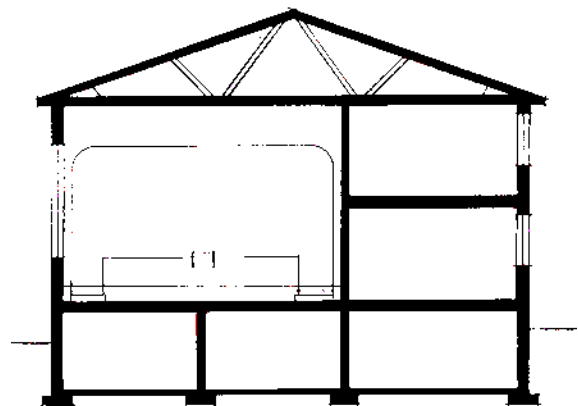
Fasad mot norr

Fasad mot öster

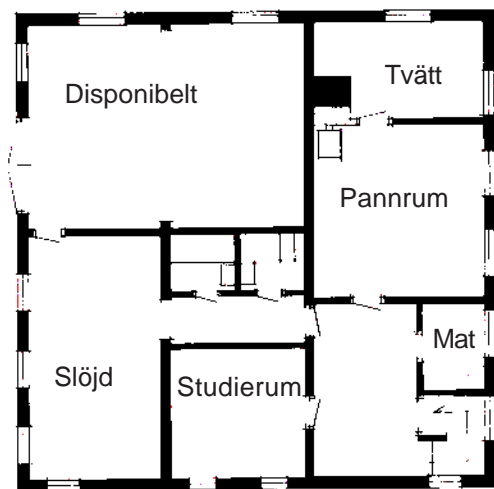
Bottenvåning

Sektion

Övervåning

Källarvåning

KESTADS MISSIONSKYRKA
 efter uppmättningsritning av
 Vänerbyrå AB Göteborg 1987
 Skala 1:200 2006 01 04/ SF

HAGGÅRDENS MISSIONSHUS

Läge:

Götene kommun, Kinne-Kleva socken, Haggården 2,3 km nordost om Kinne-Kleva kyrka

Ägare: Ursprungligen Kinne-Kleva Missionsförening, därefter Lidköpings Baptistförsamling

Trakten kring Kestads kyrka, Haggårdens Missionshus markerat med rött

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

1884 bildades Kinne-Kleva Missionsförening. Namnet ändrades snart till Kinne-Kleva - Kestads Missionsförening. 1900 byggdes Haggårdens Missionshus. Församlingen hade god framgång med sin verksamhet fram till åren 1908 - 1909, då Lidköpings Baptistförsamling började verka på platsen och många församlingsmedlemmar gick över till baptisterna. Slutligen måste även missionshuset lämnas över till baptisterna 1909.

1911 beslöt de kvarvarande medlemmarna i missionsföreningen att ett nytt missionshus skulle byggas i Sätra.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

KINNE-KLEVA MISSIONSHUS

Bild på missionshuset från 1920 års minnesskrift

Läge:

Götene kommun, Kinne-Kleva socken, 0,2 km sydväst om Kinne-Kleva kyrka
Fastighetsbeteckning: Kleva 9:7
Ägare: Ursprungligen Kinne-Kleva - Kestads Missionsförening, numera en privatperson

Trakten kring Kinne-Kleva kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1915. Verksamheten bedrevs med växlande framgång,

Efter ombyggnad till bostadshus

och 1927 såldes missionshuset till Götene Baptistförsamling. Verksamheten är numera nedlagd, och huset ombyggt till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

SÄTRA MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Kinne-Kleva socken, Sättra, 0,2 km sydost om Österplana kyrka
Fastighetsbeteckning: Brattefors 5:1
Ägare: Ursprungligen Kinne-Kleva - Kestads Missionsförening

Missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1912 som en ersättning för det missionshus som församlingen förlorat till baptisterna några år

Bild från 1920 års jubileumsskrift

tidigare. Verksamheten lades ner 1955. Husets är numera rivet och tomten obebyggd.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel, tak klätt med tegel

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920*

GÖTENE MISSIONSKYRKA

Gammal bild av missionskyrkan från Götene Missionsförsamlings arkiv

Läge:

Götene kommun, Götene socken, Borgargatan 2, Götene

Fastighetsbeteckning: Renen 10

Ägare: Götene Missionsförsamling

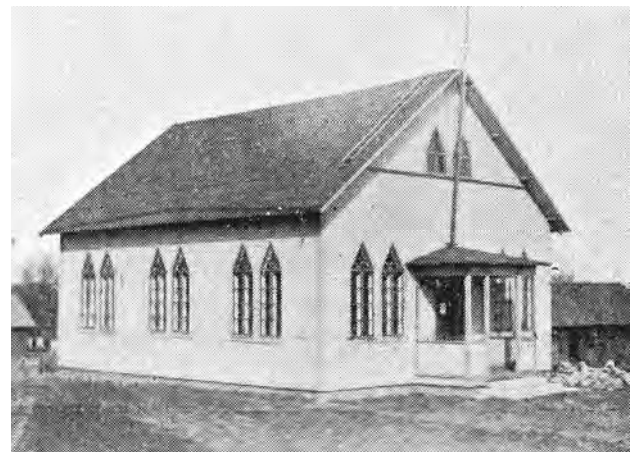
Götene centrum, missionskyrkan markerad med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Rune Jonåker, Götene

Från början fanns det en veranda vid ingången

Byggnadens historia:

Götene Missionsförening bildades 1906. Samma år bildades också en baptistförsamling i Götene. Båda församlingarna saknade predikolokaler och hyrde därför ordenshuset för sina sammankomster. På hösten 1907 invigde baptistförsamlingen ett nybyggt kapell, och där fick även missionsförsamlingen hyra in sig. 1910 beslutade missionsförsamlingen att bygga ett eget missionshus, men av någon anledning

Missionskyrkan 2005

fullföljdes inte beslutet. 1912 togs frågan upp på nytt, och ritningar anskaffades, gjorda av disponent J A Karlsson. Nu kom bygget igång, och huset stod färdigt 1913. Byggkostnaden uppgick till cirka 3000 kronor.

Missionshuset bestod ursprungligen av en enda sal, men 1931 byggdes det till med en mindre sal, kök och vaktmästarbostad. Samtidigt flyttades huset en huslängd mot Kinneгатan. Projekteringen gjordes av Helge Gustavsson, Götene.

1940 renoverades missionshuset grundligt och började nu kallas missionskyrka. 1959 byggdes ungdomslokaler, och 1963 revs den äldsta delen av kyrkan, d v s kyrksalen, och ersattes med en ny kyrksal med stomme av limträ.

1981 renoverades kyrkan på nytt, och en ny församlingssal byggdes. Den fogades samman med grannhuset som inköptes samtidigt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, bönegrupper, pensionärsträffar, kör, musikförening, syförening, barn- och ungdomsverksamhet i form av söndagsskola, nying, scout, tonår, senior, idrott och konfirmandgrupp

Källor:

- *Om den andliga verksamheten i Kinnekulletrakten*
- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-*

förenings verksamhet 1895 -1920

- *Kristus bygger sin församling, Götene Missionsförsamling 50-årsskrift, 1956*

- *Götene Missionsförsamling 80 år, Minnesskrift utgiven 1986*

Missionskyrkan från sydväst

Fasad mot öster

Kyrksalen 2005

Kyrksalen från estraden

Församlingssalen

Kyrktorget

Köket

Ritning för tillbyggnad av Götene Missionshus.

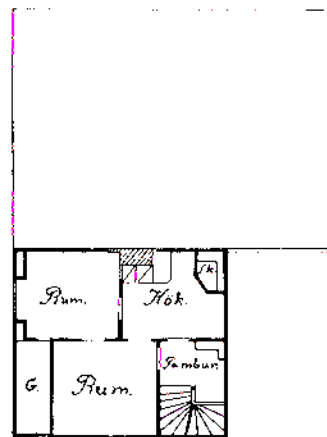
Fasad mot Borgaregatan.

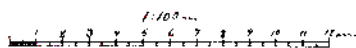
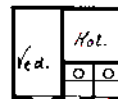
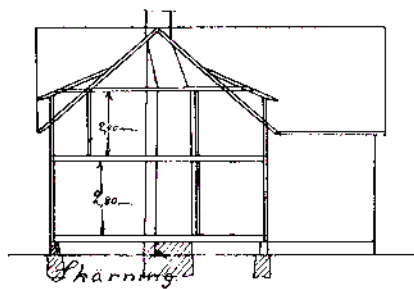
Fasad mot Kinneгатan.

Plan av tillbyggnad nedre våningen.

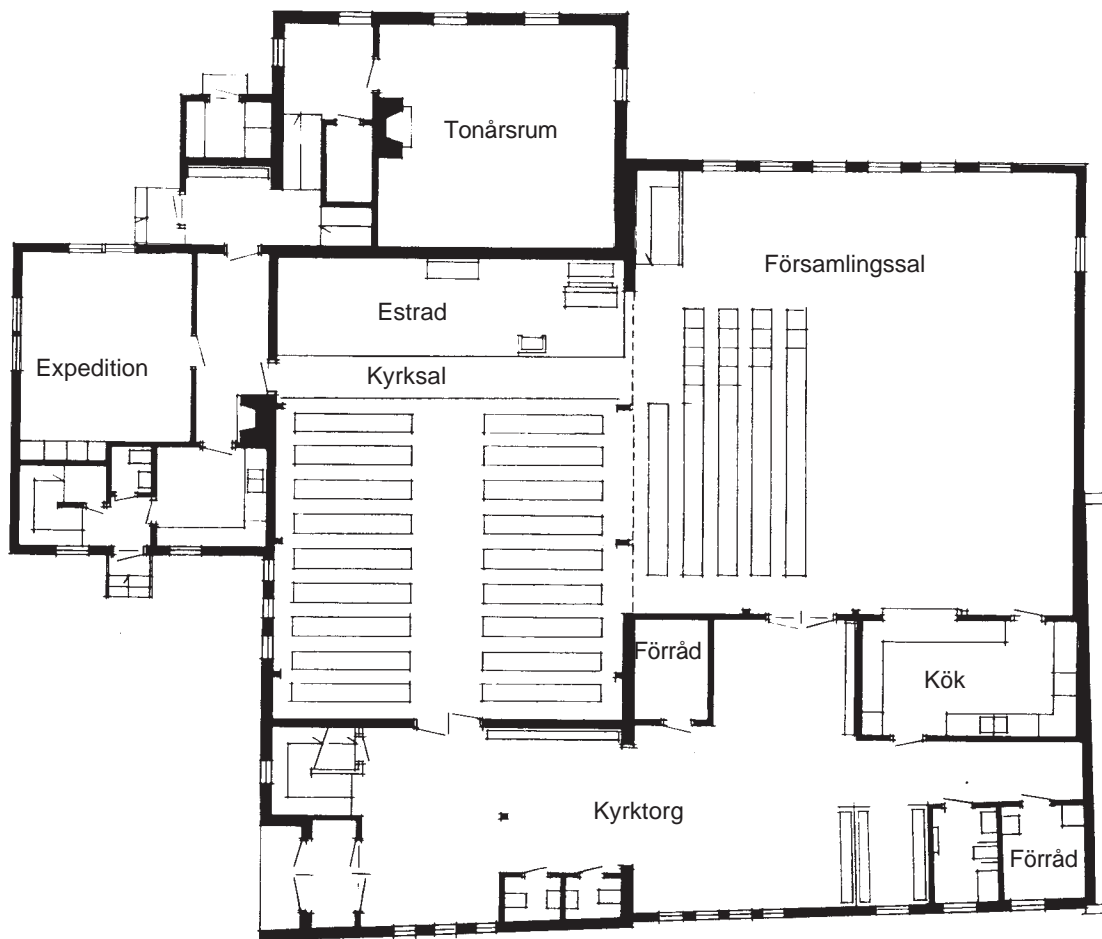

Plan av övre våningen.

Götene år 1930.
Höge Gustavson.

GÖTENE MISSIONSHUS
Sammanställning av gamla ritningar

Nuvarande kyrka, plan av bottenvåning

GÖTENE MISSIONSKYRKA
Från bygglovritning
skala 1:200 2005 12 22 / SF

ESSGÄRDE SAMLINGSSAL

Gammal bild av samlingsalen

Läge:

Götene kommun, Husaby socken, 0,6 km norr om Husaby kyrka
Fastighetsbeteckning: Ässgärdet 1:12

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad samt Gunnar Sjöblom, Götene

Trakten kring Husaby kyrka, Essgårde markerat med rött

Byggnadens historia:

Ägaren av Essgärdes gård upplät en samlingsal på sin gård till Husaby Missionsförening, där föreningen kunde bedriva sin verksamhet. Den var i bruk fram till 1959. Samlingssalen är numera borta, och på tomten ligger en villa.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Källor:

- Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920

Allén till Essgårde gård

SKÄLVUMS 1:A MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset

Läge:

Götene kommun, Skälvums socken, 0,2 km sydväst om Skälvums kyrka
Fastighetsbeteckning: Skälvum 1:8
Ägare: Skelfvum-Husaby Missionsförening

Husaby-Skälvumtrakten, Missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Gunnar Sjöblom, Götene

Byggnadens historia:

Skelfvums Missionsförening bildades 1882. Till att börja med hölls möten i hemmen och även i kyrkan. 1894-1896 uppförde

föreningen ett missionshus i Skälvum. 1915 byggdes missionshuset till.

På grund av ett vägbygge måste huset rivas 1958. Församlingen uppförde då ett nytt missionshus cirka 100 meter längre söderut.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening, juniorförening, scouter, sångförening, syförening

Källor:

- Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920

Bild från 1920 års minnesskrift

Interiör med kyrksalens fond

Missionshuset låg här, sydväst om Skäloums kyrka

SKÄLVUMS 2:A MISSIONSHUS

Missionshuset från öster

Läge:

Götene kommun, Skälvums socken, 0,3

km sydväst om Skälvums kyrka

Fastighetsbeteckning: Skälvum 7:10

Ägare: Husaby- Skälvums Missionsförsamling

Husaby-Skälvumtrakten, Missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Gunnar Sjöblom, Götene

Missionshuset från väster

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1958 som en ersättning för det första missionshuset, som måste rivas på grund av ett vägbygge. Tomtmarken skänktes. Huset byggdes till och renoverades 1976. För närvarande bygger församlingen till huset med ett modernt och rymligt kök.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, SMU-grupper för barn och ungdom, musikförening, symöten, pensionärssamlingar, studiegrupper

Missionshuset före tillbyggnad

Gammal bild av stora salen

Nattvardsbordet

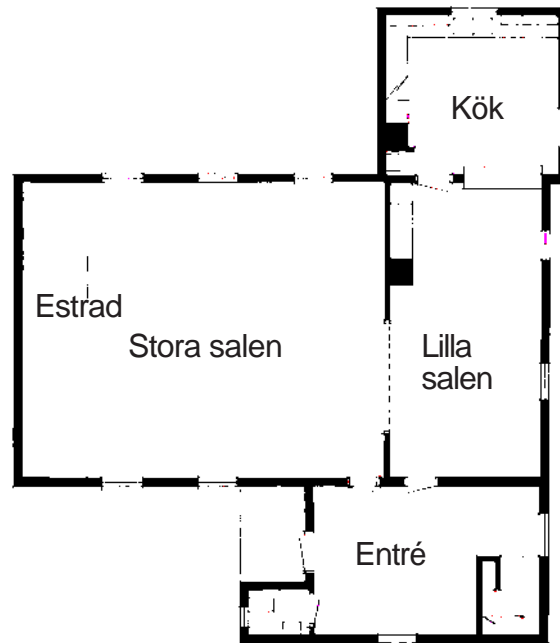
Stora salen användes numera både för gudstjänster och serveringar

Barnens vrå

Ungdomsrum på vindsplanet

Plan av bottenvåning

HUSABY- SKÄLVUMS MISSIONSHUS
Efter ritning av S Sundström Skala 1:200
2006 01 10 / SF

BROBY MISSIONSHUS

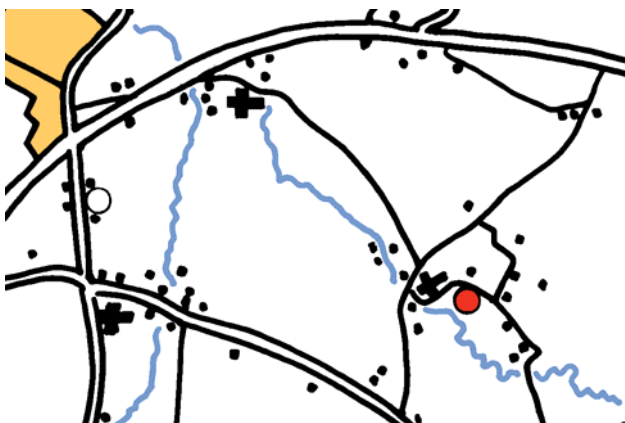
Bild från 1920 års minnesskrift

Läge:

Götene kommun, Broby socken, 0,3 km öster om Broby kyrka

Fastighetsbeteckning: Broby 4:14

Ägare: Ursprungligen Broby Missionsförening, numera privatperson

Trakten kring Broby kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Missionshuset ombyggt till bostad

Byggnadens historia:

Broby Missionsförsamling bildades 1894. Missionshuset uppfördes 1896. Det är numera ombyggt till privatbostad.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Källor:

- Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Krets-förenings verksamhet 1895 -1920

SKEBY MISSIONSFÖRENINGIS SAMLINGSLOKAL

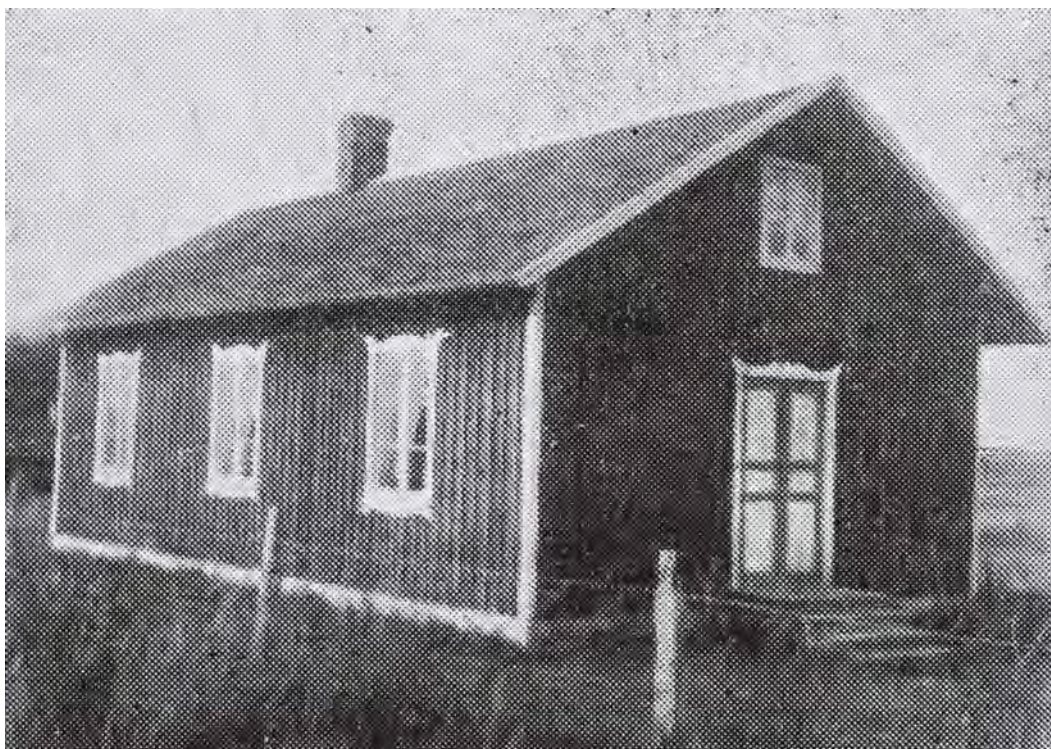

Bild från 1920 års minnesskrift

Läge:

Götene kommun, Skeby socken, 0,8 km norr om Skeby kyrka

Fastighetsbeteckning: Skeby 1:10

Ägare: Ursprungligen Skeby Blåbandsförening, numera privatperson

Trakten vid Skeby kyrka, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Margareta och Börje Fredriksson, Kestad

Byggnadens historia:

Broby Missionsförening bildades 1894.

Missionshuset ombyggt till bostad

Enligt minnesskriften över Kinnekulle Kristna Kretsens verksamhet 1895-1920 hade den lokal som föreningen använde för sin verksamhet upplåtits av Skeby Blåbandsförening. Lokalen hade invigts som missionshus 1906. Byggnaden finns kvar och är idag ett bostadshus.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Källor:

- *Minnesskrift över Kinnekulle Kristna Kretsens verksamhet 1895 -1920*

LUNDSBRUNNS MISSIONSHUS

Missionshuset i ursprungligt skick

Läge:

Götene kommun, Skälvums socken, Skäl-
vumsgatan 5, Lundsbrunn

Fastighetsbeteckning: Brunnsborg 1:18

Ägare: Ursprungligen Lundsbrunns Mis-
sionsförsamling, numera privatägt

Lundsbrunn, missionshuset markerat med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Stina Lundbäck, Lundsbrunn

Byggnadens historia:

Lundsbrunns Missionsförsamling bildades enligt en källa 1870 enligt en annan 1876. Till att börja med samlades man till stugmöten i hemmen. Gården Tjustorp utanför samhället blev en ofta anlitad mötesplats. Snart ville man dock ha en egen lokal, och 1876 kunde missionshuset invigas. Församlingsmedlemmarnas tillgångar var dock begränsade, och man var tvungen att ta ett lån för att klara av kostnaderna. Det tog sedan församlingen hela 41 år att betala av lånet.

Huset byggdes senare till och fick en vindsvåning under ett brutet tak. Där in-

rymdes en mindre samlingshall, ett kök och en vaktmästarbostad.

1970 uppfördes Brunnskyrkan invid Lundsbrunns Kurort, och församlingen flyttade sin verksamhet dit. Det gamla missionshuset byggdes om till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä utvändigt klädd med stående locklistpanel. Taket var ursprungligen belagt med plåt, senare med tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Lundsbrunn, en skymt av det som var och en glimt av det som är* av Stina Lundbäck 2000

Missionshuset efter tillbyggnad

Efter ombyggnad till bostadshus

BRUNNSKYRKAN I LUNDSBRUNN

Brunnskyrkan från sydost

Läge:

Götene kommun, Skälvums socken,
Lundsbrunns Kurort, Lundsbrunn
Fastighetsbeteckning: Lundsbrunn 1:2>2
Ägare: Stiftelsen Lundsbrunns Kurort

Lundsbrunn, Brunnskyrkan markerad med rött

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

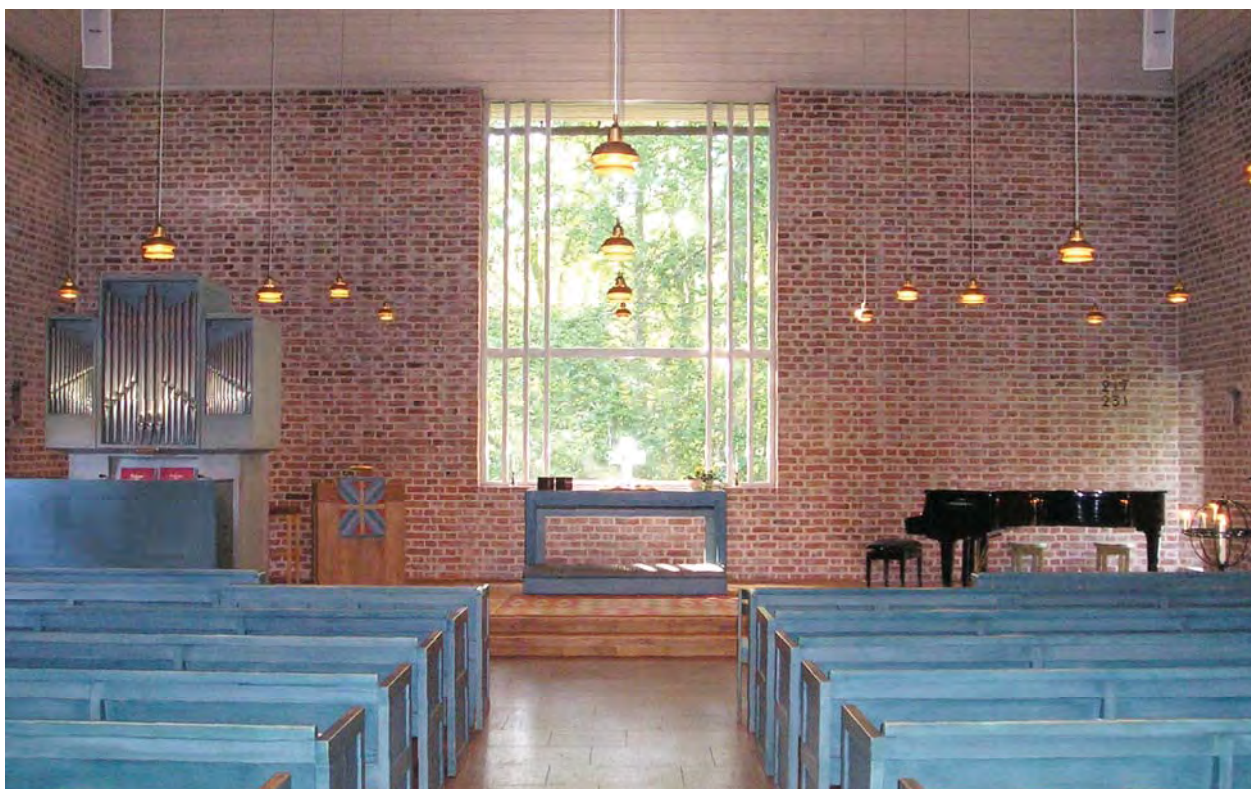
Stina Lundbäck, Lundsbrunn
Bengt Rosén, Götene

Kyrkan från norr

Byggnadens historia:

Västergötlands Missionsförening, Lundsbrunns Missionsförsamling och Lundsbrunns Kurort beslutade att gemensamt bygga en kyrka i anslutning till Kurortens anläggning. Arkitekt Lars-Olof Torstenson, Lidingö fick uppdraget att projektera kyrkan, och byggnaden uppfördes av Helge Gustafssons Byggnads AB, Götene. Kyrkan stod klar 1970. Kyrkan har

Kyrksalen

varit en samlingsplats både för missionsförsamlingens medlemmar och kurortens gäster.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongmaterial, dubbel tegelvägg, utvändigt spritputsad, invändigt oputsad, takstolar av stål, yttertak av asbestcementplattor, innertak av trä, golv i kyrksalen av kalksten från Kinnekulle

Verksamhet i byggnaden:

Tidigare bestod verksamheten av gudstjänster, söndagsskola, nying, scout, tonår, konfirmationsundervisning och symöten. 2002 lade missionsförsamlingen ned sin verksamhet, och kyrkan har sedan dess använts mer sporadiskt vid andakter, bröllop och begravningar. Under 2005 har verksamheten i kyrkan blivit mer regelbunden igen genom sammankomster som anordnas gemensamt av Svenska Kyrkan och Missionskyrkan.

Dagtid hålles kyrkan öppen och kurortens gäster kan söka sig dit för enskild andakt.

Källor:

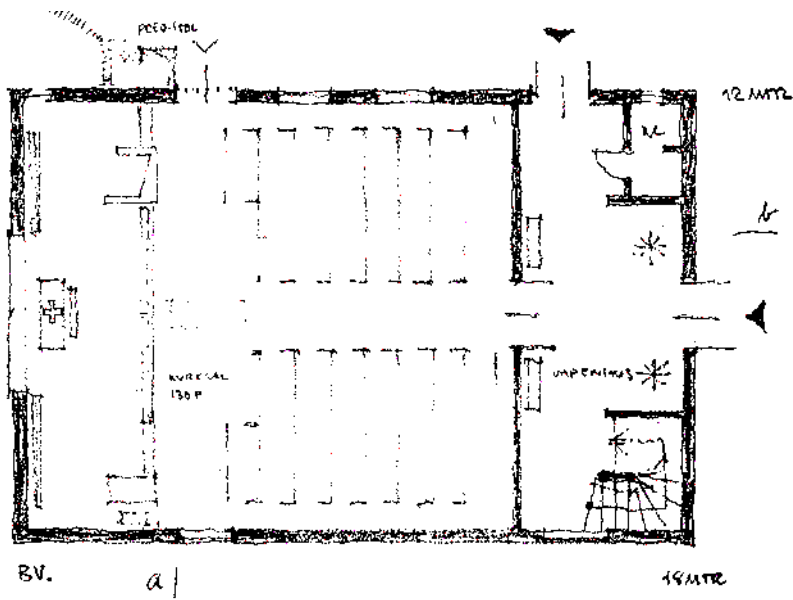
- Lundsbrunn, en skymt av det som var och en glimt av det som är av Stina Lundbäck 2000
- Från 1860-talets bönehus till 1970-talets missionskyrkor av Sven Axel Hallbäck

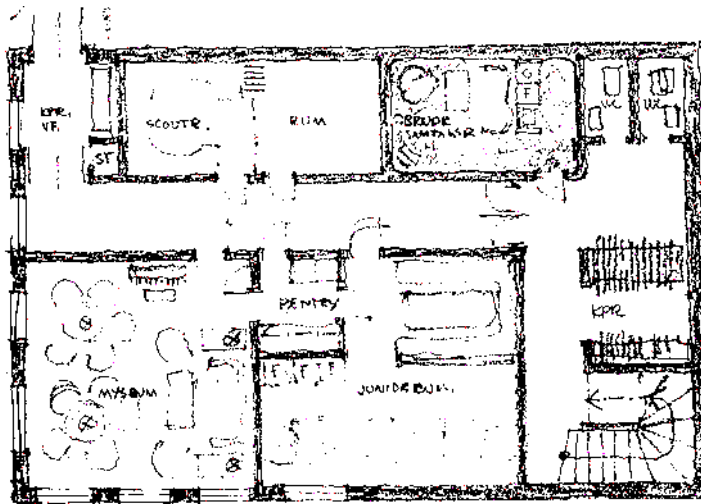
Estraden

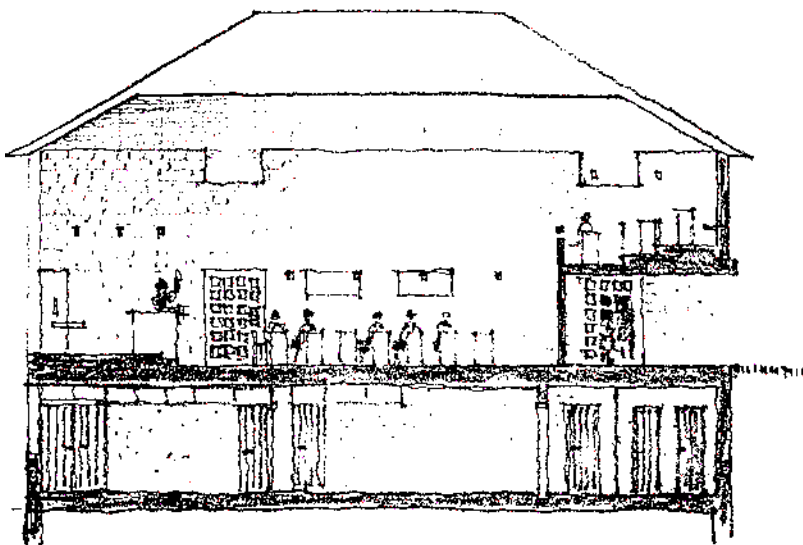
Samlingsrum i undervåningen

Bottenvåning

Undervåning

Sektion

BRUNNSKYRKAN LUNDSBRUNN
 Skissritning Skala 1:200
 Arkitekt SAR Lars Olof Torstensson

LUNDSBRUNNS KURORT

Huvudentrén till Lundsbrunns Kurort

Läge:

Götene kommun, Skälvums socken,
Lundsbrunns Kurort, Lundsbrunn

Fastighetsbeteckning: Lundsbrunn 1:2>1

Ägare: Stiftelsen Lundsbrunns Kurort

Besök:

2005 10 12 foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Stina Lundbäck, Lundsbrunn

Bengt Rosén, Götene

Byggnadernas historia:

Lundsbrunns kurort har anor från 1700-talet, då brunnsgäster sökte sig till Lunds hälsobrunn. Verksamheten med gästhem, matsalar, badhus och lasarett ökade i omfattning fram till 1950-talet då nedläggning

hotade anläggningen. En förening bildades då för att rädda verksamheten, och den kunde drivas vidare.

1962 beslöt Västergötlands Missionsförening (VMF) att ta över badanstalten. Stora förändringar genomfördes. Utöver den tidigare verksamheten blev det nu rehab, konferensanläggning m m.

På 1970-talet ändrades ägandet genom att VMF bildade stiftelsen Lundsbrunns Kurort. Från och med 1998 är anläggningen utarrenderad till ett företag som driver verksamheten, medan ägandet ligger kvar hos stiftelsen.

Källor:

- *Lundsbrunn, en skymt av det som var och en glimt av det som är* av Stina Lundbäck 2000

1 Entre, reception 2 Restaurang 3 Hotell Tempelbacka 4 Hotell Rudbäcksdal 5 Hotell Sörbodal 6 Hotell Hedvigsdal
7 Nya konferensanläggningen 8 Brunnsparksanläggningen 9 Brunnssalongen 10 Villa Lind 11 Brunnskyrkan
12 Badhus 13 Kommunbibliotek 14 Elbelyst joggingbana 15 Parkeringplatser

ÅSBOTORPS MISSIONSHUS

Gammal bild av Åsbotorps Missionshus

Läge:

Götene kommun, Vätzlösa socken, Åsbotorp, 0,3 km öster om Lilla Bjurums gård
Fastighetsbeteckning:

Ägare: Åsbotorps Missionsförsamling därefter Götene Missionsförsamling, Götene Baptistförsamling och numera en privatperson

Åsbotorp, missionshuset markerat med rött

Uppgiftslämnare:

Rune Jonåker, Götene

Byggnadens historia:

Redan på 1890-talet fanns i Åsbotorp en ungdomsförening, ansluten till Västergötlands Missionsförening. Det första missionshuset byggdes också någon gång

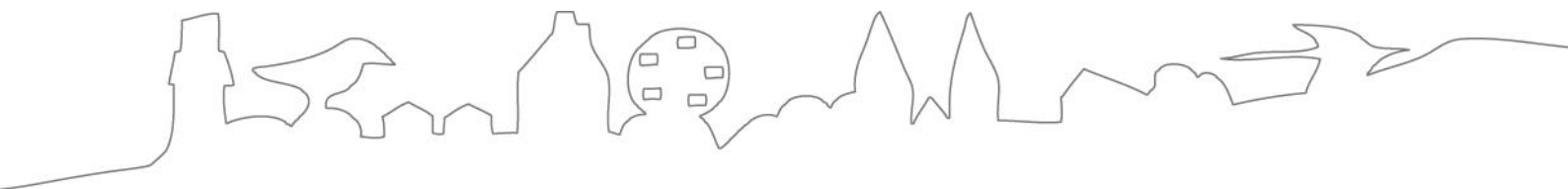
under 1890-talet. Tomten skänktes av Andreas Andersson, Rosendalen, varför missionshuset fick namnet Rosenhaga Missionshus. Omkring 1917 ombildades föreningen till en fri församling, som bedrev sin verksamhet i missionshuset. 1939 brann missionshuset ner. Ett nytt uppfördes på samma plats 1942. Under 1950-talet minskade medlemsantalet i församlingen, och 1960 upplöstes den och de flesta medlemmarna gick in i Götene Missionsförsamling, som tog över verksamheten i missionshuset. 1967 inköptes det av Götene Baptistförsamling, som fortsatte verksamheten. Numera är verksamheten nedlagd, och huset är sålt och ombyggt till privatbostad.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, mötesserier, söndagsskola, juniormöten, syförening och missionsauktioner

Källa:

- *Götene Baptistförsamlings 75-årsskrift*

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN